

Prošireno Uputstvo za korisnika

NOKIA
6230

9310232
Izdanje 4

IZJAVA O USKLADENOSTI PROIZVODA

Mi, NOKIA CORPORATION izjavljujemo na svoju isključivu odgovornost da je proizvod RH-12 usklađen sa odredbama sledeće Direktive Saveta: 1999/5/EC.

Primerak Izjave o usklađenosti proizvoda možete naći na adresi

http://www.nokia.com/phones/declaration_of_conformity/.

CE 168

Copyright © 2004 Nokia. Sva prava zadržana.

Bez prethodne pismene dozvole društva Nokia zabranjena je reprodukcija, transfer, distribucija ili memorisanje nekog dela ili čitavih sadržaja u ovom dokumentu.

Nokia, Nokia Connecting People, Xpress-on i Pop-Port su žigovi ili zaštićeni žigovi firme Nokia Corporation. Ostali nazivi proizvoda i firmi koji se pominju u ovom tekstu mogu biti žigovi ili robne marke njihovih vlasnika.

Nokia tune je audio žig kompanije Nokia Corporation.

US Patent No 5818437 and other pending patents. T9 text input software Copyright (C) 1997-2004. Tegic Communications, Inc. All rights reserved.

Bluetooth is a registered trademark of Bluetooth SIG, Inc.

Includes RSA BSAFE cryptographic or security protocol software from RSA Security.

Java is a trademark of Sun Microsystems, Inc.

ZABRANJENA JE UPOTREBA OVOG PROIZVODA NA SVE NAČINE KOJI SU USKLAĐENI SA MPEG-4 VIDEO STANDARDOM, OSIM NJEGOVE UPOTREBE DIREKTNO VEZANE ZA: (A) PODATKE ILI INFORMACIJE (i) KREIRANE ILI NABAVLJENE BEZ NADOKNADE OD STRANE KORISNIKA U NEKOMERCIJALNOJ AKTIVNOSTI, I (ii) ISKLJUČIVO ZA LIČNU UPOTREBU, I (B) OSTALE UPOTREBE ZA KOJE POSTOJI POSEBNO I ZASEBNO LICENCNO PRAVO DATO OD STRANE MPEG LA, L.L.C.

USE OF THIS PRODUCT IN ANY MANNER THAT COMPLIES WITH THE MPEG-4 VISUAL STANDARD IS PROHIBITED, EXCEPT FOR USE DIRECTLY RELATED TO (A) DATA OR INFORMATION (i) GENERATED BY AND OBTAINED WITHOUT CHARGE FROM A CONSUMER NOT THEREBY ENGAGED IN A BUSINESS ENTERPRISE, AND (ii) FOR PERSONAL USE ONLY; AND (B) OTHER USES SPECIFICALLY AND SEPARATELY LICENSED BY MPEG LA, L.L.C.

Nokia vodi politiku kontinuiranog razvoja. Nokia zadržava pravo na izmene i poboljšanja bez prethodne najave ma kog od proizvoda koji su opisani u ovom dokumentu.

Ni u kom slučaju Nokia neće biti odgovorna za ma kakav gubitak podataka ili prihoda ili neku posebnu, slučajnu, posledičnu ili indirektnu štetu ma kako da je prouzrokovana.

Sadržaji ovog dokumenta su dati "kao što jesu". Osim ako to ne zahteva odgovarajući propis, ne daju se nikakve garancije, bilo izričite bilo one koje se podrazumevaju, uključujući, ali ne ograničavajući se na njih, i podrazumevajuće garancije komercijalne pogodnosti i pogodnosti za posebnu svrhu, u odnosu na tačnost, pouzdanost ili sadržaj ovog dokumenta. Nokia zadržava pravo na izmenu ovog dokumenta ili na njegovo povlačenje u svako doba bez prethodne najave.

Raspoloživost posebnih proizvoda može da varira u zavisnosti od područja. Molimo proverite to kod Vama najbližeg prodavca Nokia-e.

ZA VAŠU BEZBEDNOST	12
Opšte informacije.....	16
Pristupne šifre	16
Sigurnosna šifra (5 do 10 cifara)	16
PIN i PIN2 šifre (4 do 8 cifara), PIN šifra modula i Potpisni PIN.....	16
PUK i PUK2 šifre (8 cifara)	17
Šifra zabrane poziva (4 cifre).....	17
Šifra novčanika (4 do 10 cifara)	17
Preuzimanje sadržaja i aplikacija	17
Pregled funkcija telefonskog aparata.....	18
Nokia PC Suite i Nokia Audio Manager.....	20
Zajednička memorija	20
1. Za početak	22
Instalisanje SIM kartice i baterije.....	22
Punjenje baterije	23
Uključivanje i isključivanje telefonskog aparata	24
Normalan radni položaj.....	25
Zamena maski	25
Instalisanje multimedija kartice.....	27
2. Vaš telefonski aparat.....	28
Tasteri i konektori	28
Pasivni režim rada.....	30
Tapet.....	31
Zaštita ekrana (skrin sejver).....	31

Ušteda energije	31
Osnovni indikatori	32
Zaključavanje tastature.....	34
Servis konfiguracionih podešavanja	35
3. Funkcije poziva	36
Pozivanje.....	36
Brzo biranje nekog telefonskog broja	37
Prijem ili odbijanje dolaznog poziva.....	37
Poziv na čekanju	38
Opcije u toku veze	38
4. Pisanje teksta.....	40
Uključivanje i isključivanje intuitivnog načina unosa teksta.....	40
Upotreba intuitivnog načina unosa teksta	40
Pisanje složenica	41
Upotreba tradicionalnog načina unosa teksta.....	41
Saveti za pisanje teksta.....	42
5. Korišćenje menija	44
Pristup nekoj funkciji menija	44
Spisak funkcija menija.....	46
6. Funkcije menija	51
Poruke	51
Tekstualne poruke (SMS)	51
Pisanje i slanje poruka	51
Opcije slanja poruka	52
Pisanje i slanje SMS e-mail poruke (elektronske pošte preko SMS servisa)	53
Čitanje i odgovaranje na SMS poruku ili SMS e-mail	53
Folderi Prijem i Poslate poruke.....	55

Liste dostave	55
Šabloni	56
Folder Sačuvane stavke i Moji folderi	57
Brisanje poruka	57
Podešavanja tekstualnih i SMS e-mail poruka	57
Multimedija poruke (MMS).....	59
Pisanje i slanje multimedija poruke	60
Čitanje i odgovaranje na multimedija poruku	62
Folderi Prijem, Slanje, Sačuvane poruke i Poslate poruke	63
Memorija za multimedija poruke puna.....	63
Brisanje poruka	64
Podešavanja multimedija poruka.....	64
E-mail poruke	66
Pisanje i slanje e-mail poruka	66
Preuzimanje e-mail poruka sa e-mail naloga u telefon	67
Čitanje i odgovaranje na e-mail poruku	68
Prijem i Ostali folderi (Draftovi, Arhiva, Slanje i Poslato).....	68
Brisanje e-mail poruka	69
Podešavanja e-mail poruka.....	69
Časkanje (trenutne poruke)	72
Ulazak u meni časkanja.....	74
Povezivanje i raskid veze sa servisom časkanja.....	75
Započinjanje sesije časkanja	75
Prihvatanje ili odbijanje poziva za časkanje.....	76
Čitanje čet poruke.....	77
Učestvovanje u konverzaciji časkanja	77
Izmene sopstvenih podataka, informacija.....	78
Kontakti za časkanje	78

Blokiranje i odblokiranje poruka	80
Grupe	80
Govorne poruke	81
Info poruke	81
Servisne komande	81
Lista poziva	82
Lista prethodnih poziva	82
Brojači i merači za poziva, podatka i poruka	83
Informacija o poziciji	83
Kontakti	84
Izbor podešavanja kontakata	84
Memorisanje imena i telefonskih brojeva (Dodaj novi kontakt)	85
Memorisanje više brojeva ili tekstualnih napomena po jednom imenu	85
Dodavanje slike imenu ili broju u kontaktima	86
Traženje nekog kontakta	87
Brisanje kontakata	87
Izmena ili brisanje detalja	88
Moja prisutnost	88
Pretplaćena imena	90
Dodavanje kontakata u prijavljena imena	91
Pregled prijavljenih, "pretplaćenih" imena	91
Odjava prijave (pretplate) kontakta	92
Kopiranje kontakata	93
Slanje i prijem vizitkarti	93
Brza biranja	94
Biranje glasom	94
Dodavanje i organizovanje nadimaka	95
Pozivanje koristeći nadimak	96
Info brojevi i brojevi servisa	96

Moji brojevi	96
Grupe pozivača	97
Podešavanja	97
Načini rada	97
Podešavanje tonova	98
Podešavanje ekrana	99
Podešavanja vremena i datuma	101
Lične prečice	102
Desni selekcion taster	102
Glasovne komande	102
Povezivanje	103
Bluetooth bežična tehnologija	103
Bluetooth veza	104
Bluetooth podešavanja	105
Infracrvena veza	105
(E)GPRS	106
(E)GPRS veza	107
Podešavanje (E)GPRS modema	108
Podešavanje poziva	108
Podešavanje telefona	110
Podešavanja Časkanja i praćenja prisutnosti	112
Podešavanje proširenja	112
Podešavanje zaštite	113
Vrati fabrička podešavanja	115
Meni operatora	115
Galerija	115
Mediji	118
Kamera	119
Fotografisanje	119

Pravljenje video snimka	120
Podešavanje kamere	120
Media player	121
Podešavanje telefonskog aparata za striming servis	122
Muzički centar	123
Reprodukcija muzičkih numera koje su prenešene u telefon	123
Podešavanja muzičkog centra	124
Radio	125
Podešavanje radio stanice	125
Korišćenje radio prijemnika	126
Diktafon	127
Snimanje	127
Lista snimaka	128
Definisanje foldera za smeštaj	128
Ekvilajzer	128
Rokovnik	128
Alarm	129
Kada istekne vreme podešeno za alarm	129
Kalendar	130
Unos napomene u kalendar	131
Kada Vas telefonski aparat upozorava alarmom na napomenu	132
Lista obaveza	132
Napomene	133
Novčanik	134
Pristupanje meniju Novčanik	134
Memorisanje detalja kartice	135
Lične napomene	136
Kreiranje skupa novčanika	136
Podešavanja novčanika	137

Vodič za plaćanje pomoću novčanika	137
Sinhronizacija	138
Sinhronizacija sa telefonskog aparata	139
Podešavanja sinhronizacije	140
Sinhronizacija sa PC računara	141
Aplikacije	141
Igre	141
Startovanje igre	141
Ostale opcije koje su na raspolaganju za igru ili grupu igara	142
Dopuna igara	142
Stanje memorije za igre	143
Podešavanja igre	143
Aplikacije	143
Startovanje aplikacije	143
Ostale opcije koje su na raspolaganju za aplikaciju ili grupu aplikacija	144
Preuzimanje aplikacije	144
Stanje memorije za aplikacije	146
Kalkulator	146
Tajmer	147
Štoperica	147
Web	149
Osnovni koraci za pristup i korišćenje servisa	149
Podešavanje telefonskog aparata za neki servis	150
Ručno unošenje parametara servisa	150
Uspostavljanje veze sa servisom	151
Pretraživanje stranica servisa	151
Upotreba tastera telefonskog aparata u toku pretraživanja	152
Opcije u toku pretraživanja	152
Direktno pozivanje	153

Raskinite vezu sa servisom	153
Podešavanje izgleda pretraživača	153
Kukice.....	154
Adrese (bukmark oznake)	155
Primanje adrese	155
Preuzimanje.....	156
Servisni prijem	156
Podešavanje servisnog prijema	156
Keš memorija	157
Sigurnost, zaštita pretraživača	157
Zaštitni modul.....	157
Sertifikati.....	158
Digitalni potpisi.....	159
SIM servisi	160
7. Komunikacije sa PC računarom	161
PC Suite.....	161
(E)GPRS, HSCSD i CSD	163
Korišćenje komunikacionih programa za prenos podataka.....	163
8. O bateriji.....	164
Punjenje i pražnjenje.....	164
ČUVANJE I ODRŽAVANJE.....	166
VAŽNE INFORMACIJE U VEZI BEZBEDNOSTI.....	168

Pročitajte ove jednostavne smernice. Kršenje pravila može da bude opasno ili protivzakonito. Dodatne detaljne informacije su date u ovom Uputstvu.

Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili kada njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

BEZBEDNOST SAOBRAĆAJA JE NA PRVOM MESTU

Ne koristite ručni telefon u toku vožnje.

SMETNJE

Svi mobilni telefoni mogu da budu izloženi smetnjama koje utiču na radne karakteristike.

ISKLUČITE U BOLNICAMA

Pridržavajte se svih propisa ili pravila. Isključite telefon u blizini medicinske opreme.

ISKLUČITE U AVIONU

Bežični uređaji mogu prouzrokovati smetnje u avionu.

ISKLUČITE PRI TOČENJU GORIVA

Ne koristite telefon na mestima za točenje goriva. Ne koristite ga u blizini goriva ili hemikalija.

ISKLUČITE BLIZU MESTA MINIRANJA

Ne koristite telefon na mestima gde se vrši miniranje. Pridržavajte se ograničenja i postupajte po svim propisima i pravilima.

UPOTREBLJAVAJTE RAZUMNO

Upotrebljavajte samo u normalnom položaju. Nemojte nepotrebno dodirivati antenu.

KVALIFIKOVANI SERVIS

Samo kvalifikovane osobe smeju instalisati ili popravljati telefonsku opremu.

PRIBOR I BATERIJE

Upotrebljavajte samo odobreni pribor i baterije. Ne priključujte nekompatibilne uređaje.

PRIKLJUČIVANJE NA DRUGE UREĐAJE

Kod priključivanja na ma koji drugi uređaj, pročitajte njegovo uputstvo za upotrebu radi bezbednosnih instrukcija. Ne priključujte nekompatibilne uređaje.

REZERVNE KOPIJE

Ne zaboravite da napravite rezervne kopije svih važnih podataka.

OTPORNOST NA VODU

Vaš telefonski aparat nije vodootporan. Održavajte ga suvim.

POZIVANJE

Proverite da je telefon uključen i na mreži. Unesite broj telefona uključujući broj mrežne grupe, zatim pritisnite . Za završetak veze pritisnite . Da odgovorite na poziv pritisnite .

HITNI POZIVI

Proverite da je telefon uključen i na mreži. Pritisnite potreban broj puta (na primer da biste prekinuli vezu, izašli iz menija i sl.) da obrišete sadržaj ekrana. Unesite broj službe pomoći i pritisnite . Dajte svoju lokaciju. Nemojte da prekidate vezu sve dok Vam se to ne kaže.

■ Usluge mreže

Bežični telefon opisan u ovom Uputstvu je odobren za korišćenje u EGSM 900, GSM 1800 i GSM 1900 komunikacionim mrežama.

Trofrekventnost je mogućnost zavisna od mreže. Proverite sa svojim lokalnim provajderom da li se možete pretplatiti i koristiti ovu mogućnost.

Ovaj telefonski aparat podržava WAP 2.0 protokole (HTTP i SSL) preko TCP/IP protokola. Za neke funkcije ovog telefonskog aparata, kao što su MMS, pretraživanje, elektronska pošta (e-mail), časkanje, status prisutnosti kontakata, daljinska sinhronizacija (SyncML) i preuzimanje sadržaja putem pretraživača ili MMS-a, neophodno je da telekomunikaciona mreža podržava ove tehnologije.

Mnoge mogućnosti navedene u ovom uputstvu nazivaju se usluge mreže. To su posebne usluge koje dogovarate preko svog provajdera. Pre nego što budete mogli da koristite bilo koju od ovih usluga mreže, morate da se pretplatite na te usluge kod svog provajdera i da dobijete uputstva za njihovo korišćenje.

Napomena: Neke mreže možda ne podržavaju sve karaktere karakteristične za jezik i/ili usluge.

■ O priboru

Proverite broj modela svakog punjača pre njegove upotrebe sa ovim aparatom. Ovaj uređaj je namenjen za upotrebu sa napajanjem iz ACP-12, ACP-8, ACP-7, LCH-9 i LCH-12.

Upozorenje: Upotrebljavajte samo baterije, punjače i pribor koje je odobrio proizvođač telefona za upotrebu uz ovaj model telefona. Upotreba bilo kojih drugih tipova može poništiti odobrenje ili garanciju koji se odnose na telefon a može biti i opasna.

Za mogućnost nabavke odobrenog pribora, molimo proverite kod Vašeg prodavca.

Nekoliko praktičnih pravila za rad opreme

- Sav pribor držite van dohvata dece.
- Kada isključujete kabl za napajanje bilo kog pribora, uhvatite i izvucite utikač, a ne kabl.
- Redovno proveravajte da je oprema montirana u automobilu pravilno postavljena i da pravilno funkcioniše.
- Montažu sve složene opreme za automobil mora izvoditi samo kvalifikovano lice.

Opšte informacije

■ Pristupne šifre

Sigurnosna šifra (5 do 10 cifara)

Sigurnosna šifra štiti vaš telefonski aparat od neovlašćene upotrebe. Fabrički podešena šifra je 12345. Promenite šifru i novu čuvajte u tajnosti i na bezbednom mestu, dalje od svog telefonskog aparata. Da promenite šifru i podesite telefon da je zahteva, pogledajte deo Podešavanje zaštite na stranici 113.

Ako pet puta zaredom unesete neispravu sigurnosnu, zaštitnu šifru, telefon neće dalje primati unos šifre. Sačekajte pet minuta pa unesite šifru ponovo.

PIN i PIN2 šifre (4 do 8 cifara), PIN šifra modula i Potpisni PIN

- PIN (Personal Identification Number ili Lični identifikacioni broj) šifra štiti vašu SIM karticu od neovlašćenog korišćenja. PIN šifra se obično isporučuje uz SIM karticu. Podesite aparat da zahteva unos PIN šifre pri svakom uključivanju; vidite Podešavanje zaštite na stranici 113.
- PIN2 šifra se eventualno isporučuje uz SIM karticu i neophodna je za pristup određenim funkcijama, kao što su brojači impulsa.
- PIN šifra modula je neophodna za pristupanje podacima u zaštitnom modulu. Vidite Zaštitni modul na stranici 157. PIN šifru modula dobijate sa SIM karticom ako ona u sebi ima ugrađen zaštitni modul.
- Potpisni PIN je neophodan za (elektronski) digitalni potpis. Vidite Digitalni potpisi na stranici 159. Potpisni PIN dobijate sa SIM karticom ako ona u sebi ima ugrađen sigurnosni, zaštitni modul.

Ukoliko tri puta zaredom unesete pogrešnu PIN šifru, telefon prikazuje upozorenje *PIN je blokiran* ili *PIN šifra je blokirana*, i od Vas zahteva da unesete PUK šifru.

PUK i PUK2 šifre (8 cifara)

PUK (Personal Unblocking Key, Lična šifra za deblokadu) šifra je neophodna za izmenu blokirane PIN šifre. PUK2 šifra je potrebna za promenu blokirane PIN2 šifre.

Ako ove šifre nisu isporučene uz SIM karticu, za njih se obratite svom lokalnom provajderu servisa.

Šifra zabrane poziva (4 cifre)

Šifra zabrane (poziva) je neophodna kod korišćenja opcije *Usluga zabrane poziva*; vidite Podešavanje zaštite na stranici 113. Ovu šifru možete dobiti od svog provajdera, dobavljača usluga.

Šifra novčanika (4 do 10 cifara)

Šifra novčanika Vam je potrebna za pristup funkcijama novčanika. Ako tri puta zaredom ukucate pogrešnu šifru novčanika, aplikacija Novčanik se blokira na pet minuta. Naredna tri pogrešna unosa udvostručuju ovo vreme. Za dalje informacije pogledajte deo Novčanik na stranici 134.

■ Preuzimanje sadržaja i aplikacija

U svoj telefonski aparat možete preuzimati nove sadržaje (npr. slike i video snimke) i aplikacije (mrežni servis).

1. Izaberite funkciju preuzimanja iz menija *Kolekcija* ili *Galerija*. Za način pristupa funkciji preuzimanja, pogledajte opis odgovarajućeg menija.

Prikazuje se lista adresa (bukmark oznaka). Odaberite [Još adresa](#) ako želite da vidite adrese koje su Vam na raspolaganju u meniju [Web](#).

2. Izaberite adresu strane pretraživača kojoj želite da pristupite. Ako povezivanje ne uspe, promenite aktivni skup podešavanja veze u meniju [Web](#) i pokušajte ponovo. Pratite uputstva koja daje sam veb servis.

Koji su Vam servisi na raspolaganju, cene i pretplatu proverite kod svog lokalnog operatora celularne mreže ili provajdera servisa.

Imajte na umu da Nokia ne garantuje za aplikacije preuzete sa drugih, a ne svog sajta. Ako se odlučite da sa njih preuzimate Java aplikacije, potrebno je da preduzmete svu predostrožnost u smislu bezbednosti i sadržaja kao i za bilo koji drugi sajt.

■ Pregled funkcija telefonskog aparata

Nokia 6230 pruža brojne funkcije praktične za svakodnevno korišćenje kao što su kalendar, časovnik, alarm, radio, muzički centar i ugrađena kamera. Kamera se može koristiti za snimanje video snimaka i fotografija koje možete da koristite za tapete, pozadinu, u pasivnom režimu, ili kao sličice, minijature za modul [Kontakti](#). Vidite Kamera na stranici 119. Takođe Vam je za aparat na raspolaganju čitav dijapazon Nokia Xpress-on™ maski u boji. Za zamenu maski pogledajte Zamena maski na stranici 25.

Vaš telefon takođe podržava i

- EDGE (Enhanced Data rates for GSM Evolution – poboljšane brzine prenosa podataka u GSM mrežama), vidite (E)GPRS na stranici 106.
- Servis multimedija poruka (MMS), i u stanju je da šalje i prima multimedija poruke koje sadrže tekst, jednu sliku, jedan audio snimak i jedan video snimak. Slike i melodije zvona možete da sačuvate za lična podešavanja svog telefona. Vidite Multimedija poruke (MMS) na stranici 59.

- xHTML pretraživač koji Vam omogućava preuzimanje i posmatranje bogatijih i koloritnijih grafičkih sadržaja. Vidite Web na stranici 149.
- E-mail funkcija za prijem, čitanje i slanje e-mail poruka. Vidite E-mail poruke na stranici 66.
- Status prisutnosti kontakata, što Vam omogućava jednostavnu razmenu informacija o statusu prisutnosti, dostupnosti, vaših kolega, članova porodice ili prijatelja. Vidite Moja prisutnost na stranici 88.
- Časkanje, što predstavlja način slanja kratkih tekstualnih poruka koje se odmah dostavljaju korisnicima koji su "onlajn", tj. prisutni. Vidite Časkanje (trenutne poruke) na stranici 72.
- Polifoni zvuk (MIDI) koji se sastoji iz nekoliko audio komponenata koje se reprodukuju istovremeno. Telefonski aparat poseduje audio komponente za preko 128 instrumenata, ali istovremeno može da reprodukuje najviše 24 instrumenta. Polifoni audio se koristi kod tonova zvona i tonova upozorenja. Telefon podržava Scalable Polyphonic MIDI (SP-MIDI) audio format.
- Java 2 Micro Edition, J2ME™, i sadrži neke Java aplikacije i igre koje su posebno programirane za mobilne telefone. U svoj telefon možete preuzimati i nove aplikacije i igre; vidite Aplikacije na stranici 141.
- Bluetooth tehnologija koja omogućava bežične veze između elektronskih uređaja unutar zone od maksimalno 10 metara. Veza između uređaja koja se ostvaruje korišćenjem Bluetooth tehnologije se ne naplaćuje. Bluetooth veza se može koristiti za slanje vizitkarti, napomena kalendara, grafika, slika, video snimaka i tonova. Telefonski aparat možete da koristite i kao modem za priključivanje na mrežu preko javne komutirane linije ili za bežično povezivanje sa Bluetooth proširenjima.
U nekim državama mogu postojati ograničenja upotrebe Bluetooth uređaja. Proverite sa svojim dilerom i lokalnim vlastima.
Vidite i deo Bluetooth bežična tehnologija na stranici 103.

- Multimedia kartica, za povećanje kapaciteta memorije telefona za čuvanje, na primer, slika ili video zapisa.

Nokia PC Suite i Nokia Audio Manager

Na CD-ROM disku u paketu proizvoda nalazi se Nokia PC Suite programski paket koji sarži bogatu kolekciju raznovrsnih aplikacija.

Pomoću ovih aplikacija možete, na primer, da komponujete nove tonove, melodije zvona, da organizujete fotografije i video snimke napravljene kamerom telefonskog aparata kao i da instalirate Java™ aplikacije u svoj telefon.

Pomoću programa Nokia Audio Manager možete da prebacujete muzičke datoteke formata AAC ili MP3 iz kompatibilnog PC računara u svoj telefon koristeći USB kabl (DKU-2). Takođe možete i da sa svoje muzičke datoteke pravite liste numera kao i da CD audio datoteke u AAC formatu prebacujete u svoj telefon. Onda takve muzičke datoteke možete da slušate u meniju *Muzički centar* svog telefonskog aparata.

Program Nokia PC Suite se nalazi i na Nokia veb sajtu na adresi www.nokia.com.

Za dodatne informacije, pogledajte dokumentaciju kao i Pomoć koji prate Nokia PC Suite i Nokia Audio Manager programe.

Zajednička memorija

Naredne funkcije vašeg telefonskog aparata mogu da dele memoriju: kontakti, tekstualne, časkanje i multimedia poruke, e-mail poruke, nadimci i SMS liste dostave, kalendar, lista obaveza, Java igrice i aplikacije, i modul Napomene. Korišćenje neke od ovih funkcija smanjuje količinu memorije koja preostaje za ostale funkcije koje dele memoriju. Ovo je posebno kritično pri intenzivnom korišćenju

nekih funkcija (mada neke funkcije, pored memorije koju dele sa ostalim funkcijama, mogu imati i određenu količinu memorije dodeljene samo njima). Na primer, memorisanje velikog broja Java aplikacija itd., može zauzeti kompletnu zajedničku memoriju, pa će aparat prijaviti da je memorija ispunjena. U tom slučaju, pre nastavka rada obrišite neke podatke ili datoteke memorisane u zajedničkoj memoriji.

Imajte na umu da datoteke u galeriji koriste drugu memoriju; za dalje informacije pogledajte Galerija na stranici 115.

1. Za početak

■ Instalisanje SIM kartice i baterije

Držite sve SIM kartice daleko od dohvata dece.

SIM kartica i njeni kontakti se mogu lako oštetiti grebanjem ili savijanjem, pa zato budite pažljivi pri manipulaciji karticom, pri njenom ubacivanju i vađenju.

Pre instalisanja SIM kartice, obavezno telefon isključiti, iskopčati sva proširenja pa zatim izvaditi bateriju.

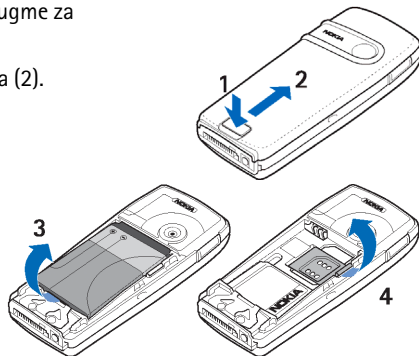
1. Da skinete zadnju masku aparata:

Sa zadnjom stranom aparata prema sebi, pritisnite dugme za oslobađanje (1).

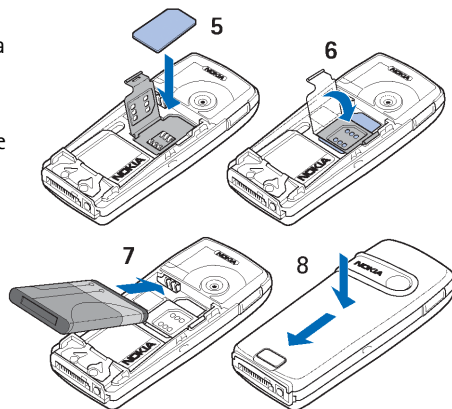
2. Pogurajte zadnju masku da biste je skinuli sa telefona (2).

3. Izvadite bateriju tako što ćete je podići kao na slici (3).

4. Da oslobodite držač SIM kartice, nežno povucite blokadu držača kartice i otvorite ga (4).

5. Ubacite SIM karticu u držač SIM kartice (5).
Proverite da je SIM kartica umetnuta pravilno i da su zlatne kontakt površine na kartici okrenute ka dole.
6. Zatvorite držač SIM kartice (6) i pritisnite ga da se zabravi.
7. Vratite bateriju (7).
8. Ugurajte zadnju masku u njeno ležište (8).

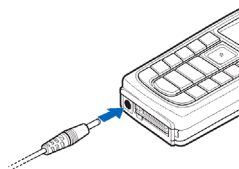

■ Punjenje baterije

1. Utaknite provodnik punjača u utičnicu na donjoj strani telefonskog aparata.
2. Uključite punjač u zidnu utičnicu naizmeničnog napona.

Ako je telefonski aparat uključen, na kratko se ispisuje tekst **Punjenje**.
Ukoliko je baterija potpuno prazna, proći će nekoliko minuta pre nego što se na ekranu pojavi indikator punjenja i pre nego što se može ostvariti bilo kakva veza.

Telefonski aparat možete koristiti dok je punjač priključen.

Vreme punjenja zavisi od punjača i baterije koji se koriste. Na primer, punjenje baterije BL5-C punjačem ACP-12, dok je aparat u pasivnom režimu rada, traje oko 1 sat i 30 minuta.

■ Uključivanje i isključivanje telefonskog aparata

Upozorenje: Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Pritisnite i držite glavni prekidač.

Ako aparat prikaže poruku *Ubaci SIM karticu* mada je SIM kartica pravilno ubačena, ili *SIM kartica nije podržana*, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu. Vaš telefonski aparat ne podržava 5 V SIM kartice i potrebno je karticu zameniti.

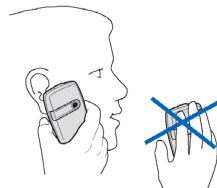
- Ako aparat zatraži PIN kod, unesite ga (prikazuje se kao ****) pa pritisnite **OK**.
Vidite *Zahtev za PIN šifrom* u okviru Podešavanje zaštite na stranici 113 i Pristupne šifre na stranici 16.
- Ako aparat zatraži sigurnosni kod, unesite kod (prikazuje se kao *****) pa pritisnite **OK**.
Vidite i deo Pristupne šifre na stranici 16.

■ Normalan radni položaj

Koristite telefon samo u njegovom normalnom radnom položaju.

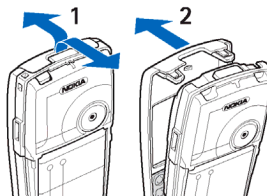
Vaš telefonski aparat ima ugrađenu antenu. Kao i kod svakog drugog radio predajnika, ne dodirujte nepotrebno antenu kada je telefon uključen. Dodirivanje antene utiče na kvalitet veze i može da dovede do rada telefona na višem energetske nivou nego što bi bilo potrebno. Nedodirivanje antene u toku veze optimizuje kvalitet njenog funkcionisanja kao i autonomiju aparata za obavljanje razgovora.

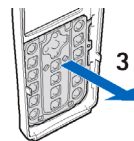
■ Zamena maski

Pre zamene maske uvek isključite napajanje i iz telefonskog aparata iskopčajte punjač ili drugi uređaj. U toku zamene maski izbegavajte dodirivanje elektronskih komponenta aparata. Telefonski aparat uvek odlažite i upotrebljavajte sa postavljenim maskama.

1. Skinite zadnju masku aparata. Vidite korak 1 u delu Instalisanje SIM kartice i baterije na stranici 22.
2. Nežno skinite prednju masku sa telefona. Masku nežno skidajte počev od vrha telefona (1) i odvojite je (2).

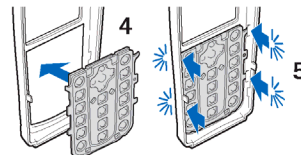
3. Blagim pritiskom, skinite uložak tastature sa prednje maske (3).

Za početak

4. Postavite uložak tastature u novu prednju masku (4).

5. Nežno ubacite uložak tastature (5).

6. Zamenite prednju masku blagim pritiskom na telefon, počevši sa donje strane (6).

7. Vratite zadnju masku aparata. Vidite korak 8 u delu Instalisanje SIM kartice i baterije na stranici 22.

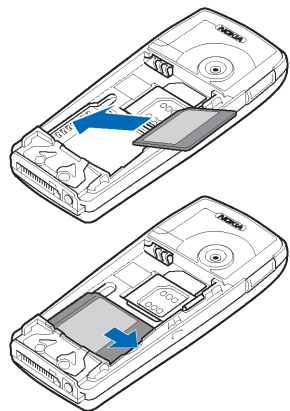

■ Instalisanje multimedija kartice

Sa ovim uređajem koristite samo kompatibilne multimedija kartice (MMC). Druge memorijske kartice, ko što su Secure Digital (SD) kartice, ne mogu da stanu u držač MMC kartice i nisu kompatibilne sa ovim uređajem. Korišćenje nekompatibilne memorijske kartice može da ošteti i telefon i karticu, a podaci upisani na nekompatibilnu karticu mogu da budu oštećeni.

1. Skinite zadnju masku aparata i bateriju. Vidite korake 1 i 2 u delu Instalisanje SIM kartice i baterije na stranici 22.
2. Ubacite multimedija karticu u držač kartice. Proverite da je multimedija kartica umetnuta pravilno i da su zlatne kontakt površine na kartici okrenute ka dole.
3. Vratite bateriju i zadnju masku telefona. Vidite korake 7 i 8 u delu Instalisanje SIM kartice i baterije na stranici 22.

Multimedija kartica se koristi u meniju [Galerija](#) kao zasebni folder. Pogledajte i opcije u [Galeriji](#); vidite Galerija na stranici 115.

2. Vaš telefonski aparat

■ Tasteri i konektori

1. Glavni prekidač

Uključuje i isključuje telefonski aparat. Kada je tastatura zaključana, kratak pritisak na glavni prekidač uključuje osvetljenje displeja na oko 15 sekundi.

2. Zvučnica

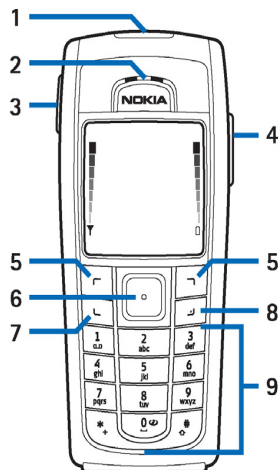
3. Tasteri za podešavanje jačine zvuka

Za podešavanje jačine zvuka u zvučnici i u zvučniku, ili u slušalicama, kada su one priključene na aparat.

4. Zvučnik

5. Selekcioni tasteri i , centralni selekcioni taster

Funkcija ovih tastera zavisi od teksta koji se pojavljuje iznad njih na ekranu. Vidite Pasivni režim rada na stranici 30. Kratkim pritiskom centralnog selekcionog tastera u sredinu birate željenu stavku menija ili potvrđujete odabrano.

6. Četvorosmerni navigacioni taster

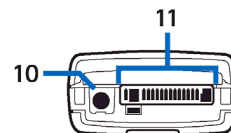
Omogućuje kretanje kroz imena, telefonske brojeve, menije i opcije parametara.

Četvorosmerni navigacioni i selekcion taster se takođe koristi i za pokretanje kursora nagore, nadole, ulevo i udesno u toku pisanja teksta, upotrebe kalendara i u nekim igricama.

7. bira telefonski broj i odgovara na dolazni poziv. U pasivnom režimu, prikazuje listu prethodno biranih brojeva.
8. prekida uspostavljenu vezu. **Izlazak iz bilo koje funkcije.**
9. **1** - **0** unos cifara i slovnih karaktera.
***+** i **#** se koriste za različite namene u različitim funkcijama.

10. Konektor punjača

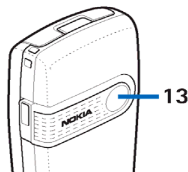
11. Pop-Port™ konektor se koristi, na primer, za slušalice i kabl za prenos podataka. Proširenje priključujete na Pop-Port konektor kako je prikazano na slici.

12. Infracrveni (IC) port

13. Objektiv kamere na zadnjoj masici aparata.

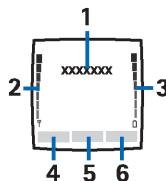

Vaš telefonski aparat

■ Pasivni režim rada

Kada je telefonski aparat spreman za upotrebu a niste uneli nijedan karakter, aparat se nalazi u pasivnom režimu rada.

1. Prikazuje naziv komunikacione mreže ili logo operatora mreže što označava u kojoj se celularnoj mreži telefonski aparat trenutno koristi.
2. Prikazuje jačinu signala celularne mreže na vašoj trenutnoj lokaciji. Što je stubić viši, signal je jači.
3. Prikazuje nivo napunjenosti baterije. Što je stubić viši, više je energije u bateriji.
4. Levi selekcionni taster u pasivnom režimu je **Favoriti**.

Pritisnite **Favoriti** da vidite funkcije u listi ličnih prečica. Odaberite funkciju da je aktivirate.

Pritisnite **Opcije** pa odaberite:

- **Izaberi opcije**, da vidite listu raspoloživih funkcija koje možete dodati.

Dodite do željene funkcije i pritisnite **Označi** da je dodate u listu prečica. Da uklonite neku funkciju iz liste, pritisnite **Ukloni**.

- **Organizuj**, da reorganizujete funkcije u listi ličnih prečica. Odaberite željenu funkciju, pritisnite **Premesti** pa odaberite gde želite da premestite datu funkciju.

Ako ste iz nekog razloga obrisali sadržaj menija **Favoriti**, pritisnite **Dodaj** da neku funkciju dodate.

5. Centralni selekcionni taster u pasivnom režimu je **Meni**.
6. Desni selekcionni taster u pasivnom režimu je **Kontak**. za pristup meniju **Kontakti** ili prečica za neku drugu funkciju koju ste Vi sami odabrali. Vidite Lične prečice na stranici 102. Ili je to ime operatora za pristup njegovoj veb stranici.

Vidite i deo Osnovni indikatori na stranici 32.

Tapet

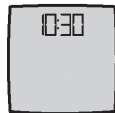
Svoj telefon možete podesiti da prikazuje neku sliku kao pozadinu, tapet, u pasivnom režimu. Vidite Podešavanje ekrana na stranici 99.

Zaštita ekrana (skrin sejver)

Svoj telefon možete podesiti da u pasivnom režimu prikazuje skrin sejver, zaštitu ekrana. Vidite Podešavanje ekrana na stranici 99.

Ušteda energije

Radi uštede energije, posle određenog vremenskog perioda nekorišćenja funkcija telefona, sve grafičke prikaze na displeju telefona zamenjuje digitalni sat. Da deaktivirate zaštitu ekrana, pritisnite bilo koji taster.

Ako niste podesili tačno vreme, na ekranu se prikazuje 00:00. Za postavljanje tačnog vremena, pogledajte Podešavanja vremena i datuma na stranici 101.

Zaštitu ekrana, skrin sejver, možete postaviti i iz menija [Galerija](#). Vidite Podešavanje ekrana na stranici 99.

Osnovni indikatori

 Primili ste jednu ili više tekstualnih ili grafičkih poruka. Vidite Čitanje i odgovaranje na SMS poruku ili SMS e-mail na stranici 53.

 Primili ste jednu ili više multimedija poruka. Vidite Čitanje i odgovaranje na multimedija poruku na stranici 62.

 Telefon je registrovao propušten poziv. Vidite Lista poziva na stranici 82.

 ili Vaš telefon je povezan sa servisom za časkanje, i status prisutnosti je "onlajn" (prisutan), odnosno "oflajn" (odsutan). Vidite Povezivanje i raskid veze sa servisom časkanja na stranici 75.

 Primili ste jednu ili više čet poruka i povezani ste na servis časkanja. Vidite Povezivanje i raskid veze sa servisom časkanja na stranici 75.

 Tastatura telefonskog aparata je zaključana. Vidite Zaključavanje tastature na stranici 34.

 Telefonski aparat ne zvoní na dolazni poziv ili tekstualnu poruku kada je [Upozorenje na dolazni poziv](#) postavljeno na [Isključeno](#) i [Ton upozorenja poruke](#) postavljeno na [Isključeno](#). Vidite Podešavanje tonova na stranici 98.

- Sat sa alarmom postavljen na [Uključi](#). Vidite Alarm na stranici 129.
- Tajmer je uključen. Vidite Tajmer na stranici 147.
- Štoperica radi u pozadini. Vidite Štoperica na stranici 147.
- Ovaj indikator se prikazuje u gornjem levom delu ekrana kada je za status (E)GPRS veze odabrano [Stalna veza](#), a (E)GPRS servis je na raspolaganju. Pogledajte deo (E)GPRS veza na stranici 107.
- Indikator se prikazuje u gornjem levom delu displeja kada je uspostavljena (E)GPRS veza. Vidite (E)GPRS veza na stranici 107 i Pretraživanje stranica servisa na stranici 151.
- (E)GPRS veza se zadržava (stavlja na čekanje), na primer, u slučaju dolaznog ili odlaznog poziva u toku priključne veze. Indikator se prikazuje u gornjem desnom delu displeja.
- Indikator infracrvene veze; vidite deo Infracrvena veza na stranici 105.
- Svi vaši pozivi su preusmereni na drugi broj, [Preusmeri sve govorne pozive](#). Ako posedujete dve telefonske linije, indikator preusmeravanja za prvu liniju je a za drugu liniju . Vidite Podešavanje poziva na stranici 108.
- 1 ili 2** Ako imate dve telefonske linije, odgovarajuća ikonica označava onu koja je izabrana. Vidite Podešavanje poziva na stranici 108.
- Zvučnik je aktiviran; vidite Opcije u toku veze na stranici 38.
- Pozivi su ograničeni na zatvorenu grupu korisnika. Vidite Podešavanje zaštite na stranici 113.
- Odabran je vremenski ograničen način rada. Vidite Načini rada na stranici 97.

Slušalice, hendsfri, adapter za slušni aparat (lupset) ili muzičko postolje je priključeno na telefon.

(☎) Indikator Bluetooth veze. Vidite Bluetooth bežična tehnologija na stranici 103.

Da telefon podesite tako da u pasivnom režimu prikazuje vreme i datum, vidite Podešavanje vremena i datuma na stranici 101.

■ Zaključavanje tastature

Tastaturu možete zaključati kako bi se sprečilo slučajno pritiskanje tastera, na primer, kada Vam je telefonski aparat u tašni.

- **Zaključavanje tastature**

U pasivnom režimu pritisnite **Meni** a zatim taster ***+** u roku od 1,5 sekunde.

- **Otključavanje tastature**

Pritisnite **Otključ.** a zatim ***+** u roku od 1,5 sekunde, ili ako je **Zaštita tastature** postavljena na **Uključena**, pritisnite **Otključ.** pa unesite sigurnosnu šifru.

Da odgovorite na poziv dok je tastatura zaključana, pritisnite **L**. U toku veze aparatom se može rukovati normalno. Kada završite ili odbacite poziv, tastatura će se automatski ponovo zaključati.

Za **Automatska zaštita tastature** i **Zaštita tastature**, pogledajte Podešavanje telefona na stranici 110.

U vezi zaštitne, sigurnosne šifre, pogledajte deo Sigurnosna šifra (5 do 10 cifara) na stranici 16.

Za zaključavanje tastature u toku veze, pogledajte deo Opcije u toku veze na stranici 38.

Napomena: Kada je zaštita tastature postavljena, mogući su pozivi broja službe pomoći koji je programiran u Vašem telefonu (na pr. 911, 112 ili drugi zvanični broj službe pomoći). Unesite broj službe pomoći i pritisnite **L**. Broj će biti prikazan tek pošto unesete poslednju cifru.

■ Servis konfiguracionih podešavanja

Da biste mogli da koristite MMS, (E)GPRS i druge servise bežične telefonije, neophodno je da u svom aparatu imate postavljene ispravne parametre, podešavanja veze. Parametre, podešavanja, možete primiti direktno kao konfiguracionu poruku i onda ih samo sačuvati u aparat. Za detaljnije informacije o parametrima, podešavanjima, obratite se svom operatoru mreže, provajderu ili najbližem Nokia dileru.

Podešavanja veze možete primiti za (E)GPRS, multimedija poruke, sinhronizaciju, e-mail, za servise časkanje i praćenje prisutnosti, kao i za pretraživač.

Kada primite podešavanja veze kao konfiguracionu poruku, a podešavanja se ne memorišu i aktiviraju automatski, prikazuje se obaveštenje *Podešavanja veze su primljena*.

- Da sačuvate primljene parametre, pritisnite **Opcije** i odaberite *Sačuvaj*. Ako telefon prikaže *Unesi PIN podešavanja*, unesite PIN šifru za data podešavanja pa pritisnite **OK**. U vezi PIN šifre, obratite se provajderu servisa koji je poslao podešavanja.

Ako parametri nisu sačuvani, onda se oni memorišu kao prvi slobodni skup veze.

- Da pogledate primljene parametre, prvo pritisnite **Opcije** pa odaberite *Vidi*. Da parametre sačuvate, pritisnite **Sačuvaj**.
- Da odbacite primljene parametre, pritisnite **Opcije** i odaberite *Odbaci*.

Za aktiviranje parametara, vidite deo Uspostavljanje veze sa servisom na stranici 151.

3. Funkcije poziva

■ Pozivanje

1. Ukucajte telefonski broj pretplatnika uključujući i karakteristični (pozivni) broj područja. Ako unesete pogrešan karakter, da biste ga obrisali pritisnite **Obriši**.

Za međunarodne pozive, pritisnite ***+** dva puta za međunarodni prefiks (karakter + zamenjuje pozivni broj za izlaz u međunarodni saobraćaj), zatim ukucajte pozivni broj države, područja (bez početne 0) i telefonski broj pretplatnika.

2. Pritisnite taster da taj broj pozovete.
3. Pritisnite taster da vezu završite ili da odustanete od uspostavljanja veze.

Vidite i deo Opcije u toku veze na stranici 38.

Pozivanje koristeći kontakte

Za traženje imena/telefonskih brojeva memorisanih u okviru **Kontakti**, pogledajte Traženje nekog kontakta na stranici 87. Pritisnite taster da taj broj pozovete.

Ponovno biranje poslednjeg biranog broja

U pasivnom režimu, pritisnite jednom da pristupite listi poslednjih 20 brojeva koje ste pozivali ili pokušali da pozovete. Dodite do željenog broja ili imena i pritisnite da ga pozovete.

Pozivanje vaše govorne pošte

U pasivnom režimu, pritisnite i držite taster **1^{oo}**, ili pritisnite **1^{oo}** i .

Ukoliko se zatraži telefonski broj vaše govorne pošte, ukucajte ga i pritisnite **OK**. Vidite i deo Govorne poruke na stranici 81.

Brzo biranje nekog telefonskog broja

Da biste mogli da koristite brzo biranje, potrebno je telefonski broj pretplatnika dodeliti nekom od tastera za brzo biranje, od **2**abc do **9**wxyz; vidite Brza biranja na stranici 94. Pozovite broj na jedan od narednih načina:

- Pritisnite željeni taster za brzo biranje, pa onda .
- Ako je *Brzo biranje* uključeno, pritisnite i držite željeni taster za brzo biranje dok se veza ne uspostavi. Vidite Podešavanje poziva na stranici 108.

■ Prijem ili odbijanje dolaznog poziva

Pritisnite da dolazni poziv primite, a da vezu završite.

Pritisnite da dolazni poziv odbijete.

Ako pritisnete **Tišina**, samo se isključuje zvono. Tada poziv možete ili primiti ili odbiti.

Ako su na telefon priključene kompatibilne slušalice sa odgovarajućim tasterom, na poziv možete odgovarati i završavati vezu, pritiskom na taj taster.

Savet: Ukoliko je funkcija *Preusmeri ako je zauzeto* aktivirana za preusmeravanje dolaznih poziva, na primer na vašu govornu poštu, odbijanje dolaznog poziva će isti i preusmeriti. Vidite Podešavanje poziva na stranici 108.

Kada Vas neko poziva telefon prikazuje ime pozivaoca, telefonski broj ili tekst *Privatan broj* ili *Poziv*. Ukoliko se u *Kontakti* nalazi više imena čiji se telefonski brojevi završavaju sa istih sedam cifara kao broj sa koga primete poziv, prikazaće se samo telefonski broj, ako je na raspolaganju. Telefon može prikazati pogrešno ime ako ime pozivaoca nije memorisano u okviru *Kontakti* a postoji memorisano ime čiji se telefonski broj završava sa istih sedam cifara kao broj pozivaoca.

Poziv na čekanju

U toku veze pritisnite da odgovorite na poziv na čekanju. Prvi poziv se zadržava, stavlja na čekanje. Da završite aktivnu vezu, pritisnite .

Da aktivirate funkciju *Poziv na čekanju* pogledajte deo Podešavanje poziva na stranici 108.

■ Opcije u toku veze

Mnoge opcije koje možete koristiti u toku aktivne veze su mrežni servisi. Za raspoloživost, obratite se svom operatoru mreže ili dobavljaču usluga.

Pritisnite **Opcije** u toku aktivne veze za neke od sledećih opcija:

- *Isključi mikrofoni* ili *Uključi mikrofoni*, *Završi poziv*, *Završi sve pozive*, *Kontakti*, *Meni*, *Zadrži* or *Preuzmi*, *Novi poziv*, *Privatan poziv*, *Snimi*, *Odgovori* i *Odbaci*.
- *Konferencija*, da uspostavite konferencijsku vezu koja omogućuje učešće do pet sagovornika. U toku veze, pozovite novog učesnika (*Novi poziv*). Prvi poziv se zadržava, stavlja na čekanje. Kada dobijete odgovor na novi poziv, da uključite prvog učesnika u konferencijsku vezu, odaberite *Konferencija*. Da obavite privatni razgovor sa nekim od učesnika, odaberite *Privatan poziv*, pa zatim odaberite željenog učesnika. Da se vratite u konferencijsku vezu, odaberite *Konferencija*.
- *Zaključaj tastat*, da aktivirate zaključavanje tastature.
- *Pošalji DTMF*, da pošaljete DTMF tonske sekvence kao, na primer, pristupne šifre, lozinke, ili brojeve bankovnih računa. DTMF sistem koriste svi telefoni sa mogućnošću tonskog biranja. Ukucajte DTMF sekvencu ili je potražite u *Kontakti* pa pritisnite **DTMF**. Imajte na umu da karakter (instrukciju) za čekanje "w" i za pauzu "p" unosite višestrukim pritiskom na taster *+.
- *Zameni* se koristi za prelazak sa aktivnog na poziv na čekanju i obratno, a *Prebaci* za povezivanje poziva na čekanju i aktivnog poziva uz sopstveni izlazak iz veze.

- **Zvučnik**, da svoj telefonski aparat u toku veze koristite kao zvučnik. Ne držite telefon uz uvo kada ga koristite kao zvučnik. Da biste aktivirali/deaktivirali zvučnik, odaberite **Zvučnik/Telefon**, ili pritisnite **Zvučnik**, odnosno **Normal..** Zvučnik se automatski deaktivira kada prekinete vezu ili pokušaj uspostavljanja veze, ili kada na telefon priključite hendsfri komplet ili slušalice.

Ako ste na telefon priključili kompatibilni hendsfri komplet ili slušalice, **Telefon** se u listi opcija zamenjuje sa **Hendsfri** ili **Slušalice**, a selekcion taster **Normal.** sa **Hendsf.**, odnosno sa **Slušal..**

U vezi korišćenja zvučnika za slušanje radija ili muzičkog centra vidite deo Korišćenje radio prijemnika na stranici 126 ili Muzički centar na stranici 123.

4. Pisanje teksta

Tekst možete da unosite, na primer kod pisanja poruka, koristeći tradicionalni ili intuitivni način unosa teksta.

U toku pisanja teksta, intuitivni način unosa teksta je označen u levom gornjem delu ekrana ikonicom , a tradicionalni način, ikonicom . Vrsta slova je označena sa **Abc**, **abc** ili **ABC** pored indikatora unosa teksta. Vrstu slova, velika ili mala, menjate pritiskom na **#↵**. Režim unosa cifara je označen sa **123**, i sa unosa slova na unos cifara i obratno prelazite pritiskom i držanjem tastera **#↵**.

■ Uključivanje i isključivanje intuitivnog načina unosa teksta

U toku pisanja teksta, pritisnite **Opcije** i odaberite *Rečnik*.

- Da intuitivni način unosa teksta uključite, odaberite neki od jezika u listi opcija rečnika. Intuitivni način unosa teksta je na raspolaganju samo za jezike iz liste.
- Da se vratite na tradicionalni način unosa teksta, odaberite *Rečnik je isključen*.

Savet: Za brzo uključivanje odnosno isključivanje intuitivnog načina unosa teksta u toku pisanja, pritisnite dva puta **#↵**, ili pritisnite i držite **Opcije**.

■ Upotreba intuitivnog načina unosa teksta

Svaki karakter možete uneti jednim pritiskom na taster. Intuitivni način unosa teksta se bazira na rečniku koji je ugrađen u telefonski aparat a kome i Vi sami možete da dodajete nove reči.

1. Pisanje reči započnite koristeći tastere **2abc** do **9wxyz**. Svaki taster pritisnite samo jednom za jedno slovo. Reč se menja posle svakog otkucaja.

Primer: Da biste napisali **Nokia** kada je odabran rečnik engleskog jezika, pritisnite **6mno**, **6mno**, **5jkl**, **4ghi** i **2abc**.

Za više uputstava u vezi pisanja teksta, pogledajte deo Saveti za pisanje teksta na stranici 42.

2. Kada završite pisanje reči, i ona je ispravna, potvrdite izbor dodavanjem razmaka tasterom **0** ili pritiskom na neki od tastera za pretragu. Pritisak na taster za pretragu takođe pomera kursor.

Ako reč nije ispravna, pritisnite potreban broj puta ***+** pa **Opcije** i odaberite **Predlozi**. Kada se pojavi željena reč, potvrdite je.

Ako se iza reči prikaže znak **?**, reč koju nameravate da napišete se ne nalazi u rečniku. Da reč dodate u rečnik, pritisnite **Kučaj**, ukućajte reč (koristeći tradicionalni način unosa teksta) i pritisnite **Sačuvaj**. Kada se rečnik ispuni, nova uneta reč zamenjuje onu koja je najranije uneta.

3. Započnite sa pisanjem naredne reči.

Pisanje složenica

Ukućajte prvi deo reči i potvrdite ga pritiskom na taster **➤**. Napišite poslednji deo reči, pa reč potvrdite.

■ Upotreba tradicionalnog načina unosa teksta

Pritiskajte numerički taster, **1** do **9wxyz**, potreban broj puta sve dok se željeni karakter ne pojavi. Na numeričkom tasteru nisu ispisani svi karakteri koji su Vam na raspolaganju na njemu. Koji su Vam karakteri na raspolaganju zavisi od jezika koji je odabran u meniju **Jezik telefona**; vidite Podešavanje telefona na stranici 110.

- Ukoliko se naredno slovo nalazi na istom tasteru kao prethodno uneto, sačekajte dok se kursor ne pojavi ili pritisnite jedan od tastera za pretragu i ukućajte željeno slovo.

- Najčešći znaci interpunkcije kao i posebni karakteri se nalaze na numeričkom tasteru **1☐**.
Za više uputstava u vezi pisanja teksta, pogledajte deo Saveti za pisanje teksta na stranici 42.

■ Saveti za pisanje teksta

Naredne opcije mogu takođe biti na raspolaganju za unos teksta:

- Za razmak pritisnite taster **0☐**.
- Da kursor pomerite levo, desno, dole ili gore, pritisnite taster za pretragu **<☐**, **>☐**, **☐↓** odnosno **☐↑**.
- Da unesete neku cifru dok ste u režimu unosa slova, pritisnite i držite odgovarajući numerički taster.
- Da obrišete karakter levo od kursora, pritisnite **Obriši**. Pritisnite i držite **Obriši** da karaktere obrišete brže.

Da u toku pisanja poruke obrišete sve karaktere odjednom, pritisnite **Opcije** pa odaberite **Obriši tekst**.

- Da ubacite reč kada koristite intuitivni način unosa teksta, pritisnite **Opcije** i odaberite **Ubaci reč**. Napišite reč koristeći tradicionalni način unosa teksta i pritisnite **Sačuvaj**. Reč se takođe dodaje i u rečnik.
- Da unesete specijalni karakter kada koristite tradicionalni način unosa teksta, pritisnite taster ***+** , ili kada koristite intuitivni način, pritisnite i držite taster ***+** , ili pritisnite **Opcije** pa odaberite **Ubaci simbol**.

Nekim od tastera za pretragu dođite do karaktera, pa pritisnite **Ubaci** da karakter odaberete.

Do karaktera možete doći i pritiskom na **2abc**, **4ghi**, **6mno** ili **8tuv**, pa karakter odabrati pritiskom na **5jkl**.

- Da biste uneli neki "smešak" kada koristite tradicionalni način unosa teksta, pritisnite taster ***+** dva puta, ili kada koristite intuitivni način, pritisnite i držite taster ***+** pa ponovo pritisnite ***+**, ili pritisnite **Opcije** pa odaberite *Ubaci smešak*.

Da dođete do nekog "smeška" pritiskajte neki od tastera za pretragu, pa pritisnite **Ubaci** da taj "smešak" odaberete.

Do nekog "smeška" možete da dođete i pritiskom na **2abc**, **4ghi**, **6mno** ili **8tuv**, pa da ga odaberete pritiskom na **5jkl**.

Naredne opcije su na raspolaganju pri pisanju tekstualne poruke:

- Da unesete neku cifru dok ste u režimu unosa slova, pritisnite **Opcije** i odaberite *Ubaci broj*. Ukucajte telefonski broj ili ga potražite u *Kontakti* i pritisnite **OK**.
- Da unesete neko ime iz *Kontakti*, pritisnite **Opcije** pa odaberite *Ubaci kontakt*. Da ubacite telefonski broj ili tekstualnu stavku koja je pridodata imenu, pritisnite **Opcije** i odaberite *Vidi detalje*.

5. Korišćenje menija

Telefonski aparat Vam nudi široki dijapazon funkcija koje su grupisane u menije. Većinu funkcija menija prate kratki tekstovi uputstva, pomoći. Da vidite tekst uputstva, dođite do željene funkcije menija i sačekajte 15 sekundi. Za izlazak iz teksta uputstva, pritisnite **Nazad**. Vidite Podešavanje telefona na stranici 110.

■ Pristup nekoj funkciji menija

Pretraživanjem

1. Da pristupite meniju, pritisnite **Meni**.
2. Pomoću ili se krećite po meniju (ili nekim od tastera za pretragu kada ste u mrežastom prikazu), pa odaberite, recimo, *Podešavanja* pritiskom na **Izaberi**. Za način promene prikaza menija, pogledajte *Pregled menija* u delu Podešavanje ekrana na stranici 99.
3. Ako meni sadrži podmenije, odaberite koji želite, na primer *Podešavanje poziva*.
4. Ako i odabrani podmeni sadrži dalje podmenije, ponovite korak 3. Odaberite naredni podmeni, na primer *Odgovor bilo kojim tasterom*.
5. Odaberite parametar, opciju po svom izboru.
6. Pritisnite **Nazad** da se vratite na prethodni nivo, odnosno **Izađi** da izađete iz menija.

Koristeći prečicu

Meniji i opcije su numerisani tako da do njih možete doći i unosom odgovarajuće numeričke kombinacije. Brojevi, odgovarajuće numeričke kombinacije, se prikazuju u gornjem desnom delu ekrana i označavaju gde se nalazite u meniju.

Izaberite **Meni**, pa zatim u roku od 1,5 sekunde započnite sa unosom indeksnog broja funkcije menija kojoj želite da pristupite.

Ako je indeksni broj prečice menija koju želite da koristite manji od 10, unesite nulu ispred odgovarajuće cifre.

Na primer, da personalizujete (prilagodite svojim potrebama) način rada "Nečujan":

1. Da pristupite meniju, pritisnite **Meni**.
2. U roku od 1,5 sekunde, unesite brojeve 04 01 02 02.

■ Spisak funkcija menija

• Poruke

1. Tekst. poruke
 1. Kreiraj poruku
 2. Prijem
 3. Kreiraj SMS e-mail
 4. Poslate poruke
 5. Sačuv. tekst. por.
 6. Šabloni
 7. Moji folderi
 8. Liste dostave
 9. Brisanje poruka
2. Multim. poruke
 1. Kreiraj poruku
 2. Prijem
 3. Slanje
 4. Poslato
 5. Sačuvane stavke
 6. Brisanje poruka
3. E-mail
 1. Kreiraj e-mail
 2. Primi
 3. Prijem
 4. Ostali folderi
 5. Ostale opcije

4. Časkanje¹

1. Prijava
2. Sačuvane konv.
3. Podešavanja veze

5. Govorne poruke

1. Preslušaj govorne poruke
2. Broj govorne pošte

6. Info poruke

1. Info servis
2. Teme
3. Jezik
4. Info teme sačuvane u SIM kartici
5. Čitaj²

7. Podeš. poruka

1. Tekst. poruke
2. Multim. poruke
3. E-mail poruke
4. Ostala podeš.

8. Servisne komande

• Liste poziva

1. Propušteni pozivi
2. Primljeni pozivi

1. Za raspoloživost, obratite se svom operatoru mreže ili dobavljaču usluga.
 2. Ovaj meni se prikazuje jedino ako je primljena neka info poruka.

3. Pozivani brojevi
4. Obriši liste zadnjih poziva
 1. Sve
 2. Propuštene
 3. Primljene
 4. Pozivane
5. Trajanje poziva
 1. Trajanje zadnjeg poziva
 2. Trajanje primljenih poziva
 3. Trajanje napravljenih poziva
 4. Trajanje svih poziva
 5. Poništi merače
6. Merač GPRS podataka
 1. Podataka poslato u zadnjoj sesiji
 2. Podataka primljeno u zadnjoj sesiji
 3. Ukupno poslato podataka
 4. Ukupno primljeno podataka
 5. Obriši merače
7. Merač trajanja GPRS veze
 1. Trajanje zadnje sesije
 2. Trajanje svih sesija
 3. Obriši merače
8. Brojač poruka
 1. Poslatih poruka
 2. Primljenih poruka
 3. Poništi brojače
9. Pozicioniranje
- **Kontakti**
 1. Nađi
 2. Dodaj novi kont.
 3. Obriši
 4. Moja prisutnost
 5. Pretplaćena imena
 6. Kopiraj
 7. Podešavanja
 1. Memorija u upotrebi
 2. Pregled kontakata
 3. Stanje memorije
 8. Brza biranja
 9. Govorni nadimci
 10. Info brojevi¹
 11. Brojevi servisa¹
 12. Moji brojevi²
 13. Grupe pozivača²

1. Prikazuje se samo ako to podržava SIM kartica. Za raspoloživost, raspitajte se kod svog operatora mreže ili dobavljača usluga.
2. Ako Info brojevi, Brojevi servisa, ili obe funkcije nisu podržane, numerička oznaka, broj ovog menija će se shodno tome menjati.

• Podešavanja

1. Načini rada
 1. Opšti
 2. Nečujan
 3. Sastanak
 4. Teren
 5. Pejdžer
2. Podešavanje tonova
 1. Upozorenje na dolazni poziv
 2. Melodija
 3. Jačina zvona
 4. Vibracija
 5. Ton upozorenja poruke
 6. Ton poruke časkanja
 7. Tonovi tastature
 8. Tonovi upozorenja
 9. Upozoravaj na
3. Podešavanje ekrana
 1. Pozadina
 2. Kolor šeme
 3. Pregled menija
 4. Logo operatora
 5. Zaštita ekrana
4. Podešavanja vremena i datuma
 1. Sat
 2. Datum

3. Autoažuriranje vremena i datuma
5. Lične prečice
 1. Desni selekcion taster
 2. Komande glasom
6. Povezivanje
 1. Bluetooth
 2. Infracrveno (IC)
 3. GPRS
7. Podešavanje poziva
 1. Preusmerenje
 2. Odgovor bilo kojim tasterom
 3. Automatsko ponavljanje biranja
 4. Brzo biranje
 5. Poziv na čekanju
 6. Izveštaj po pozivu
 7. Šalji moj identitet
 8. Linija za odlazne pozive¹
8. Podešavanje telefona
 1. Jezik telefona
 2. Stanje memorije
 3. Automatska zaštita tastature
 4. Zaštita tastature
 5. Prikaz informacije o čeliji
 6. Pozdravna poruka
 7. Izbor operatora
 8. Potvrda akcija SIM servisa

1. Za raspoloživost, obratite se svom operatoru mreže ili dobavljaču usluga.

- 9. Pomoćna objašnjenja
- 10. Ton pri uključenju
- 9. Podešav. časak. i moje prisustnosti
 - 1. Aktivna podeš. časakanja i prisutn.
 - 2. Izmeni aktivna podeš. časak. i prisutn.
- 10. Podešavanje proširenja¹
 - 1. Slušalice
 - 2. Hendsfri
 - 3. Loopset
 - 4. Muzičko postolje
 - 5. Tekst. telefon
 - 6. Punjač
- 11. Podešavanje zaštite
 - 1. Zahtev za PIN šifrom
 - 2. Usluga zabrane poziva
 - 3. Fiksno biranje
 - 4. Zatvorena grupa korisnika
 - 5. Step en zaštite
 - 6. Pristupne šifre
- 12. Vрати fabrička podešavanja
- **Meni operatora²**

- **Galerija**

- 1. Memorij. kartica³
- 2. Fotografije
- 3. Video snimci
- 4. Muz. fajlovi
- 5. Slike
- 6. Melodije
- 7. Audio snimci

- **Mediji**

- 1. Kamera
- 2. Media plejer
- 3. Muzički centar
- 4. Radio
- 5. Diktafon
- 6. Ekvilaj. za medije

- **Rokovnik**

- 1. Alarm
 - 1. Vreme alarma
 - 2. Ponavljanje alarma

-
1. Ovaj se meni prikazuje jedino ako je na telefon priključeno, ili ranije bilo priključeno neko kompatibilno proširenje koje je na raspolaganju za ovaj aparat.
 2. Ako se ovaj meni ne prikazuje, shodno tome se menjaju i brojevi menija koji slede. Ime zavisi od operatora mreže.
 3. Ovaj meni se ne prikazuje ako multimedija kartica nije ubačena. Brojevi menija će se shodno tome menjati. Ime zavisi od memorijske kartice.

3. Ton alarma
2. Kalendar
3. Lista obaveza
4. Napomene
5. Novčanik
 1. Nač. novčanika
 2. Kartice
 3. Karte
 4. Računi
 5. Lične napomene
 6. Podešavanja
6. Sinhronizacija
 1. Sinhroniši
 2. Podešavanja

- **Aplikacije**

1. Igre
 1. Izaberi igru
 2. Dopuna igara
 3. Memorija
 4. Podeš. aplikacije
2. Kolekcija
 1. Izaberi aplikaciju
 2. Dopuna aplikacija
 3. Memorija

3. Dodaci
 1. Kalkulator
 2. Tajmer
 3. Štoperica

- **Web**

1. Početna strana
2. Adrese
3. Linkovi preuzim.
 1. Preuzim. melodija
 2. Preuzimanja slika
 3. Dopuna igara
 4. Preuzimanja videa
 5. Dopuna aplikacija
4. Zadnja web adr.
5. Servisni prijem
6. Podešavanja
 1. Podešavanja veze
 2. Podešavanje izgleda
 3. Podešavanje zaštite
 4. Podešavanje servisnog prijema
7. Idi na adresu
8. Obrisí keš

- **SIM servisi¹**

1. Prikazuje se jedino ako ga vaša SIM kartica podržava. Naziv i sadržaj je različit i zavisi od SIM kartice.

6. Funkcije menija

■ Poruke

Imate mogućnost pisanja, slanja i memorisanja tekstualnih, multimedija i SMS e-mail poruka. Sve poruke su organizovane po folderima.

Pre prvog slanja poruke, morate da sačuvate podešavanja za poruke.

Da odaberete veličinu fonta za čitanje i pisanje poruka, pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke*, *Podeš. poruka*, *Ostala podeš.*, pa *Veličina fonta*.

Tekstualne poruke (SMS)

Koristeći usluge SMS servisa vaš telefonski aparat može da šalje i prima višedelne poruke koje se sastoje od nekoliko standardnih tekstualnih poruka (mrežni servis). Cena se određuje na bazi broja potrebnih standardnih poruka za jednu višedelnu poruku. Ovo ima uticaja na obračun naplate poruka.

Imate takođe mogućnost prijema i slanja tekstualnih poruka koje sadrže slike. Svaka grafička poruka se sastoji od nekoliko tekstualnih poruka.

Napomena: Funkciju grafičkih poruka možete da koristite jedino ako je podržava vaš operator mreže ili provajder. Grafičke poruke mogu primati i prikazivati jedino telefonski aparati koji nude mogućnosti grafičkih poruka.

Funkcija tekstualnih poruka koristi zajedničku memoriju; vidite Zajednička memorija na stranici 20.

Pisanje i slanje poruka

U gornjem desnom uglu ekrana prikazuje se broj raspoloživih karaktera / redni broj dela poruke, na primer 120/2.

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke*, *Tekst. poruke* pa *Kreiraj poruku*.

Savet: Da brže počnete pisanje poruke, pritisnite < in u pasivnom režimu.

2. Ukucajte tekst poruke. Vidite Pisanje teksta na stranici 40. Za unos tekstualnih šablona ili slika u poruku, vidite deo Šabloni na stranici 56. Svaka grafička poruka se sastoji od nekoliko tekstualnih poruka. Zato slanje jedne grafičke poruke može koštati više od slanja jedne tekstualne poruke.
3. Da poruku pošaljete, pritisnite **Pošalji**.
4. Unesite telefonski broj primaoca, ili ga potražite u *Kontakti*. Da biste poruku poslali, pritisnite **OK**.

Napomena: Kada šaljete poruke preko SMS servisa mreže aparat može da prikaže obaveštenje *Poruka je poslata*. To znači da je aparat poslao poruku na broj centra za slanje poruka koji je u njemu programiran. To ne znači da je poruka primljena na željenoj prijemnoj strani. Za više detalja u vezi SMS servisa obratite se svom provajderu.

Opcije slanja poruka

Pošto ste poruku napisali, pritisnite **Opcije**, i odaberite *Opcije slanja*.

- Da poruku pošaljete na više odredišta, odaberite *Pošalji na više*. Pošto ste poruku poslali svim željenim primaocima, pritisnite **Završi**.
- Da poruku pošaljete koristeći neku listu dostave, odaberite *Pošalji po listi*.

Za način pravljenja liste dostave, pogledajte Liste dostave na stranici 55.

- Da biste poruku poslali koristeći neki od načina slanja, odaberite *Način slanja* pa zatim način slanja koji želite da upotrebite.

Za definisanje načina slanja poruka, pogledajte Pisanje i slanje SMS e-mail poruke (elektronske pošte preko SMS servisa) na stranici 53.

Pisanje i slanje SMS e-mail poruke (elektronske pošte preko SMS servisa)

Pre nego što budete mogli da šaljete e-mail preko SMS servisa, potrebno je da memorišete parametre za slanje e-mail poruka; vidite Pisanje i slanje SMS e-mail poruke (elektronske pošte preko SMS servisa) na stranici 53. Da proverite dostupnost SMS e-mail servisa kao i da se pretplatite na isti, obratite se svom provajderu servisa. Da sačuvate e-mail adresu u *Kontakti* vidite Memorisanje više brojeva ili tekstualnih napomena po jednom imenu na stranici 85.

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke*, *Tekst. poruke* pa *Kreiraj SMS e-mail*.
2. Ukucajte e-mail adresu primaoca, ili je potražite u *Kontakti*, pa pritisnite **OK**.
3. Po želji, unesite i predmet SMS e-mail poruke, pa pritisnite **OK**.
4. Ukucajte tekst e-mail poruke. Vidite Pisanje teksta na stranici 40. Ukupan broj karaktera koje možete uneti prikazuje se u gornjem desnom delu ekrana. E-mail adresa i predmet poruke ulaze u ukupni broj karaktera.

Vidite i deo Šabloni na stranici 56. Slike se ne mogu ubacivati.

5. Da pošaljete SMS e-mail poruku, pritisnite **Pošalji**. Ukoliko niste prethodno memorisali parametre za slanje SMS e-mail poruka, telefon će zatražiti broj e-mail servera.

Da e-mail pošaljete, pritisnite **OK**.

Napomena: Kada šaljete e-mail poruke preko SMS servisa mreže, aparat može da prikaže obaveštenje *Poruka je poslata*. To znači da je e-mail poruka poslata sa vašeg telefonskog aparata na e-mail server. To ne znači da je e-mail poruka primljena na željenoj prijemnoj strani. Za više detalja u vezi e-mail servisa, obratite se svom provajderu.

Čitanje i odgovaranje na SMS poruku ili SMS e-mail

Kada primite poruku ili SMS e-mail, prikazuje se indikator obaveštenje *Primljena poruka*: kao i broj novih poruka.

Blinkanje ikonice označava da je memorija za poruke ispunjena. Pre nego što budete mogli da primete nove poruke, morate izbrisati neke stare u folderu *Prijem*.

1. Pritisnite **Prikaži** da Vam se prikaže nova poruka, ili pritisnite **Izađi** ako želite da je pogledate kasnije.

Naknadno čitanje poruke:

Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke*, *Tekst. poruke* pa *Prijem*.

2. Ako je primljeno više od jedne poruke, odaberite poruku koju želite da pročitate. Nepročitana poruka je ispred označena sa .
3. Dok čitate ili gledate poruku, pritisnite **Opcije**.

Možete odabrati da obrišete, prosledite ili izmenite poruku kao tekstualnu ili SMS e-mail poruku, da promenite ime poruke koju čitate, ili da je premestite u neki drugi folder.

Odaberite *Kopiraj u kalendar* da tekst na početku poruke kopirate u kalendar telefona kao podsetnicu za taj dan.

Odaberite *Detalji poruke* da vidite, ako se prikazuju, ime i broj telefona pošiljaoca, centar za razmenu poruka koji je korišćen kao i datum i vreme prijema poruke.

Odaberite *Uzmi detalje* da iz otvorene poruke preuzmete brojeve, e-mail adrese ili internet adrese.

Dok čitate grafičku poruku, odaberite *Sačuvaj sliku* da sliku sačuvate u folder *Šabloni*.

4. Odaberite *Odgovori* da na poruku odgovorite. Odaberite *Izvornim tekstom* da u odgovor uključite izvornu poruku, ili odaberite tipski odgovor koji će se uneti u odgovor, ili pak odaberite *Praznim ekranom*.

Kada odgovarate na SMS e-mail poruku, prvo potvrdite ili izmenite e-mail adresu i predmet. Zatim napišite svoj odgovor.

5. Da poruku pošaljete, pritisnite **Pošalji** pa zatim **OK** da poruku pošaljete na broj koji je prikazan na ekranu.

Folderi Prijem i Poslate poruke

Telefonski aparat memoriše pristigle poruke u folder *Prijem* a poslate poruke u folder *Poslate poruke* u okviru podmenija *Tekst. poruke*.

Tekstualne poruke koje nameravate da pošaljete kasnije možete memorisati u folder *Sačuv. tekst. por.*, *Moji folderi* ili *Šabloni*.

Liste dostave

Ako imate potrebe da često šaljete poruke fiksnoj grupi primalaca, za to možete definisati listu dostave. Te liste dostave možete čuvati u memoriji telefona. Imajte na umu da telefon poruku šalje posebno svakom primaocu u listi. Zato slanje poruke koristeći listu dostave može da košta više od slanja samo jednom primaocu.

Proverite da se kontakti koje želite da ubacite u listu dostave nalaze u internoj memoriji telefonskog aparata namenjenoj kontaktima.

Liste dostave koriste zajedničku memoriju; vidite Zajednička memorija na stranici 20.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke*, *Tekst. poruke* pa *Liste dostave*. Prikazuju se nazivi raspoloživih lista dostave.

- Ako još niste memorisali nijednu listu, pritisnite **Dodaj** da je napravite.
Unesite naziv, ime za listu i pritisnite **OK**. Pritisnite **Vidi**, zatim **Dodaj** pa odaberite neki kontakt iz memorije telefonskog aparata. Pritisnite ponovo **Dodaj** da u kreiranu listu dodate dodatne kontakte.
- U suprotnom, dođite do liste. Pritisnite **Vidi** da vidite kontakte u odabranoj listi. Pritisnite **Opcije** i moći ćete da vidite detalje ili da obrišete odabrani kontakt. Pritisnite **Dodaj** da u listu dodate dodatne kontakte.

- Da prikazete ostale opcije foldera liste dostave, pritisnite **Opcije** i moći ćete da odaberete:
 - *Dodaj listu*, da kreirate novu listu dostave.
 - *Promeni naziv liste*, da promenite naziv odabrane liste.
 - *Isprazni listu*, da obrišete sva imena i telefonske brojeve u odabranoj listi.
 - *Obriši listu*, da obrišete izabranu listu dostave.

Ako poruka ne može da bude poslata nekim primaocima u listi dostave, prikazuje se folder *Neuspele poruke*. Odaberite *Neuspele poruke* pa pritisnite **Vidi** da pogledate listu primalaca kojima slanje poslednje poruke nije uspeo. Pritisnite **Opcije** pa odaberite:

- *Ponovi po listi*, da ponovite slanje poruke primaocima u listi *Neuspele poruke*.
- *Obriši listu*, da obrišete listu *Neuspele poruke*.
- *Vidi poruku*, da vidite neuspelu poruku.

Šabloni

Vaš telefonski aparat sadrži tekstualne obrasce, označene sa , i grafičke obrasce, označene sa .

Da pristupite listi šablona, pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke*, *Tekst. poruke*, pa *Šabloni*.

- Da ubacite tekstualni obrazac, šablon u poruku ili e-mail, ili u svoj odgovor na njih, pritisnite **Opcije**. Odaberite *Koristi obrazac* i odaberite obrazac, šablon koji želite da ubacite.
- Da ubacite sliku u tekstualnu poruku, ili u svoj odgovor na nju, pritisnite **Opcije**. Odaberite *Ubaci sliku* pa odaberite sliku da je vidite. Pritisnite **Ubaci** da sliku ubacite u svoju poruku. Ikonica u zaglavlju poruke označava da je pridodata slička. Broj karaktera koji možete uneti u neku poruku zavisi od veličine same sličice.

Da pogledate tekst i sliku zajedno, pritisnite **Opcije** pa odaberite *Pregled*.

Folder Sačuvane stavke i Moji folderi

Da organizujete svoje poruke, neke od njih možete da prebacite u folder *Sačuv. tekst. por.* ili da dodate nove foldere za svoje poruke.

U toku čitanja poruke, pritisnite **Opcije**. Odaberite *Premesti*, dođite do foldera u koji želite da premestite poruku i pritisnite **Izaberi**.

Da dodate ili izbrišete folder, pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke, Tekst. poruke* pa *Moji folderi*.

- Da dodate folder ako prethodno niste dodali nijedan folder, pritisnite **Dodaj**. U suprotnom, pritisnite **Opcije** i odaberite *Dodaj folder*.
- Da folder izbrišete, dođite do njega i pritisnite **Opcije** pa odaberite *Obriši folder*.

Brisanje poruka

Da obrišete poruke, pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke, Tekst. poruke* pa *Brisanje poruka*.

- Da obrišete sve poruke u nekom folderu, dođite do foldera u kojem želite da obrišete poruke pa pritisnite **OK**.
- Da obrišete sve poruke u svim folderima tekstualnih poruka, odaberite *Sve poruke*, pa kada se prikaže *Obriši sve poruke iz svih foldera?* pritisnite **OK**.

Ako se u folderu nalaze nepročitane poruke, telefon će Vas pitati da li želite da obrišete i njih.

Podešavanja tekstualnih i SMS e-mail poruka

Podešavanje poruka se odnosi na slanje, prijem i čitanje poruka.

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke, Podeš. poruka, Tekst. poruke*, pa *Način slanja*.

2. Ako vaša SIM kartica podržava više od jednog skupa načina slanja poruka, odaberite onaj koji želite da izmenite.

- Odaberite *Broj centra za poruke* da sačuvate telefonski broj centra za razmenu poruka koji je potreban za slanje tekstualnih poruka. Ovaj broj dobijate od svog provajdera, dobavljača usluga.
- Odaberite *Poruke se šalju kao* da izaberete tip poruke: *Tekst*, *E-mail* ili *Pejdžer*.
- Odaberite *Trajnost poruke* da odredite vremenski period za koji će mreža pokušavati da dostavi vaše poruke.
- Za tip poruke *Tekst* odaberite *Broj uobičajenog primaoca* da memorišete uobičajeni, primarni, broj na koji će se slati poruke tog tipa.

Za poruku tipa *E-mail* odaberite *E-mail server* da memorišete broj e-mail servera.

- Odaberite *Izveštaji o dostavi* da od mreže zahtevate da Vam se šalju izveštaji o dostavi vaših poruka (mrežni servis).
- Odaberite *Upotreba GPRS* pa zatim *Da*, da postavite GPRS kao preferentni nosač za SMS. Takođe podesite i *GPRS veza* na *Stalna veza*; vidite (E)GPRS veza na stranici 107.
- Odaberite *Odgovor kroz isti centar* da omogućite primaocu vaše poruke da Vam odgovori preko vašeg centra za poruke (mrežni servis).
- Odaberite *Promeni naziv načina isporuke* da promenite naziv odabranog načina slanja, isporuke. Skupovi načina isporuke se prikazuju samo ako vaša SIM kartica podržava više od jednog skupa.

Podešavanje zamene starih poruka

Kada se memorija za poruke ispuní, telefon ne može da prima niti da šalje nove poruke. Međutim, telefon možete podesiti tako da stare poruke iz foldera *Prijem* i *Poslate poruke* automatski zamenjuje novim.

Pritisnite **Meni**, odaberite redom *Poruke*, *Podeš. poruka*, *Tekst. poruke* pa zatim *Prebrisavanje u Poslat. porukama* ili *Prebrisavanje u Prijemu*. Odaberite *Dozvoljeno* da podesite da telefon zamenjuje stare poruke novim u folderu *Poslate poruke*, odnosno u folderu *Prijem*.

Multimedija poruke (MMS)

Napomena: Ovu funkciju možete koristiti jedino ako je podržava Vaš operator mreže ili Vaš provajder. Multimedija poruke mogu da primaju i prikazuju jedino telefonski aparati koji nude kompatibilne mogućnosti multimedija poruka.

Multimedija poruka može da sadrži tekst, zvuk i jednu sliku ili jedan video snimak. Telefon podržava multimedija poruke veličine do 100 kB. Ako se maksimalna veličina poruke premaši, telefon neće moći da je primi. Zavisno od mreže, eventualno ćete primiti tekstualnu poruku sa Internet adresom na kojoj možete pogledati tu multimedija poruku.

Ako poruka sadrži sliku, telefon je umanjuje kako bi se uklopila u površinu ekrana.

Funkcija multimedija poruka koristi zajedničku memoriju; vidite Zajednička memorija na stranici 20.

Napomena: Ako je za opciju *Dozvoli multimedija prijem* odabrano *Da* ili *U matičnoj mreži*, operator ili provajder vam mogu naplaćivati svaku primljenu poruku.

Servis multimedija poruka podržava sledeće formate:

- Slika: JPEG, GIF, WBMP, BMP, i PNG.
- Zvuk: Skalabilni polifoni MIDI (SP-MIDI), AMR audio i monofoni tonovi zvona.
- Video snimci 3gp formata: SubQCIF kvalitet slike i AMR audio zapis.

Telefon možda ne podržava sve varijante gore pomenutih formata. Ako primljena poruka sadrži komponente, objekte, nepodržanog formata, one će se prikazati kao ime datoteke uz tekst: *Format objekta nije podržan*.

Imajte na umu da ne možete primati multimedija poruke u toku razgovora, igre ili upotrebe druge Java aplikacije, kao ni u toku pretraživanja kada se koristi GSM prenosni put (vidite deo Ručno unošenje parametara servisa na stranici 150). Kako isporuka multimedija poruka može zatajiti iz brojnih razloga, za važne komunikacije se ne oslanjajte isključivo na njih.

Pisanje i slanje multimedija poruke

Za postavljanje parametara multimedija poruka, vidite deo Podešavanja multimedija poruka na stranici 64. Za raspoloživost servisa multimedija poruka kao i za pretplatu, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu servisa.

Institucija zaštite autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosleđivanje nekih slika, tonova zvona ili drugog sadržaja.

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke*, *Multim. poruke* pa *Kreiraj poruku*.
2. Ukucajte tekst poruke. Vidite Pisanje teksta na stranici 40.
 - Da u poruku ubacite neku datoteku, pritisnite **Opcije** i odaberite *Ubaci* pa zatim odaberite željenu opciju. Ne možete birati opcije koje su prigušene. Prikazaće se lista raspoloživih foldera u okviru *Galerija*. Otvorite odgovarajući folder, dođite do željene datoteke, pritisnite **Opcije** pa odaberite *Ubaci*. Kada poruka ima u prilogu neku datoteku, to je označeno nazivom datoteke u samoj poruci.
 - Možete takođe i da ubacite *Novi audio snimak* direktno iz diktafona. Pritisnite **Opcije**, izaberite *Ubaci* pa *Novi audio snimak*. Diktafon se automatski startuje i možete da započnete snimanje. Novi audio snimak se automatski dodaje kada završite snimanje.
 - Vaš telefon podržava slanje i prijem multimedija poruka koje sadrže više stranica (slajdova). Da u poruku dodate slajd, pritisnite **Opcije**, odaberite *Ubaci* pa *Slajd*. Svaki slajd može da sadrži tekst, jednu sliku i jedan audio snimak.

- Ako poruka sadrži više slajdova, željeni slajd možete da otvorite tako što ćete pritisnuti **Opcije** pa odabrati *Prethodni slajd*, *Sledeći slajd* ili *Lista slajdova*.
Da podesite ritam prikazivanja slajdova, pritisnite **Opcije** i izaberite *Temp. slajdova*.
Da tekstualni deo pomerite na početak ili kraj (vrh ili dno) poruke, pritisnite **Opcije** pa odaberite *Tekst na vrhu* odnosno *Tekst na dnu*.
 - Da ubacite neko ime iz liste kontakata, pritisnite **Opcije**, odaberite redom *Još opcija*, *Ubaci kontakt*, pa željeno ime.
Da ubacite neki telefonski broj iz liste kontakata, pritisnite **Opcije**, odaberite *Još opcija* pa *Ubaci broj*.
 - Da u poruku ubacite napomenu kalendara, pritisnite **Opcije**, odaberite *Ubaci*, pa *Napomena*.
 - Da u poruku ubacite vizitkartu, pritisnite **Opcije**, odaberite *Ubaci*, pa *Vizitkarta*.
 - Da obrišete sliku, slajd ili audio snimak iz poruke, pritisnite **Opcije**, odaberite *Obriši* pa odgovarajuću opciju.
 - Da poruku sačuvate u folder *Sačuvane stavke*, pritisnite **Opcije** pa odaberite *Sačuvaj poruku*.
 - Da poruci dodate predmet, pritisnite **Opcije** i odaberite *Još opcija* pa *Izmeni predmet*.
 - Da vidite veličinu ili primaoca poruke, pritisnite **Opcije**, izaberite *Još opcija* pa *Detalji poruke*. U toku sastavljanja, pisanja, multimedija poruke, na ekranu se prikazuje koliko je preostalo do maksimalne veličine poruke.
3. Da vidite poruku pre slanja, pritisnite **Opcije** i odaberite *Pregled*.
 4. Da poruku pošaljete, pritisnite **Pošalji**, pa izaberite *Broj telefona*, *E-mail adresa* ili *Više*. Zavisno od Vašeg operatora, na raspolaganju Vam može biti i više opcija.

5. Unesite telefonski broj primaoca (ili e-mail adresu), ili ga potražite u *Kontakti*. Pritisnite **OK** i poruka se premešta u folder *Slanje* da bude poslata.

Za slanje multimedija poruke je potrebno duže vreme nego za slanje tekstualne poruke. Dok se multimedija poruka šalje, prikazuje se animirana ikonica a Vi možete da koristite druge funkcije aparata. Ako dođe do prekida u toku slanja poruke, telefon će nekoliko puta ponoviti pokušaj slanja. Ako to ne uspe, poruka ostaje u folderu *Slanje* tako da možete pokušati slanje kasnije.

Poruke koje pošaljete se čuvaju u folderu *Poslato* ako je za opciju *Sačuvaj poslate poruke* postavljeno *Da*. Vidite Podešavanja multimedija poruka na stranici 64. To ne znači da je poruka primljena na željenoj prijemnoj strani.

Čitanje i odgovaranje na multimedija poruku

Dok telefon prima multimedija poruku, prikazuje se animirana ikonica . Pošto se završi prijem poruke, prikazuje se ikonica kao i tekst: *Primljena je multimedijalna poruka*.

Blinkanje ikonice označava da je memorija za multimedija poruke puna; vidite Memorija za multimedija poruke puna na stranici 63.

1. Da poruku pogledate odmah, pritisnite **Prikaži**, ili da je pogledate kasnije, pritisnite **Izadi**.

Čitanje poruke naknadno: Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke*, *Multim. poruke* pa *Prijem*.

2. Dođite do poruke da je pogledate. Pritisnite **Opcije** i biće Vam na raspolaganju neke od sledećih opcija:

- *Pokreni prezent.*, da pogledate prezentaciju koja je pridodata poruci.
- *Vidi tekst*, da pogledate tekstualni deo poruke.
- *Otvori sliku*, *Otvori audio snim.* ili *Otv. video snimak*, da otvorite odgovarajuću datoteku.

- *Sačuvaj sliku*, *Sačuv. audio snim.* ili *Sačuvaj video*, da sačuvate odgovarajuću datoteku u folder *Galerija*.
- *Detalji*, da vidite podatke, detalje datoteke.
- *Obriši poruku*, da sačuvanu poruku obrišete.
- *Odgovori* ili *Odgovori svima*, da na poruku odgovorite. Da odgovor pošaljete, pritisnite **Opcije** i odaberite *Pošalji*.
- *Prosledi na broj*, *Prosledi na e-mail* ili *Prosledi na više*, da prosledite poruku.
- *Izmeni*, da unesete izmene u poruku. Izmene možete vršiti samo na porukama koje ste sami kreirali. Vidite Pisanje i slanje multimedija poruke na stranici 60.
- *Detalji poruke*, da vidite predmet, veličinu i vrstu poruke.
- Pogledajte i opcije u *Galerija*; vidite Galerija na stranici 115.

Folderi Prijem, Slanje, Sačuvane poruke i Poslate poruke

Primljene multimedija poruke telefon memoriše u folder *Prijem* u podmeniju *Multim. poruke*.

Multimedija poruke koje još nisu poslate premeštaju se u folder *Slanje* u podmeniju *Multim. poruke*.

Multimedija poruke koje želite da pošaljete kasnije se mogu memorisati u folder *Sačuvane stavke* u podmeniju *Multim. poruke*.

Multimedija poruke koje su poslate čuvaju se u folderu *Poslato* u podmeniju *Multim. poruke* ako je za opciju *Sačuvaj poslate poruke* odabrano *Da*. Vidite Podešavanja multimedija poruka na stranici 64.

Memorija za multimedija poruke puna

Kada Vas čeka nova multimedija poruka a memorija za poruke je puna, blinka ikonica i prikazuje se tekst *Multimed. mem. je puna, vidi por. koja čeka*. Da poruku koja čeka pogledate, pritisnite **Prikaži**. Da

poruku sačuvate, pritisnite **Opcije**, odaberite *Sačuvaj poruku* i obrišite stare poruke tako što ćete prvo odabrati folder pa zatim i staru poruku koju želite da obrišete.

Da poruku koja čeka odbacite, pritisnite **Izadi** pa zatim **Da**. Ako pak pritisnete **Ne**, poruku ćete moći da vidite.

Brisanje poruka

Da obrišete poruke, pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke*, *Multim. poruke* pa *Brisanje poruka*. Da obrišete sve poruke u nekom folderu, dođite do foldera u kojem želite da obrišete poruke pa pritisnite **OK**.

Ako se u folderu nalaze nepročitane poruke, telefon će Vas pitati da li želite da obrišete i njih.

Podešavanja multimedija poruka

Konfiguracionu poruku za podešavanja multimedija veze možete dobiti od vašeg provajdera servisa. Za prijem podešavanja u formi konfiguracione poruke, vidite deo Servis konfiguracionih podešavanja na stranici 35.

Ručno unošenje parametara

Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke*, *Podeš. poruka* pa *Multim. poruke*. Odaberite:

- *Sačuvaj poslate poruke*. Odaberite **Da** da podesite telefon da memoriše poslate multimedija poruke u folder *Poslato*. Ako pak odaberete **Ne**, poslate poruke se neće čuvati.
- *Izveštaji o dostavi*, da zahtevate da Vam mreža šalje izveštaje o dostavi vaših poruka (mrežni servis).
- *Smanji sliku*, da definišete veličinu slike kada je ubacujete u multimedija poruku.
- *Uobičajeno tempiranje slajdova*, da podesite osnovni ritam slajdova u multimedija porukama.
- *Dozvoli multimedija prijem*. Odaberite **Ne**, **Da** ili *U matičnoj mreži* za status servisa multimedija poruka. Ako odaberete *U matičnoj mreži*, nećete moći da primate multimedija poruke kada se nalazite izvan svoje matične mreže. Podrazumevani, standardni, izbor je *U matičnoj mreži*.

- *Dolazne multimedija poruke*. Izaberite *Primaj* da dopustite automatski prijem multimedija poruka, *Ručno primiti* da dopustite prijem multimedija poruka tek nakon odgovarajućeg upita, ili izaberite *Odbacuj*. Ovaj izbor se ne prikazuje ako je za *Dozvoli multimedija prijem* postavljena opcija *Ne*.
- *Podešavanja veze*, da definišete podešavanja veze za preuzimanje multimedija poruka. Prvo odaberite *Aktivna podešavanja multimedije*, i aktivirajte onaj skup veze u koji želite da sačuvate podešavanja. Odaberite *Izmeni aktivna podešavanja* i unesite izmene aktivnih podešavanja, parametara.

Odaberite pojedinačno svaki od parametara i unesite potrebne vrednosti. Za parametre, podešavanja, obratite se operatoru mreže ili provajderu servisa.

- *Naziv podešavanja*. Unesite novo ime za skup veze i pritisnite **OK**.
- *Početna strana*. Ukucajte adresu Početne strane servisa koji želite da koristite (pritisnite **1** na tačku), i pritisnite **OK**.
- *Proksiji*. Odaberite *Uključeni* ili *Isključiti*.
- Ako ste uključili korišćenje proksi servera, onda možete odabrati *Primarni proksi* i *Sekundarni proksi*, pa izvršiti izmene.
- *Prenos podataka*. Odaberite *GPRS*.
- *Podešavanja nosača*, da postavite parametre za odabrani nosač podataka.
 - *GPRS tačka pristupa*. Unesite naziv tačke pristupa za povezivanje na GPRS mrežu i pritisnite **OK**.
 - *Vrsta autentikacije*. Odaberite *Sigurna* ili *Normalna*.
 - *Korisničko ime*. Ukucajte korisničko ime i pritisnite **OK**.
 - *Lozinka*. Ukucajte lozinku i pritisnite **OK**.

- [Dozvoli reklame](#) da dopustite ili sprečite prijem poruka koje su definisane kao reklame. Ovaj izbor se ne prikazuje ako je za [Dozvoli multimedija prijem](#) postavljena opcija [Ne](#).

E-mail poruke

E-mail aplikacija Vam omogućava da pristupate svom e-mail nalogu preko telefona. E-mail funkcija vašeg telefona može da podržava kompatibilni e-mail sistem koji koristite na poslu ili kod kuće. Svojim telefonom možete da pišete, čitate i šaljete e-mail poruke. Vaš telefon podržava POP3 i IMAP4 e-mail servere.

Funkcija e-mail poruka koristi zajedničku memoriju; vidite Zajednička memorija na stranici 20.

Pre nego što budete mogli da šaljete ili preuzimate e-mail poruke, neophodno je da uradite sledeće:

- Pribavite novi e-mail nalog ili koristite postojeći. U vezi svog e-mail naloga, obratite se svom provajderu servisa elektronske pošte.
- U vezi parametara, podešavanja, neophodnih za e-mail, obratite se svom operatoru komunikacione mreže ili provajderu e-mail servisa. Za prijem podešavanja e-mail servisa u formi konfiguracione poruke, vidite deo Servis konfiguracionih podešavanja na stranici 35.
- Da postavite e-mail podešavanja u svom telefonu, pritisnite [Meni](#), odaberite [Poruke](#), [Podeš. poruka](#) pa [E-mail poruke](#). Vidite Podešavanja e-mail poruka na stranici 69.

Pisanje i slanje e-mail poruka

Svoju e-mail poruku možete napisati i "oflajn", tj. pre nego što se povežete na e-mail servis, ili se prvo povezati na servis pa onda napisati i poslati svoju poruku ("onlajn").

1. Pritisnite [Meni](#), odaberite [Poruke](#), [E-mail](#) pa [Kreiraj e-mail](#). Na ekranu se prikazuje obaveštenje da sačekate.

2. Ukucajte e-mail adresu primaoca pa pritisnite **OK**, ili pritisnite **Izmeni**, ukucajte e-mail adresu, pa pritisnite **OK**.

Da e-mail adresu potražite u **Kontakti**, pritisnite **Opcije** i odaberite **Nadi**.

3. Eventualno, unesite i predmet e-mail poruke, pa pritisnite **OK**.

Ako pritisnete **Opcije** moći ćete da odaberete neku od narednih funkcija: editor poruka, dodaj novog primaoca, dodaj dodatnog primaoca, dodaj dodatnog skrivenog primaoca.

4. Unesite tekst e-mail poruke; vidite Pisanje teksta na stranici 40. Ukupan broj karaktera koje možete uneti prikazuje se u gornjem desnom delu ekrana.

5. Da e-mail poruku pošaljete, pritisnite **Pošalji**. Odaberite:

- **Pošalji odmah**, da e-mail poruku pošaljete odmah. Ako niste već povezani na svoj e-mail nalog, telefon prvo uspostavlja vezu, a zatim i šalje e-mail poruku.
- **Pošalji kasnije**, da e-mail poruku pošaljete kasnije, i poruka će biti sačuvana u folder **Slanje**. Ako želite da unesete izmene ili da nastavite pisanje e-mail poruke kasnije, poruku možete sačuvati u **Draftovi** tako što ćete odabrati **Sačuvaj draft**.

Naknadno slanje e-mail poruke: Pritisnite **Meni** i odaberite redom **Poruke**, **E-mail**, **Ostale opcije**, pa **Pošalji odmah** ili **Primi i pošalji**.

Napomena: Kada šaljete e-mail poruke, aparat može da prikaže obaveštenje **Poruka je poslata**. To znači da je e-mail poruka poslata sa vašeg telefonskog aparata na e-mail server. To ne znači da je e-mail poruka primljena na željenoj prijemnoj strani. Za više detalja u vezi e-mail servisa, obratite se svom provajderu.

Preuzimanje e-mail poruka sa e-mail naloga u telefon

1. Pritisnite **Meni**, odaberite **Poruke**, **E-mail** pa **Primi**, da preuzmete e-mail poruke koje su poslate na vaš e-mail nalog (adresu), ili:

Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke, E-mail Ostale opcije* pa *Primi i pošalji*, da preuzmete nove e-mail poruke i pošaljete one koje su sačuvane u folder *Slanje*.

Ako je memorija za poruke puna, obrišite neke od svojih starih poruka pre nego što započnete preuzimanje novih poruka.

2. Vaš telefon uspostavlja vezu sa e-mail servisom. Dok se preuzimaju e-mail poruke, prikazuje se statusna traka.
3. Pritisnite **Izaberi** da vidite novu poruku u *Prijem*, ili pritisnite **Nazad** da je pogledate kasnije.

Ako je primljeno više od jedne poruke, odaberite onu koju želite da pročitate. Nepročitana poruka je označena sa .

Čitanje i odgovaranje na e-mail poruku

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke, E-mail* pa *Prijem*.
2. U toku čitanja poruke, pritisnite **Opcije**.

Moći ćete, recimo, da vidite detalje odabrane poruke, da je označite kao nepročitanu, da je obrišete, da odgovorite pošiljaocu, da odgovorite svim primaocima poruke, da je prosledite ili premestite u neki drugi folder.

3. Da na e-mail poruku odgovorite, pritisnite **Odgovori**. Odaberite *Originalni tekst* da u svoj odgovor uključite izvornu poruku (da je citirate) ili odaberite *Očisti ekran*.

Kada odgovarate na e-mail poruku, prvo potvrdite ili izmenite e-mail adresu i predmet, zatim napišite svoj odgovor.

4. Da poruku pošaljete, pritisnite **Pošalji** i odaberite *Pošalji odmah*.

Prijem i Ostali folderi (Draftovi, Arhiva, Slanje i Poslato)

Vaš telefon ima sledeće foldere u okviru menija *E-mail*.

- *Prijem*, za čuvanje e-mail poruka koje ste preuzeli sa svog e-mail naloga.
- *Ostali folderi* sadrži naredne foldere: *Draftovi* za čuvanje nedovršenih e-mail poruka, *Arhiva* za organizovanje i čuvanje e-mail poruka, *Slanje* za čuvanje e-mail poruka koje još nisu poslate kada odaberete opciju *Pošalji kasnije*; vidite Pisanje i slanje e-mail poruka na stranici 66, i folder *Poslato* za čuvanje poslatih e-mail poruka.

Brisanje e-mail poruka

- Da e-mail poruke obrišete, pritisnite **Meni** i odaberite redom *Poruke*, *E-mail*, *Ostale opcije* pa *Obriši poruke*.

Da obrišete sve poruke u nekom folderu, dođite do foldera u kojem želite da obrišete poruke pa pritisnite **Da**. Da obrišete sve poruke u svim folderima, odaberite *Sve poruke* i pritisnite **Da**.

Imajte na umu da kada obrišete neku e-mail poruku u svom telefonu, ona se ne briše i na e-mail serveru.

Podešavanja e-mail poruka

Konfiguracionu poruku za podešavanja e-mail servisa možete dobiti od vašeg provajdera servisa. Za prijem podešavanja u formi konfiguracione poruke, vidite deo Servis konfiguracionih podešavanja na stranici 35.

Ručno unošenje parametara

Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke*, *Podeš. poruka* pa *E-mail poruke*.

- Prvo odaberite *Aktivna podešavanja e-maila*, i aktivirajte onaj skup veze u koji želite da sačuvate podešavanja. Odaberite *Izmeni aktivna podešavanja e-maila* i unesite izmene aktivnih podešavanja, parametara.

Odaberite pojedinačno svaki od parametara i unesite potrebne vrednosti. Za podešavanja se obratite svom operatoru mreže ili provajderu servisa elektronske pošte.

- *Ime pošte*. Ukucajte ime, naziv koji želite da date poštanskom sandučetu. Možete koristiti bilo koji naziv.
- *E-mail adresa*. Unestite svoju e-mail adresu.
- *Moje ime*. Ukucajte svoje ime ili nadimak. Prikazuje se vaše ime i e-mail adresa.
- *Server (SMTP) za odlaznu poštu*. Unesite adresu servera.
- *Vrsta servera za dolaznu poštu*. Odaberite *POP3* ili *IMAP4*, zavisno od tipa sistema elektronske pošte koji koristite. Ako su podržana oba tipa, odaberite *IMAP4*. Promena tipa servera menja i broj porta za dolaznu poštu.
- Ako ste za tip servera odabrali *POP3*, prikazaće se i upiti za *Server (POP3) za dolaznu poštu*, *POP3 korisničko ime* i *POP3 lozinka*. Ako ste za tip servera odabrali *IMAP4*, prikazaće se i upiti za *Server (IMAP4) za dolaznu poštu*, *IMAP4 korisničko ime* i *IMAP4 lozinka*. Unesite adresu e-mail servera za dolaznu poštu, zatim korisničko ime i lozinku za pristup e-mail nalogu. Ako niste definisali *SMTP korisničko ime* ili *SMTP lozinka*, e-mail server će za njih koristiti POP3/IMAP4 korisničko ime i lozinku.
- *Ostala podešavanja*, pa odaberite:
 - *Uključi potpis*. Možete definisati "potpis", tekst koji će se automatski dodavati na kraj vaših e-mail poruka.
 - *Koristite SMTP autorizaciju*. Ako vaš provajder e-mail servisa zahteva autorizaciju i za slanje pošte, odaberite **Da**. U tom slučaju morate definisati i svoje *SMTP korisničko ime* i *SMTP lozinka*.

- *SMTP korisničko ime*. Unesite korisničko ime za odlaznu elektronsku poštu (slanje) koje ste dobili od svog provajdera e-mail servisa.
- *SMTP lozinka*. Ukucajte lozinku koju želite da koristite za odlaznu poštu.
- *Port (SMTP) za odlaznu poštu*. Unesite broj porta mejl servera za slanje poruka. Najčešće je to port 25.

Ako ste za tip servera odabrali *POP3*, prikazuju se sledeći upiti:

- *Port (POP3) za dolaznu poštu*. Unesite broj porta koji ste dobili od svog provajdera e-mail servisa.
- *Odgovor na adresu*. Ukucajte e-mail adresu na koju želite da Vam se šalju odgovori.
- *Zaštićena prijava*. Odaberite *Zaštićena prijava je uključena* ako vaša konekcija zahteva šifrovanu prijavu, u suprotnom, ostavite *Zaštićena prijava je isključena*. Ako ste u nedoumici, obratite se provajderu servisa. Upotreba šifrovane prijave predstavlja dodatnu zaštitu korisničkih imena i lozinki. Ona ne predstavlja dodatnu zaštitu same veze.
- *Primi e-mailove*. Unesite maksimalni broj e-mail poruka koji želite da se preuzima u jednom koraku.
- *Podešavanje SMTP veze*, da definišete parametre veze neophodne za odlaznu poštu, slanje e-mail poruka.
- *Podešavanje POP3 veze*, da definišete parametre veze neophodne za dolaznu poštu, primanje e-mail poruka. Vidite Ručno unošenje parametara servisa na stranici 150.

Odaberite pojedinačno svaki od parametara i unesite potrebne vrednosti. Za podešavanja, parametre, obratite se svom provajderu e-mail servisa.

Ako ste za tip servera odabrali *IMAP4*, prikazuju se sledeći upiti:

- **Port (IMAP4) za dolaznu poštu.** Unesite broj porta koji ste dobili od svog provajdera e-mail servisa.
 - **Odgovor na adresu.** Ukucajte e-mail adresu na koju želite da Vam se šalju odgovori.
 - **Primi e-mailove.** Unesite koji broj e-mail poruka želite da se preuzima u jednom koraku.
 - **Metoda primanja.** Odaberite **Najnoviji** ako želite da preuzmete sve nove primljene poruke, ili odaberite **Najnoviji nepročit.** ako želite da preuzmete samo nepročitane e-mail poruke.
 - **Podešavanja SMTP veze,** da definišete parametre veze neophodne za odlaznu poštu, slanje e-mail poruka.
 - **Podešavanja IMAP4 veze,** da definišete parametre veze neophodne za dolaznu poštu, prijem e-mail poruka. Vidite Ručno unošenje parametara servisa na stranici 150.
- Odaberite pojedinačno svaki od parametara i unesite potrebne vrednosti. Za podešavanja, parametre, obratite se svom provajderu e-mail servisa.

Časkanje (trenutne poruke)

Napomena: Ovu funkciju možete koristiti jedino ako je podržava Vaš operator mreže ili Vaš provajder. Samo telefoni koji nude kompatibilne funkcije časkanja mogu da primaju i da prikazuju čet poruke, poruke u časkanju. Zavisno od Vašeg provajdera servisa, ekranski tekstovi mogu da budu različiti.

Časkanje je slanje kratkih tekstualnih poruka koje se putem TCP/IP protokola dostavljaju korisnicima koji su na mreži, tj. "onlajn" (mrežni servis). Vaša lista kontakata Vam prikazuje kada su kontakti u njoj "onlajn", tj., na mreži i dostupni za časkanje. Pošto napišete i pošaljete svoju poruku, ona ostaje na ekranu. Poruka odgovora se pojavljuje ispod Vaše izvorne poruke.

Pre nego što budete mogli da koristite funkciju časkanja, morate se pretplatiti na tu uslugu. Za raspoloživost usluge, cene kao i da se na istu pretplatite, obratite se svom operatoru komunikacione

mreže ili provajderu servisa, od kojih ćete takođe dobiti i svoj jedinstveni identifikator (ID), lozinku i podešavanja ćaskanja. Za postavljanje potrebnih podešavanja ćaskanja, vidite deo Podešavanja Ćaskanja i praćenja prisutnosti na stranici 112.

Ikonice i tekstovi mogu da budu različiti, zavisno od datog servisa ćaskanja.

U toku aktivne sesije ćaskanja koja se odvija u pozadini, možete koristiti ostale funkcije telefona. Zavisno od mreže, aktivna sesija ćaskanja može brže da prazni bateriju telefona, pa će možda biti potrebno da na telefon priključite punjač.

Ćaskanje koristi zajedničku memoriju; vidite Zajednička memorija na stranici 20.

Osnovni koraci u ćaskanju

- Za ulazak u meni Ćaskanje (oflajn, tj. bez povezivanja), vidite Ulazak u meni ćaskanja na stranici 74.
- Za povezivanje na servis ćaskanja (onlajn), vidite Povezivanje i raskid veze sa servisom ćaskanja na stranici 75.
- Za započinjanje ćaskanja sa nekim kontaktom, vidite [Kont. za ćask.](#) u delu Započinjanje sesije ćaskanja na stranici 75.

Da napravite sopstvenu listu čet kontakata, kontakata za ćaskanje, vidite Kontakti za ćaskanje na stranici 78.

- Da se priključite javnom, otvorenom ćaskanju, vidite [Grupe](#) u delu Započinjanje sesije ćaskanja na stranici 75.

Da se priključite čet grupi, grupi za ćaskanje, preko pozivne poruke, vidite Prihvatanje ili odbijanje poziva za ćaskanje na stranici 76.

Da kreirate sopstvene čet grupe, ili da se priključite ili da obrišete neku javnu grupu, vidite Grupe na stranici 80.

- Da izmenite svoje podatke, vidite Izmene sopstvenih podataka, informacija na stranici 78.
- Da pretražujete korisnike, učesnike, kao i same grupe, vidite [Traži](#) u delu Započinjanje sesije časkanja na stranici 75.
- Da pročitate poruku neke nove sesije časkanja, vidite Čitanje čet poruke na stranici 77.
- Da napišete i pošaljete poruku u toku aktivne sesije časkanja, vidite Učestvovanje u konverzaciji časkanja na stranici 77.
- Da pogledate, preimenujete ili obrišete sačuvane čet razgovore, konverzacije, izaberite [Sačuvane konv.](#) iz menija [Časkanje](#).
- Da blokirate/odblokirate kontakte, vidite Blokiranje i odblokiranje poruka na stranici 80.
- Da raskinete vezu sa servisom časkanja, vidite Povezivanje i raskid veze sa servisom časkanja na stranici 75.

Ulazak u meni časkanja

Da uđete u meni [Časkanje](#) kada ste oflajn, pritisnite [Meni](#), izaberite [Poruke](#) pa zatim [Časkanje](#). Ako Vam je na raspolaganju više skupova podešavanja veze za servise časkanja, izaberite skup željenog servisa časkanja. Ako je definisan samo jedan skup, on će biti automatski izabran. Prikazuju se naredne opcije:

- [Prijava](#), da se povežete na čet servis, servis časkanja.

Da podesite telefonski aparat da se automatski povezuje na servis časkanja kada uđete u meni [Časkanje](#), vidite Povezivanje i raskid veze sa servisom časkanja na stranici 75.

- [Sačuvane konv.](#), da vidite, obrišete ili preimenujete konverzacije koje ste sačuvali u toku sesije časkanja. Možete da izaberete [Sačuvane konv.](#) i kada ste već povezani na servis časkanja.

- **Podešavanja veze**, da izmenite podešavanja veze, konekcije, koja ćete koristiti za časkanje i praćenje prisutnosti učesnika. Vidite Podešavanja Časkanja i praćenja prisutnosti na stranici 112. Možete da izaberete **Podešavanja veze** i kada ste već povezani na servis časkanja.

Povezivanje i raskid veze sa servisom časkanja

Da se povežete na servis časkanja, uđite u meni **Časkanje** i izaberite **Prijava**. Izaberite neki od raspoloživih skupova. Unestite **ID korisnika**: i **Lozinka**. Pošto se telefonski aparat uspešno poveže sa servisom, prikazaće se **Prijavljeno**.

Savet: Da podesite telefonski aparat da se automatski povezuje na servis časkanja čim uđete u meni **Časkanje**, povežite se na servis časkanja, izaberite redom **Moja podešavanja**, **Automatska prijava** pa **Pri pokr. časkanja**.

Da raskinete vezu sa servisom časkanja, izaberite **Odjava**.

Započinjanje sesije časkanja

Uđite u meni **Časkanje** i povežite se na servis časkanja. Možete izabrati:

- **Konverzacije**, da vidite listu novih i pročitanih čet poruka ili poziva za časkanje trenutno aktivne sesije časkanja. Dodite do željene poruke ili pozivnice i pritisnite **Otvori** da je pročitate.
 označava nove, a označava pročitane čet poruke.
 označava nove, a označava pročitane grupne poruke.
 označava pozivnice.
- **Kont. za časkanje** sadrži kontakte koje ste sami dodali. Dodite do kontakta sa kojim želite da časkate i pritisnite **Časkanje**, ili pritisnite **Otvori** ako se u listi prikazao neki novi kontakt. Da dodate kontakte, vidite Kontakti za časkanje na stranici 78.
 Ako ste primili novu poruku od nekog kontakta, ona je označena sa .

 označava kontakte iz memorije telefona koji su onlajn (povezani), a one koji su oflajn (nisu povezani).

 označava blokirani kontakt; vidite Blokiranje i odblokiranje poruka na stranici 80.

Da kontakte dodate u listu, vidite Kontakti za časkanje na stranici 78.

- **Grupe i Javne grupe.** Prikazuje se lista markera javnih grupa koje Vam je stavio na raspolaganje operator mreže ili provajder servisa. Da započnete sesiju časkanja u nekoj grupi, dodite do grupe i pritisnite **Priklj. se**. Unesite svoje "ekransko" ime koje želite da koristite u konverzaciji, časkanju. Pošto se uspešno priključite grupnoj konverzaciji, časkanju, telefon prikazuje **Pridruženo grupi**: i ime grupe. Za kreiranje privatne grupe, vidite Grupe na stranici 80.
- **Traži** pa izaberite **Korisnike** ili **Grupe**, da pretražujete druge učesnike časkanja ili javne grupe na mreži.
 - Ako izaberete **Korisnike**, nekog korisnika možete tražiti po telefonskom broju, "ekranskom" imenu, e-mail adresi ili po imenu.
 - Ako izaberete **Grupe**, grupu možete tražiti po nekom članu, korisniku grupe, po imenu grupe, temi ili identifikatoru (ID).

Da započnete časkanje, pošto ste pronašli korisnika ili grupu koju želite, pritisnite **Opcije** i izaberite **Časkanje**, odnosno **Pridruži se grupi**.

- Da započnete sesiju časkanja iz modula **Kontakti**, vidite Pregled prijavljenih, "pretplaćenih" imena na stranici 91.

Prihvatanje ili odbijanje poziva za časkanje

U pasivnom režimu, pošto ste se povezali na servis časkanja i primili novi poziv za časkanje, prikazuje se obaveštenje **Primljen je novi poziv**. Pritisnite **Čitaj**, da je pročitate.

Ako je primljeno više pozivnica, prikazuje se *Novih poziva primljeno*: i broj poruka. Pritisnite **Čitaj**, dođite do željenog poziva (pozivnice) pa pritisnite **Otvori**.

- Da se priključite privatnoj grupnoj konverzaciji, pritisnite **Prihvati**. Unesite svoje "ekransko" ime koje želite da koristite kao nadimak. Pošto se uspešno priključite grupnoj konverzaciji, telefon prikazuje *Pridruženo grupi*: i ime grupe.
- Da poziv odbacite ili da ga obrišete, pritisnite **Opcije** pa izaberite *Odbaci*, odnosno *Obriši*.

Čitanje čet poruke

U pasivnom režimu, pošto ste se povezali na servis časkanja, kada primite novu čet poruku od nekoga ko ne učestvuje u konverzaciji, prikazuje se obaveštenje *Nova instant poruka*. Pritisnite **Čitaj**, da je pročitate.

- Ako je primljeno više poruka, prikazuje se *Novih instant poruka*: i broj poruka. Pritisnite **Čitaj**, dođite do željene poruke pa pritisnite **Otvori**.

Nove poruke primljene za vreme aktivne sesije časkanja se nalaze u *Konverzacije* u okviru menija *Časkanje*. Ako je poruka od osobe čiji se kontakt podaci ne nalaze u listi kontakata menija *Kont. za časkanje*, prikazuje se identifikator (ID) pošiljaoca. Ako se kontakt podaci nalaze u memoriji za kontakte telefonskog aparata i telefon ih prepozna, prikazaće se ime pošiljaoca. Da sačuvate novi kontakt u memoriju za kontakte telefonskog aparata, pritisnite **Opcije** i izaberite:

- *Sačuvaj kontakt*, zatim unesite ime osobe.
- *Dodaj uz kontakt*, izaberite kontakt kome želite da dodate ove podatke pa pritisnite **Dodaj**.

Učestvovanje u konverzaciji časkanja

Pridružite se nekoj sesiji časkanja, ili je sami započnite pritiskom na **Piši**.

Savet: Ako u toku ćaskanja primite novu poruku od osobe koja nije u trenutnoj konverzaciji, prikazaće se indikator (≡) u vrhu ekrana.

Napišite svoju poruku pa pritisnite **Pošalji** ili da je pošaljete. Ako pritisnete **Opcije**, biće Vam na raspolaganju neke od sledećih opcija:

- **Vidi konverzaciju**, da vidite konverzaciju koja je u toku. Da završite konverzaciju, pritisnite **Sačuvaj**, pa zatim unesite ime za konverzaciju.
- **Sačuvaj kontakt**; vidite Čitanje čet poruke na stranici 77.
- **Dodaj uz kontakt**; vidite Čitanje čet poruke na stranici 77.
- **Članovi grupe**, da vidite članove izabrane privatne grupe. Ova opcija se prikazuje jedino ako ste sami kreirali datu grupu.
- **Zatvori konverz.**, da završite konverzaciju koja je u toku.
- **Rečnik**; vidite Uključivanje i isključivanje intuitivnog načina unosa teksta na stranici 40.

Izmene sopstvenih podataka, informacija

Uđite u meni **Ćaskanje** i povežite se na servis ćaskanja. Izaberite **Moja podešavanja**, da vidite i izmenite sopstvenu dostupnost ili "ekransko" ime. Izaberite **Dostupnost** pa zatim **Dostupan za sve** ili **Dostup. za kont.** (ili **Naizgled nedostu.**) da bi Vas, kada se povežete na servis ćaskanja, videli kao "onlajn", pristunog, svi korisnici grupe ili samo oni koji se nalaze u vašoj listi čet kontakata. Dok ste povezani na servis ćaskanja, ikonica označava da ste "onlajn", a da niste vidni ostalima.

Kontakti za ćaskanje

Da dodate kontakte u listu čet kontakata, kontakata za ćaskanje, povežite se na servisa ćaskanja i izaberite **Kont. za ćaskanje**.

Ako je lista kontakata prazna, telefon prikazuje *Lista kontakata je prazna. Da kopiram kontakte sa servera?* da biste mogli da sa servera preuzmete kontakte koji su na raspolaganju.

U suprotnom, pritisnite **Opcije** i izaberite *Dodaj kontakt* ili, ako niste dodali nijedan kontakt, pritisnite **Dodaj**. Izaberite:

- *Unesi ID ručno*, da ID, identifikator korisnika unesete ručno, preko tastature.
- *Traž. sa servera*, da neki kontakt potražite na serveru.
- *Od kontakata*, da neko ime potražite u *Kontakti*.
- *Kopir. sa servera*, da neko ime iskopirate iz liste kontakata na serveru.

Kada se kontakt doda, telefon prikazuje obaveštenje *Dodato u kon. za Ćaskanje*: kao i ime kontakta.

Dođite do nekog kontakta pa pritisnite **Ćaskanje** da započnete Ćaskanje, ili pritisnite **Opcije** pa izaberite:

- *Info kontakta*, da pogledate detalje za odabrani kontakt. Ako želite da izmenite podatke, vidite Izmene ili brisanje detalja u poglavlju *Kontakti* (meni 3) na stranici 88.
- *Izmeni ime*, da izmenite ime datog kontakta.
- *Blokiraj kontakt* (ili *Odblokiraj kon.*) da blokirate (ili odblokirate) poruke od odabranog kontakta.
- *Dodaj kontakt*, da dodate novi kontakt iz memorije telefonskog aparata.
- *Ukloni kontakt*, da uklonite kontakt iz liste kontakata za Ćaskanje.
- *Kopir. na server*, da neko ime iskopirate u listu kontakata na serveru.
- *Upozor. o dostupn.*, da markirate one od kojih želite da primete upozorenja, obaveštenja, o dostupnosti.

Blokiranje i odblokiranje poruka

Povežite se na servis časkanja i izaberite *Konverzacije* ili *Kont. za časkanje*. Istaknite kontakt iz liste kontakata čije dolazne poruke želite da blokirate. Pritisnite **Opcije**, izaberite *Blokiraj kontakt* pa pritisnite **OK**.

Da odblokirate poruke, povežite se na servis časkanja i izaberite *Lista blokiranih*. Dodite do kontakta čije poruke želite da odblokirate i pritisnite **Deblokir**.

Poruke možete odblokirati i iz liste kontakata; vidite Kontakti za časkanje na stranici 78.

Grupe

Za časkanja možete kreirati sopstvene privatne grupe, ili koristiti javne grupe koje nudi provajder servisa. Privatne grupe postoje samo dok je sesija časkanja aktivna. U privatnu grupu možete dodati samo kontakte koji se nalaze u Vašoj listi kontakata, i samim tim u memoriji telefonskog aparata; vidite Memorisanje imena i telefonskih brojeva (Dodaj novi kontakt) na stranici 85. Ako server na koji ste prijavljeni ne podržava grupne servise, svi meniji koji se odnose na grupe će biti prigušeni.

Javne grupe

Javne grupe koje održava Vaš provajder servisa možete memorisati i kao markere. Povežite se na servis za časkanje, izaberite *Grupe* pa *Javne grupe*. Dodite do grupe u kojoj želite da čskate i pritisnite **Priklj. se**. Ako niste u grupi, ukucajte svoje "ekransko" ime kao svoj nadimak u grupi. Ako pritisnete **Opcije**, možete da izaberete *Obriši grupu* da neku grupu obrišete iz svoje liste grupa.

Kreiranje privatne grupe

Povežite se na servis za časkanje, izaberite *Grupe* pa *Kreiraj grupu*. Ukucajte naziv za grupu kao i svoje "ekransko" ime koje želite da koristite u grupi. U svakoj grupi možete da koriste različito "ekransko" ime. U listi kontakata markirajte članove svoje privatne grupe i ukucajte tekst pozivnice za nove dodate članove.

Govorne poruke

Govorna pošta je mrežni servis i na nju se eventualno treba pretplatiti. Za detaljnije informacije, kao i za telefonski broj svoje govorne pošte, obratite se svom provajderu.

Pritisnite **Meni**, odaberite **Poruke** pa **Govorne poruke**. Odaberite:

- **Preslušaj govorne poruke**, da pozovete svoju govornu poštu na broj koji ste memorisali u meniju **Broj govorne pošte**.

Ako posedujete dve telefonske linije (mrežni servis), svaka linija može imati sopstveni broj govorne pošte. Pogledajte deo Podešavanje poziva na stranici 108.

- **Broj govorne pošte**, da ukucate, potražite ili izmenite telefonski broj svoje govorne pošte; zatim pritisnite **OK** da ga sačuvate.

Ako to mreža podržava, ikonica će označavati nove govorne poruke. Pritisnite **Slušaj**, da pozovete broj svoje govorne pošte.

Savet: Pritiskom i držanjem **100** pozivate svoju govornu poštu ako ste prethodno memorisali broj govorne pošte.

Info poruke

Putem mrežnog servisa info poruka možete da primete poruke o raznim temama od svog provajdera. Ove poruke mogu biti, na primer, o vremenskim uslovima ili o stanju u saobraćaju. Za raspoloživost, teme i odgovarajuće indeksne brojeve tema, obratite se svom provajderu.

Servisne komande

Pritisnite **Meni**, odaberite **Poruke** pa **Servisne komande**. Ukucajte i pošaljite svom provajderu servisni zahtev (poznat i kao USSD komanda, instrukcija) kao što je instrukcija za aktiviranje usluga mreže.

■ Lista poziva

Telefonski aparat registruje telefonske brojeve koje ste birali, od kojih ste primili poziv ili ga propustili, kao i približne dužine trajanja veze.

Aparat će registrovati propuštene i primljene pozive jedino ako vaša mreža podržava ovu funkciju, ako je aparat uključen i ako se nalazi unutar zone pokrivanja mreže.

Kada pritisnete **Opcije** u meniju *Propušteni pozivi*, *Primljeni pozivi* ili *Pozivani brojevi*, možete da vidite datum i vreme poziva, izmenite ili obrišete broj iz liste, sačuvate broj u *Kontakti* ili na taj broj da pošaljete poruku.

Lista prethodnih poziva

Pritisnite **Meni**, odaberite *Liste poziva* pa odaberite:

- *Propušteni pozivi*, da vidite poslednjih 20 brojeva sa kojih je neko pokušao da Vas pozove (mrežni servis). Broj ispred imena ili telefonskog broja označava koliko puta Vas je osoba pozivala.
 Savet: Kada se na ekranu prikaže obaveštenje o propuštenim pozivima, da pristupite listi propuštenih poziva, pritisnite **Listaj**. Dodite do broja koji želite da pozovete i pritisnite .
- *Primljeni pozivi*, da vidite poslednjih 20 brojeva čije ste pozive primili (mrežni servis).
- *Pozivani brojevi*, da vidite poslednjih 20 brojeva koje ste pozvali ili pokušali da pozovete.
 Savet: U pasivnom režimu, jednom pritisnite da pristupite listi pozivanih brojeva. Dodite do željenog broja ili imena i pritisnite da ga pozovete.
- *Obriši liste zadnjih poziva*, da obrišete liste prethodnih poziva. Odaberite da li želite da obrišete sve brojeve u listama prethodnih poziva, ili pak, samo one u listi propuštenih, primljenih ili biranih brojeva. Obrisano se ne može povratiti.

Brojači i merači za poziva, podatka i poruka

Napomena: Stvarni račun za razgovore i usluge Vašeg provajdera može da varira u zavisnosti od mogućnosti mreže, zaokruživanja računa, poreza i tako dalje.

Pritisnite **Meni**, odaberite **Liste poziva** pa odaberite:

- **Trajanje poziva.** Prelistajte da vidite približne dužine trajanja svojih dolaznih i odlaznih poziva u satima, minutima i sekundama. Za brisanje merača Vam je potrebna sigurnosna šifra.
Ako posedujete dve telefonske linije (mrežni servis), svaka linija ima sopstveni merač dužine poziva. Prikazuju se merači poziva za liniju koja je odabrana. Pogledajte deo Podešavanje poziva na stranici 108.
- **Merač GPRS podataka.** Prelistajte da proverite količinu primljenih ili poslatih podataka u poslednjoj sesiji, svih primljenih i poslatih podataka, kao i da poništite merače. Jedinica mere merača je bajt. Za brisanje merača Vam je potrebna sigurnosna šifra.
- **Merač trajanja GPRS veze.** Krećite se po listi da proverite dužinu poslednje GPRS veze ili svih GPRS veza. Merače možete i poništiti. Za brisanje merača Vam je potrebna sigurnosna šifra.
- **Brojač poruka.** Prelistajte da vidite broj poslatih, primljenih i ukupan broj tekstualnih poruka, kao i da brojače poništite.

Informacija o poziciji

Neke mreže omogućavaju zahtev za pozicijom telefona (mrežni servis). Ovaj meni Vam omogućava da vidite primljene zahteve za pozicijom od svog operatora. Da se pretplatite na ovaj servis, kao i da dogovorite davanje informacija o lokaciji, obratite se svom operatoru komunikacione mreže.

■ Kontakti

Imena i telefonske brojeve (kontakte) možete sačuvati u memoriju aparata i u memoriju SIM kartice.

- Memorija telefonskog aparata može da primi do 1000 imena sa brojevima i tekstualnim napomenama za svako ime. Za određeni broj imena možete sačuvati i sliku. Broj imena koji će moći da bude sačuvan zavisi od dužine imena kao i broja i dužine telefonskih brojeva i tekstualnih stavki.

Kontakti koriste zajedničku memoriju; vidite Zajednička memorija na stranici 20.

- Telefonski aparat podržava SIM kartice koje mogu memorisati do 254 imena i telefonskih brojeva. Imena i brojevi sačuvani u memoriji SIM kartice označeni su ikonicom .

U modulu dinamički kontakti (Prisutnost), svoj trenutni status dostupnosti za komunikacije možete prikazivati svima onima koji imaju pristup ovom servisu, a koji takvu informaciju o vašoj dostupnosti zatraže. Status dostupnosti svih onih kontakata koje ste prijavili možete videti u meniju *Pretplaćena imena*, kao i u okviru detaljnog prikaza nekog imena u meniju *Kontakti*.

Izbor podešavanja kontakata

Pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti* pa *Podešavanja*. Odaberite:

- *Memorija u upotrebi*, da odaberete memoriju koju želite da koristite za kontakte; memoriju SIM kartice ili telefona. Da biste imena i brojeve mogli da pozivate iz obe memorije, odaberite *Telefon i SIM kart.*. U tom slučaju će se imena i brojevi upisivati u memoriju telefonskog aparata.
- *Pregled kontakata*, da izaberete kako će se prikazivati imena, brojevi i slike.
- *Stanje memorije*, da vidite koliko je memorije preostalo slobodno za kontakte u odabranoj memoriji.

Memorisanje imena i telefonskih brojeva (Dodaj novi kontakt)

Imena i brojevi će se memorisati u aktivnu memoriju (u upotrebi); vidite Izbor podešavanja kontakata gore.

1. Pritisnite **Meni**, odaberite **Kontakti** pa **Dodaj novi kont..**
2. Ukucajte ime i pritisnite **OK**. Vidite Upotreba tradicionalnog načina unosa teksta na stranici 41.
3. Ukucajte telefonski broj i pritisnite **OK**. Za unos brojeva pogledajte Pozivanje na stranici 36.
4. Kada su ime i broj memorisani, pritisnite **Završi**.

Savet: Brzo memorisanje U pasivnom režimu, ukucajte telefonski broj pretplatnika. Pritisnite **Opcije** pa odaberite **Sačuvaj**. Ukucajte ime i pritisnite **OK** pa **Završi**.

Memorisanje više brojeva ili tekstualnih napomena po jednom imenu

Za svako ime u internoj memoriji za kontakte aparata možete memorisati različite vrste telefonskih brojeva i kratkih tekstualnih napomena.

Prvi broj koji se memoriše automatski se postavlja za osnovni, podrazumevani, i označava se okvirom oko oznake tipa broja, na primer . Kada odaberete neko ime iz kontakata da biste ga na primer pozvali, ako ne odaberete neki drugi, koristiće se osnovni, podrazumevani broj.

1. Proverite da aktivna memorija bude ili **Telefon** ili **Telefon i SIM kart..** Vidite Izbor podešavanja kontakata na stranici 84.
2. Da pristupite listi imena i telefonskih brojeva, u pasivnom režimu pritisnite .
3. Dodite do imena upisanog u internoj memoriji za kontakte aparata kojem želite da dodate novi broj ili tekst, i pritisnite **Detalji**.
4. Pritisnite **Opcije** i odaberite **Dodaj broj** ili **Dodaj detalji**.

5. Da dodate broj ili detalj, odaberite neki od tipova brojeva, odnosno tekstualnih podataka.

- Ako odaberete tip tekstualnog podatka **ID korisnika**:

Odaberite **Traži**, da pronađete ID po broju mobilnog telefona ili po e-mail adresi na serveru operatora ili provajdera servisa, ako ste povezani na servis praćenja prisutnosti. Vidite Moja prisutnost na stranici 88. Ako se pronađe samo jedan identifikator, ID, on se automatski memoriše. U suprotnom, da ID, identifikator, sačuvate, pritisnite **Opcije** i odaberite **Sačuvaj**.

Da sami ukucate ID, odaberite **Unesi ID ručno**. Ukucajte ID i pritisnite **OK** da ga memorišete.

Da promenite tip broja ili teksta, odaberite **Promeni tip** iz liste opcija. Imajte na umu da ne možete promeniti tip identifikatora, ID, kada se on nalazi u listi **Kont. za časkanje** ili **Pretplaćena imena**.

Da odabrani broj postavite za osnovni, podrazumevani broj, odaberite **Post. kao uobič.**

6. Ukucajte broj ili tekst i pritisnite **OK** da to sačuvate.

7. Pritisnite **Nazad** a zatim **Izadi** da se vratite u pasivni režim.

Dodavanje slike imenu ili broju u kontaktima

Imenu ili broju koji je sačuvan u internoj memoriji aparata možete dodati neku sliku podržanog grafičkog formata.

Pritisnite u pasivnom režimu , dođite do željenog kontakta kojem želite da dodate sliku i pritisnite **Detalji**. Pritisnite **Opcije** pa odaberite **Dodaj sliku**. Otvara se lista foldera u okviru **Galerija**. Dođite do željene slike, pritisnite **Opcije** pa odaberite **Sačuv. u kontakte**. Kopija slike se dodaje u kontakte.

Traženje nekog kontakta

1. Pritisnite **Meni**, odaberite **Kontakti** pa zatim **Nadi** ili, da brzo pronađete ime nekog kontakta, pritisnite u pasivnom režimu.
2. U dijalog prozoru možete ukucati prva slova imena koje tražite.
Pritisnite i da se krećete po listi imena, a i da pomerate kursor u dijalog prozoru.
3. Dodite do željenog kontakta i pritisnite **Detalji**. Prelistajte detalje za odabrani kontakt.

Zavisno od toga koji je **Pregled kontakata** odabran u okviru Izbor podešavanja kontakata na stranici 84, prijavljena (pretplaćena) imena će biti drugačije prikazana. Prikazivaće se ili samo indikator dostupnosti, ili indikator dostupnosti, lični logo i poruka o statusu. Pritisnite **Detalji** i prikazaće se svi dinamički podaci.

Savet: Pregled kontakta. Da brzo pogledate neko određeno ime i osnovni broj, pritisnite i zadržite na imenu u toku prelistavanja imena kontakata.

Da pogledate kompletnu poruku o statusu, pritisnite **Detalji**, pa zatim pritisnite i zadržite taster na dimaničkom kontaktu u toku prelistavanja imena kontakata.

Brisanje kontakata

Pritisnite **Meni**, odaberite **Kontakti** pa zatim **Obriši** da obrišete kontakte i sve podatke koji su im pridodati.

- Da obrišete kontakte pojedinačno, odaberite **Jedno po jedno** pa dodite do imena koje želite da obrišete. Pritisnite **Obriši** pa pritisnite **OK** da to potvrdite.

Ako se ID kontakta nalazi u listi **Kont. za časkanje** ili **Pretplaćena imena**, pre nego što se kontakt obriše, prikazuje se obaveštenje **Info o prisutnosti će se izbrisati**.

- Da sve kontakte obrišete odjednom, odaberite *Obriši sve* pa dodite do jedne od memorija, *Iz memorije telef.* ili *Sa SIM kartice*, i pritisnite **Obriši**. Pritisnite **OK** da koristeći sigurnosnu šifru potvrdite brisanje.

Izmena ili brisanje detalja

Potražite kontakt koji želite da izmenite ili obrišete i pritisnite **Detalji**. Dodite do imena, broja, tekstualnog podatka ili slike koju želite da izmenite ili obrišete, pa pritisnite **Opcije**.

- Da izmenite neko ime, broj ili tekstualni podatak, ili da zamenite sliku, odaberite *Izmeni ime*, *Izmeni broj*, *Izmeni detalj*, odnosno *Promeni sliku*.

Imajte na umu da ne možete promeniti tip identifikatora, ID, kada se on nalazi u listi *Kont. za časkanje* ili *Pretplaćena imena*.

- Da obrišete neki broj ili tekstualni podatak, odaberite *Obriši broj*, odnosno *Obriši detalj*.
- Da obrišete neku sliku koja je pridodata kontaktu, odaberite *Obriši sliku*. Brisanje slike iz kontakata, istu ne briše i iz *Galerija*.

Moja prisutnost

Koristeći servis praćenja prisutnosti (mrežni servis) možete prikazati svoj status prisutnosti drugima, na primer svojoj porodici, prijateljima i kolegama, koji imaju kompatibilne uređaje i pristup ovom servisu. Status prisutnosti uključuje vašu dostupnost, poruku o statusu i lični logo. Korisnici koji imaju pristup ovom servisu i traže informaciju o vašoj prisutnosti mogu da vide vaš status. Zahtevana informacija se prikazuje u *Pretplaćena imena* u pregledima menija *Kontakti*. Vi sami određujete informacije o svojoj prisutnosti koje želite da drugi korisnici vide i kontrolišete ko sve može da vidi vaš status.

Da biste mogli da koristite funkciju prisutnosti, morate se pretplatiti na tu uslugu. Da proverite raspoloživost usluge, cene kao i da se na istu pretplatite, obratite se svom operatoru ili provajderu servisa, od koga ćete takođe dobiti i svoj jedinstveni identifikator (ID), lozinku i parametre, podešavanja ovog servisa. Za postavljanje parametara, podešavanje prisutnosti, vidite deo Podešavanja Časkanja i praćenja prisutnosti na stranici 112. Kada ste povezani na servis prisutnosti možete koristiti ostale funkcije svog telefonskog aparata, dok servis prisutnosti ostaje aktivan u pozadini.

Pritisnite **Meni**, odaberite **Kontakti** pa **Moja prisutnost**. Odaberite:

- **Spoji na uslugu 'Moja prisutnost'** (ili **Prekini**) da se povežete (ili da raskinete vezu) da servisom.
- **Moja trenutna prisutnost**, da izmenite status prisutnosti. Odaberite:
 - **Vidi trenutnu prisutnost**, pa odaberite **Lična prisutnost** ili **Javna prisutn.**, da vidite svoj trenutni privatni, odnosno javni status prisutnosti.
 - **Moja dostupnost** da za svoj status dostupnosti odaberete **Dostupno** označen sa , ili **Zauzet** označen sa , ili **Nije dostupan** označen sa .
 - **Poruka o mojoj prisutnosti** i ukucajte tekst koji će se prikazivati drugima, ili pritisnite **Opcije**, odaberite **Prethodne poruke**, pa zatim odaberite neku staru poruku za statusnu poruku.
 - **Logo moje prisutnosti** da odaberete svoj lični logo iz foldera **Slike** u galeriji. Ako odaberete **Uobičajena**, logo se ne prikazuje.
 - **Prikaži**, da odaberete grupe kojima želite, ili ne želite da prikazujete svoj status prisutnosti.

Odaberite **Lični i javni** i kontakti iz vaše liste ličnih mogu da vide sve informacije o vašoj prisutnosti: dostupnost, poruku o statusu i logo. Ostali kontakti mogu da vide samo vašu dostupnost.

Odaberite **Lični posmatrači** i kontakti iz vaše liste ličnih mogu da vide sve vaše informacije o prisutnosti (dostupnost, poruku o statusu i logo). Drugi korisnici neće videti nikakve informacije.

Ako odaberete *Niko*, niko neće videti informacije o vašoj prisutnosti.

- *Posmatrač*i, pa odaberite:
 - *Tren. posmatr.*, da vidite sve osobe koje su prijavljene, "pretplaćene" na vaše podatke, informacije o prisutnosti.
 - *Lista ličnih* je lista osoba kojima je dozvoljeno da vide informacije o vašoj prisutnosti, uključujući dostupnost, poruku o statusu i lični logo. Listom ličnih manipulišete sami. Druge osobe koje nisu na vašoj listi ličnih, mogu da vide samo vašu dostupnost.
 - *Lista blokiranih*, da vidite sve osobe kojima je blokirano, sprečeno, praćenje vaših informacija o prisutnosti.
- *Podešavanja*, pa odaberite:
 - *Prikaži prisutnost na neaktivnom*, da se indikator trenutnog statusa prisutnosti prikazuje u pasivnom režimu.
 - *Sinhronizuj sa načinima rada*, da odaberete da li želite da opcije *Poruka o mojoj prisutnosti* i *Moja dostupnost* ažurirate ručno ili automatski tako što ćete te opcije povezati sa trenutno aktivnim načinom rada. Pogledajte i deo Načini rada na stranici 97. Imajte na umu da izmenjeni, lični, logo statusa ne možete povezati sa nekim načinom rada.
 - *Vrsta veze*, da podesite da li se telefon pri uključivanju automatski povezuje na servis.
 - *Podešavanja veze*, vidite Podešavanja Časkanja i praćenja prisutnosti na stranici 112.

Pretplaćena imena

Možete kreirati listu kontakata čiji status prisutnosti želite da pratite. Te podatke možete pratiti ako Vam to kontakti dopuštaju, kao i ako to ne sprečava komunikaciona mreža ili dati kontakt. Ova prijavljena, "pretplaćena" imena možete pretraživati u meniju Kontakti ili u meniju *Pretplaćena imena*.

Proverite da aktivna memorija bude ili *Telefon* ili *Telefon i SIM kart.* Vidite Izbor podešavanja kontakata na stranici 84.

Da se priključite servisu praćenja prisutnosti, pritisnite **Meni**, odaberite redom *Kontakti*, *Moja prisutnost* pa *Spoji na uslugu 'Moja prisutnost'*. Prijavljene, "pretplaćene" kontakte možete videti čak i kada niste priključeni na servis praćenja prisutnosti, ali ne možete videti status prisutnosti kontakta.

Dodavanje kontakata u prijavljena imena

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti* pa *Pretplaćena imena*. Ako niste priključeni na servis praćenja prisutnosti, telefon će Vas pitati da li želite da se priključite.
2. Ako nemate nijedan kontakt u listi, pritisnite **Dodaj**. U suprotnom, pritisnite **Opcije** i odaberite *Pretpl. na novo*. Prikazuje se lista kontakata.
3. Odaberite neki kontakt iz liste i, ako kontakt ima identifikator, ID, on se dodaje u listu prijavljenih, "pretplaćenih" imena. Ako ima više identifikatora, ID, odaberite jedan od njih. Po prijavi, "pretplaćivanju" kontakta, prikazuje se *Pretplata aktivirana*.

Savet: Da prijavu, "pretplatu" kontakta obavite iz liste *Kontakti*, u pasivnom režimu pritisnite i dodite do kontakta koji želite da prijavite. Pritisnite **Detalji** pa **Opcije**. Da prijavite, "pretplatite", odaberite *Zahtev za prisutn.* pa zatim *Kao pretplata*.

Ako želite da vidite informaciju o prisutnosti ali ne i da prijavite, "pretplatite" kontakt, odaberite *Zahtev za prisutn.* pa zatim *Samo jednom*.

Pregled prijavljenih, "pretplaćenih" imena

Da vidite, pregledate podatke o prisutnosti, vidite i deo Traženje nekog kontakta na stranici 87.

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti* pa *Pretplaćena imena*.

Prikazuje se informacija o statusu prvog kontakta na listi pretplaćenih imena. Informacija koju ta osoba želi da vide drugi može da sadrži tekst i neku od narednih ikonica:

 , ili označava da je osoba dostupna, zauzeta ili nedostupna.

 označava da nema informacija o prisutnosti osobe.

2. Pritisnite **Detalji** da pogledate detalje o odabranom kontaktu, ili pritisnite Opcije i odaberite:

- *Pretpl. na novo*, da dodate novi kontakt u listu prijavljenih, "pretplaćenih" imena.
- *Časkanje*, da započnete konverzaciju časkanja.
- *Pošalji poruku*, da pošaljete tekstualnu ili multimedija poruku odabranom kontaktu.
- *Pošalji SMS e-mail*, da pošaljete e-mail poruku odabranom kontaktu.
- *Pošalji vizitkartu*, da pošaljete vizitkartu odabranom kontaktu.
- *Otkazi pretplatu*, da odabrani kontakt uklonite iz liste prijavljenih, "pretplaćenih" imena.

Odjava prijave (pretplate) kontakta

- Da odjavu, "otkazivanje pretplate" kontakta obavite iz liste *Kontakti*, u pasivnom režimu pritisnite i dođite do kontakta koji želite da odjavite. Pritisnite **Detalji**, odaberite identifikator, ID, pa pritisnite **Opcije**. Da odjavite, otkazete pretplatu, odaberite *Otkazi pretplatu* pa pritisnite **OK** da to potvrdite.
- Za odjavu, otkazivanje pretplate, preko menija *Pretplaćena imena*, vidite deo Pregled prijavljenih, "pretplaćenih" imena na stranici 91.

Kopiranje kontakata

Imena i telefonske brojeve možete prepisivati iz memorije telefonskog aparata u memoriju na svojoj SIM kartici i obratno. Imajte na umu da se tekstualni podaci memorisani u internoj memoriji telefona, kao što su e-mail adrese, neće kopirati u SIM karticu.

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti* pa *Kopiraj*.
2. Odaberite smer kopiranja, *Iz telefona u SIM karticu* ili *Iz SIM kartice u telefon*.
3. Odaberite *Jedno po jedno*, *Sve* ili *Uobičajeni brojevi*.
 - Ako odaberete opciju *Jedno po jedno*, dođite do imena koje želite da prepíšete i pritisnite **Kopiraj**.

Uobičajeni brojevi se prikazuje kada kopirate iz telefonskog aparata u SIM karticu. Samo osnovni, podrazumevani brojevi će biti prepisani.
4. Da sačuvate ili obrišete izvorna imena i brojeve, odaberite *Sačuvaj original* odnosno *Premesti original*.
 - Ako odaberete *Sve* ili *Uobičajeni brojevi*, pritisnite **OK** kada se prikaže upit *Da kopiram kontakte?* ili *Da premestim kontakte?*

Slanje i prijem vizitkarti

Kontakt podatke neke osobe možete razmenjivati u formi vizitkarte sa kompatibilnim uređajem koji podržava vCard standard.

Kada primite vizitkartu pritisnite **Prikaži** pa **Sačuvaj** da je sačuvate u memoriju telefonskog aparata. Da vizitkartu odbacite, pritisnite **Izadi**, pa zatim **OK**.

Da pošaljete vizitkartu, potražite u kontaktima ime i broj koje želite poslati, pritisnite **Detalji** pa **Opcije** i izaberite *Pošalji vizitkartu*.

- Da pošaljete vizitkartu preko IC veze, odaberite *Kroz IC*. Pogledajte deo Infracrvena veza na stranici 105.
- Da vizitkartu pošaljete kao tekstualnu poruku, ako to vaša mreža podržava, odaberite *Kroz tekst poruku*.
- Da vizitkartu pošaljete kao multimedija poruku, ako to vaša mreža podržava, odaberite *Kroz multimediju*.
- Da pošaljete vizitkartu preko Bluetooth veze, odaberite *Kroz Bluetooth*.

Brza biranja

Da dodelite neki telefonski broj tasteru za brzo biranje, pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti*, pa *Brza biranja* i dođite do željenog numeričkog tastera za brzo biranje.

Pritisnite **Dodeli** ili, ako je neki broj već dodeljen tom numeričkom tasteru, pritisnite **Opcije** i odaberite *Promeni*. Pritisnite **Traži**, i odaberite prvo ime a zatim i broj koji želite da dodelite tasteru. Ako je funkcija *Brzo biranje* isključena, telefon Vas pita da li želite da je aktivirate. Pogledajte i deo *Brzo biranje* u delu Podešavanje poziva na stranici 108.

Za pozivanje preko tastera za brzo biranje pogledajte Brzo biranje nekog telefonskog broja na stranici 37.

Biranje glasom

Telefonski broj možete pozvati i izgovaranjem nadimka koji mu je pridodat. Svaka izgovorena reč, ili više reči, kao što je ime(na) može biti nadimak. Možete uneti do 25 nadimaka.

Pre upotrebe biranja glasom imajte na umu:

- Govorni nadimci ne zavise od jezika. Oni zavise od glasovnih karakteristika govornika.
- Govorni nadimci su osetljivi na ambijentalnu buku. Snimajte ih i njima birajte u sredinama bez buke.
- Pri snimanju govornog nadimka, ili pozivanju koristeći govorni nadimak, telefonski aparat držite u normalnom položaju, uz uvo.
- Veoma kratka imena nisu prihvatljiva. Koristite duža imena i izbegavajte upotrebu sličnih za različite brojeve telefona.

Napomena: Ime morate izgovoriti upravo onako kako ste to uradili pri snimanju. Ovo može biti teško, na primer u bučnim sredinama ili u hitnim slučajevima, zato se nemojte oslanjati isključivo na biranje glasom u svim situacijama.

Dodavanje i organizovanje nadimaka

Upišite ili kopirajte u memoriju telefonskog aparata kontakte kojima želite da dodate govorni nadimak. Nadimke možete da dodelite i imenima u SIM kartici ali ako zamenite SIM karticu novom, prvo ćete morati da obrišete stare nadimke da biste mogli da dodate nove.

Govorni nadimci koriste zajedničku memoriju; vidite Zajednička memorija na stranici 20.

1. U pasivnom režimu pritisnite .
2. Dodite do kontakta kojem želite da dodate nadimak i pritisnite **Detalji**. Dodite do željenog telefonskog broja i pritisnite **Opcije**.
3. Odaberite **Dodaj nadimak**.
4. Pritisnite **Počni**, pa razgovetno izgovorite reč(i) koju želite da snimate kao nadimak. Po snimanju, aparat reprodukuje snimljeni nadimak.

Pošto nadimak bude uspešno memorisan, prikazuje se **Govorni nadimak je sačuvan**, čuje se pisak, a iza telefonskog broja sa nadimkom se pojavljuje simbol .

Da proverite govorne nadimke (glasovne komande), pritisnite **Meni**, izaberite **Kontakti** pa **Govorni nadimci**. Dođite do željenog kontakta sa govornim nadimkom, pritisnite Opcije, pa izaberite da snimljeni govorni nadimak preslušate, obrišete ili promenite.

Pozivanje koristeći nadimak

Ako neka aplikacija u telefonskom aparatu koristi GPRS vezu za slanje ili prijem podataka, da biste mogli da koristite glasovno biranje, prvo isključite tu aplikaciju.

1. U pasivnom režimu, pritisnite i držite taster za smanjenje jačine zvuka. Čuće se kratki zvučni signal i pojaviće se tekst **Sada pričaj**.
2. Razgovetno izgovorite govorni nadimak. Telefonski aparat će reprodukovati prepoznati govorni nadimak i birati broj prepoznatog govornog nadimka posle 1,5 sekunde.

Ako koristite kompatibilne slušalice sa tasterom, pritisnite i držite taster na slušalicama da započnete biranje glasom.

Info brojevi i brojevi servisa

Vaš provajder je u vašu SIM karticu možda već ubacio info brojeve ili brojeve servisa.

Pritisnite **Meni**, odaberite **Kontakti** pa **Info brojevi** ili **Brojevi servisa**. Prelistajte neku kategoriju i dođite do željenog info broja ili broja servisa, pa pritisnite taster da taj broj pozovete.

Moji brojevi

Telefonski brojevi koji su dodeljeni vašoj SIM kartici čuvaju se u **Moji brojevi** ako to vaša SIM kartica dopušta. Da vidite te brojeve, pritisnite **Meni**, odaberite **Kontakti** pa **Moji brojevi**. Dođite do željenog imena ili telefonskog broja i pritisnite **Vidi**.

Grupe pozivača

Imena i telefonske brojeve memorisane u *Kontakti* možete organizovati po grupama pozivača. Telefon možete podesiti tako da se za svaku grupu pozivalaca oglašava specifičnim tonom zvona i da na ekranu prikazuje određenu sličicu kada primete poziv sa nekog broja iz grupe; vidi dole. Da aparat podesite da zvoni samo na pozive od brojeva koji pripadaju izabranoj grupi pozivalaca, vidite *Upozoravaj na* u delu Podešavanje tonova na stranici 98.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti* pa *Grupe pozivača* i odaberite željenu grupu. Odaberite:

- *Naziv grupe*, ukucajte novi naziv grupe pozivača i pritisnite **OK**.
- *Ton zvona grupe* i odaberite ton zvona za grupu pozivača. *Uobičajena* je onaj zvuk zvona koji je odabran za trenutno aktivni način rada, profil.
- *Logo grupe* pa odaberite: *Uključen* da podesite telefon da prikazuje logo grupe, *Isključen* da ne prikazuje, ili *Vidi* da vidite logo.
- *Članovi grupe*, da dodate neko ime u grupu pozivača. Ako u grupi nema imena, pritisnite **Dodaj**, ili u suprotnom, pritisnite **Opcije** i odaberite *Dodaj kontakt*. Dođite do imena koje želite da dodate grupi i pritisnite **Dodaj**.

Da ime izbacite iz grupe, dođite do imena koje želite da izbacite, pritisnite **Opcije** i odaberite *Ukloni kontakt*.

■ Podešavanja

Načini rada

Vaš telefonski aparat nudi raznovrsne grupe parametara, načine rada, kojima možete po svom ukusu podesiti tonove odziva za razne situacije i okruženja. Prvo podesite po svom

ukusu načine rada, a zatim je potrebno samo da aktivirate željeni način rada. Raspoloživi načini rada su *Opšti*, *Nečujan*, *Sastanak*, *Teren* i *Pejdžer*.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja* pa *Načini rada*. Dođite do nekog načina rada i pritisnite **Izaberi**.

- Da način rada aktivirate, odaberite *Aktiviraj*.
- Da podesite način rada da bude aktivan samo određeno vreme, do 24 sata, odaberite *Ograniči trajanje* i podesite vreme prestanka. Kada podešeni period istekne, aktivira se prethodni način rada koji nije bio vremenski ograničen.
- Da način rada podesite svojim zahtevima, odaberite *Prilagodi*. Odaberite parametar koji želite da izmenite i izvršite izmene. Isti parametri se mogu menjati i u meniju *Podešavanje tonova*; vidite Podešavanje tonova na stranici 98.

Da načinu rada promenite naziv, *Naziv načina*. Način rada *Opšti* se ne može preimenovati.

Da promenite svoj status prisutnosti, odaberite *Moja prisutnost*. Ovaj meni Vam je na raspolaganju ako ste za *Sinhronizuj sa načinima rada* odabrali opciju *Uključi*; vidite Moja prisutnost na stranici 88. Odaberite *Moja dostupnost* da izmenite status svoje dostupnosti, odnosno *Poruka o mojoj prisutnosti* da izmenite poruku o svom statusu.

Savet: Da biste način rada brzo promenili, u pasivnom režimu pritisnite glavni prekidač ①, dođite do načina rada koji želite da aktivirate i pritisnite **Izaberi**.

Podešavanje tonova

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja*, pa *Podešavanje tonova*. Ista podešavanja ćete naći i u meniju *Načini rada*; vidite Načini rada na stranici 97. Imajte na umu da se izmene odnose na aktivirani način rada.

Odaberite *Upozorenje na dolazni poziv*, da odredite kako će Vas telefonski aparat obavještavati o dolaznom govornom pozivu. Opcije su: *Zvonjenje*, *Rastući zvuk*, *Jedno zvana*, *Kratak ton* i *Isključeno*.

Odaberite *Melodija* za dolazne govorne pozive. Da odaberete neki od tonova, melodija, zvana sačuvanih u *Galeriji*, iz liste tonova, melodija zvana odaberite *Otvori Galeriju*.

Savet: Kada melodiju zvana primite preko IC veze, Bluetooth veze ili je preuzmete u telefon, možete je sačuvati u *Galeriji*.

Odaberite *Jačina zvona* i *Vibracija* za dolazne govorne pozive i poruke. Upozorenje vibracijom ne funkcioniše kada je telefonski aparat prikopčan na punjač, stoni nosač ili automobilski komplet.

Izaberite *Ton upozorenja poruke* da podesite ton upozorenja za dolazne poruke, ili izaberite *Ton poruke ćaskanja* da podesite ton upozorenja za čet poruke. Izaberite *Tonovi tastature* ili *Tonovi upozorenja*, da podesite telefonski aparat da se oglašava zvučnim upozorenjem, recimo, kada se baterija prazni.

Odaberite *Upozoravaj na*, da podesite aparat da zvoni samo na pozive sa telefonskih brojeva koji pripadaju odabranoj grupi pozivalaca. Dodite do željene grupe pozivalaca, ili do *Sve pozive*, pa pritisnite *Označi*.

Podешavanje ekrana

Pritisnite *Meni*, odaberite *Podешavanja* pa *Podешavanje ekrana*.

- Odaberite *Pozadina*, da svoj telefon podesite tako da prikazuje neku sliku kao pozadinu, ili tapet, u pasivnom režimu. Neke slike su već memorisane u meniju *Galerija*. Slike možete i primati, recimo, preko multimedija poruka, ili ih prenositi koristeći paket PC Suite iz svog PC računara, pa ih zatim memorisati u *Galeriji*. Vaš telefon podržava grafičke formate JPG, GIF, WBMP, BMP i PNG, ali možda ne i sve varijante ovih formata datoteka.

Da odaberete tapet, odaberite *Izaberi pozadinu*, pa otvorite neki folder sa slikama. Dodite do slike koju biste želeli da postavite za tapet, pritisnite **Opcije**, pa odaberite *Post. za pozadinu*.

Da aktivirate/deaktivirate pozadinu, tapet, odaberite *Uključen*, odnosno *Isključen*.

Imajte na umu da se tapet, pozadina ne prikazuje kada se aktivira skrin sejver, zaštita ekrana.

- Odaberite *Kolor šeme*, da promenite boje nekim elementima ekrana, na primer indikatorima i stubićima jačine signala i statusa napunjenosti baterije.
- Odaberite *Pregled menija* da podesite način na koji će telefon prikazivati glavni meni. Odaberite *Lista* za redni prikaz menija, odnosno *Tabela* za mrežasti, tabelarni prikaz.
- Odaberite *Logo operatora*, da podesite telefon tako da prikazuje ili ne prikazuje logotip operatora mreže. Ako niste prethodno sačuvali logo operatora, meni *Logo operatora* je prigušen. Logotip operatora mreže se ne prikazuje kada se aktivira skrin sejver, zaštita ekrana.

Za detaljnije podatke o raspoloživosti logotipa operatora, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu. Vidite i deo PC Suite na stranici 161.

- Odaberite *Zaštita ekrana* da podesite telefonski aparat da prikazuje skrin sejver, zaštitu ekrana, kada je u pasivnom režimu a funkcije telefona nisu korišćene određeno vreme.

Odaberite *Uključena* da uključite zaštitu ekrana, ili *Isključena* da je isključite.

U okviru opcije *Pauza* odaberite vremenski period posle kojeg će se zaštita ekrana, skrin sejver, aktivirati. U okviru opcije *Ostalo* možete da podesite vremenski period te pauze do aktiviranja zaštite, i to od 5 sekundi do 10 minuta (minuta: sekundi).

Preko opcije *Izaberi zaštitu* za zaštitu ekrana, skrin sejver, možete odabrati neku sliku ili animaciju iz foldera *Galerija*.

Da deaktivirate zaštitu ekrana, pritisnite bilo koji taster. Skrin sejver se takođe deaktivira i kada je telefon izvan zone pokrivanja mreže.

Nezavisno od podešavanja zaštite ekrana, skrin sejvera, u cilju uštede energije, posle određenog perioda neaktivnosti telefona, na ekranu će se pojaviti digitalni sat. Vidite Ušteda energije na stranici 31.

Imajte na umu da zaštita ekrana poništava sve grafičke ili tekstualne elemente u pasivnom režimu.

Podešavanja vremena i datuma

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja* pa *Podešavanja vremena i datuma*.

- Odaberite *Sat* pa *Prikaži sat* (ili *Skloni sat*) da se sat prikazuje, odnosno ne prikazuje, u gornjem desnom uglu ekrana u pasivnom režimu. Odaberite *Podesi vreme* da podesite tačno vreme, *Vremenska zona* da postavite vremensku zonu ili *Oblik sata* da izaberete 12-časovni ili 24-časovni format prikaza vremena.

Sat koriste i funkcije *Poruke*, *Liste poziva*, *Alarm*, kao i vremenski definisane funkcije *Načini rada*, *Kalendar*, *Napomene* i *Zaštita ekrana*.

Ako se baterija izvadi iz aparata, ili ako je prazna, potrebno je ponovno podešavanje vremena.

- Odaberite *Datum* pa *Pokaži datum* (ili *Sakrij datum*) i datum će se prikazivati (odnosno, neće se prikazivati) na ekranu kad je telefon u pasivnom režimu. *Podesi datum*, da postavite datum. Možete izabrati i format prikaza datuma, kao i separator datuma.
- Odaberite *Autoažuriranje vremena i datuma* (mrežni servis), pa *Uključeno*, da podesite telefon da automatski ažurira vreme i datum prema trenutnoj vremenskoj zoni. Da podesite aparat da traži potvrdu pre ažuriranja, odaberite *Prvo potvrdi*.

Automatsko ažuriranje datuma i vremena ne menja vreme postavljeno za alarm, kalendar i alarmne poruke. Ta su vremena po lokalnoj vremenskoj zoni. Ažuriranje može dovesti do toga da su neka podešena alarmna vremena već istekla.

Za informacije o raspoloživosti ove funkcije obratite se svom operatoru mreže ili dobavljaču usluga.

Lične prečice

Pomoću ličnih prečica možete brže pristupiti funkcijama koje najčešće koristite.

Desni selekcionni taster

Desnom selekcionom tasteru možete da dodelite jednu funkciju iz liste prethodno definisanih funkcija. Pogledajte i deo Pasivni režim rada na stranici 30. Ovaj meni se ne pojavljuje u nekim varijantama operatora.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanje*, *Lične prečice* pa *Desni selekcionni taster*. Odaberite neku funkciju iz liste. Zavisno od odabrane funkcije menja se i "naziv" desnog selekcionog tastera, tj. tekst koji se u pasivnom režimu prikazuje iznad njega na ekranu.

Glavne komande

Postoje funkcije telefonskog aparata koje se mogu aktivirati izgovaranjem govornog nadimka, glavne komande. Najviše 16 funkcija telefona mogu imati glasovni nadimak.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanje*, *Lične prečice* pa *Komande glasom*. Odaberite folder željene funkcije, dođite do funkcije kojoj želite da dodate glasovnu komandu (govorni nadimak) i pritisnite **Dodaj**.

Ako data funkcija već ima glasovnu komandu prikazaće se indikator .

Za dodavanje komande glasom, vidite deo Dodavanje i organizovanje nadimaka na stranici 95.

Za aktiviranje komande glasom, vidite deo Pozivanje koristeći nadimak na stranici 96.

Komandu glasom ne možete aktivirati, niti dodavati, dok neka veza ili aplikacija koristi (E)GPRS prenosni put za slanje ili prijem podataka.

Povezivanje

Telefon možete povezati sa drugim kompatibilnim uređajem putem IC (infracrvene) ili Bluetooth veze. Takođe, možete definisati i parametre za (E)GPRS priključne veze.

Bluetooth bežična tehnologija

Ovaj model telefonskog aparata podržava Bluetooth bežičnu tehnologiju koja Vam omogućava povezivanje telefona sa drugim kompatibilnim uređajem koji se nalazi na rastojanju do 10 metara. Bluetooth vezu mogu da ometaju prepreke kao što su zidovi ili drugi elektronski uređaji.

Telefon podržava i Bluetooth SIM access profile (SIM pristup). Ovaj Bluetooth profil omogućava povezivanje sa kompatibilnim uređajima, kao što je Nokia 610 auto-telefon komplet preko Bluetooth bežične veze. Kada je SIM access profile aktivan, na ekranu se prikazuje *Režim udalj. SIM kart.* što znači da je telefon isključen sa GSM komunikacione mreže, i samim tim su sve funkcije telefona deaktivirane.

Za kompatibilnost vašeg telefona i drugog uređaja koji podržava Bluetooth tehnologiju, pogledajte dokumentaciju uređaja i konsultujte svog Nokia dilera. U nekim državama mogu postojati ograničenja upotrebe Bluetooth uređaja. Proverite sa lokalnim vlastima.

Napomena: Upotreba Bluetooth bežične tehnologije troši bateriju i vreme autonomije aparata biće skraćeno. Obratite pažnju da ne ostavite merenje vremena u pozadini dok obavljate druge radnje sa aparatom.

Uspostavljanje Bluetooth veze

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja*, *Povezivanje* pa *Bluetooth*.

2. Da aktivirate Bluetooth funkciju, odaberite **Bluetooth** pa **Uključen**. Aktivna Bluetooth veza je označena ikonicom (📶) u vrhu ekrana.
Ako Bluetooth funkciju nećete da koristite neko vreme, možete je deaktivirati radi uštede energije, baterije.
3. Odaberite **Nadi audio proširenja**, da sprovedete pretraživanje kompatibilnih Bluetooth audio uređaja i odaberete onaj sa kojim želite da se povežete,
ili odaberite **Upareni aparati** da tražite Bluetooth uređaje unutar dometa, pa pritisnite **Novo** da Vam se prikaže lista svih Bluetooth uređaja unutar dometa. Dodite do nekog uređaja i pritisnite **Upari**.
4. Unesite Bluetooth lozinku odgovarajućeg uređaja da ga uparite, da se povežete sa uređajem i da počnete sa korišćenjem uređaja. Ovu šifru unosite samo kada dati uređaj povezujete prvi put.

Bluetooth veza

Pritisnite **Meni**, odaberite **Podešavanja**, **Povezivanje** pa **Bluetooth**. Odaberite:

- **Aktivan aparat**, da proverite koja je Bluetooth veza trenutno aktivna. Ako želite da raskinete vezu sa odabranim uređajem, pritisnite **Prekini vezu**.
- **Upareni aparati**, da vidite listu Bluetooth uređaja koji su trenutno upareni sa vašim telefonskim aparatom. Dodite do željenog uređaja. Ako želite da obrišete uparenje sa odabranim uređajem, pritisnite **Obriši**.

Pritisnite **Spoji** da se povežete sa odabranim uređajem, ili pritisnite **Opcije** da pristupite nekim od narednih funkcija, zavisno od statusa uređaja i Bluetooth veze. Odaberite:

- **Dodeli kratko ime**, da odabranom uređaju date ime (vidljivo samo Vama).

- *Autom. povezivanje bez potvrde*, pa odaberite *Da* ako želite da se telefonski aparat automatski povezuje sa odabranim uređajem, ili odaberite *Ne* ako želite da telefon prvo traži saglasnost za povezivanje.

Bluetooth podešavanja

Pritisnite **Meni**, odaberite redom *Podešavanja*, *Povezivanje*, *Bluetooth* pa *Bluetooth podešavanja* da definišete kako će se vaš telefon prikazivati drugim Bluetooth uređajima. Odaberite:

- *Vidljivost mog telefona* pa *Vidljiv za sve* da se telefon prikazuje svim Bluetooth uređajima, ili *Skriven* da telefon vide samo upareni uređaji. Telefon nije vidljiv drugim uređajima kada je već povezan sa nekim uređajem.
- *Ime mog telefona*, da promenite Bluetooth ime svog telefona koje se prikazuje korisnicima ostalih Bluetooth uređaja.

Infracrvena veza

Svoj telefonski aparat možete podesiti da prima podatke preko svog IC porta. Da biste koristili IC vezu, uređaj sa kojim želite da uspostavite vezu mora da bude IrDA kompatibilan. Imate mogućnost razmene, slanja i prijema, podataka kao što su vizitkarte, grafike, slike, audio i video snimci i napomene iz kalendara sa kompatibilnim telefonskim aparatom ili drugim uređajem za rad sa podacima (na primer, računar) preko IC porta svog telefona.

Ne usmeravajte snop IC (infracrvenih) zraka ni u čije oči, i ne dozvolite da on stvara smetnje drugim IC uređajima. Ovaj uređaj je laserski proizvod klase 1.

Slanje i prijem podataka preko IC porta

- IC portovi uređaja koji šalje i uređaja koji prima moraju da budu okrenuti jedan naspram drugog i između njih ne sme da postoji prepreka. Poželjno rastojanje između dva uređaja za IC (infra-crvenu) vezu je najviše jedan metar.

- Da aktivirate IC port svog telefonskog aparata, pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanje*, *Povezivanje* pa *Infracrveno (IC)*.
- Korisnik telefona koji šalje podatke bira željenu IC funkciju i započinje prenos podataka.

Ukoliko se prenos podataka ne započne u roku od dva minuta po aktiviranju IC porta, veza se prekida i mora se startovati ponovo.

Indikator IC veze

- Kada je simbol **■** stalno prikazan, IC veza je aktivirana i vaš telefonski aparat je spreman da šalje ili da prima podatke preko svog IC porta.
- Kada se simbol **■** pali i gasi, tj. kada blinka, vaš telefonski aparat pokušava da se poveže sa drugim uređajem, ili je veza raskinuta.

(E)GPRS

GPRS je mrežni servis koji omogućava upotrebu mobilnih telefona za slanje i prijem podataka putem mreže bazirane na IP, Internet protokolu. GPRS je nosač podataka koji omogućava bežični pristup mrežama podataka kao što je Internet.

EGPRS (Poboljšani GPRS) je sličan GPRS-u ali omogućava brže veze. Za više podataka o dostupnosti (E)GPRS servisa i brzinama prenosa podataka, obratite se svom operatoru komunikacione mreže ili provajderu servisa.

Aplikacije koje mogu da koriste (E)GPRS su multimedija poruke, video striming, pretraživanje, e-mail (elektronska pošta), udaljena SyncML sinhronizacija, preuzimanje Java aplikacija i priključivanje na sistem (na primer Internet ili elektronsku poštu) preko PC računara.

Pre nego što budete mogli da koristite (E)GPRS tehnologiju:

- Obratite se svom operatoru mreže ili provajderu u vezi raspoloživosti i pretplate na (E)GPRS servis.

- Memorišite (E)GPRS parametre, podešavanja, za svaku aplikaciju koja se koristi preko (E)GPRS veze. Za informacije o raspoloživosti ove funkcije obratite se svom operatoru mreže ili dobavljaču usluga. Imajte na umu da ako ste odabrali GPRS kao nosač podataka, telefon će umesto GPRS prenosnog puta koristiti EGPRS, ako je ovaj dostupan na mreži. Ne možete sami birati između EGPRS i GPRS opcije, ali za neke aplikacije imate mogućnost izbora između GPRS i *GSM podaci* (CSD, prenos podataka sa komutacijom linije).

(E)GPRS veza

Pritisnite **Meni**, odaberite redom *Podešavanja*, *Povezivanje*, *GPRS*, pa *GPRS veza*.

- Odaberite *Stalna veza* da podesite da se telefon automatski prijavljuje na (E)GPRS mrežu čim se uključi. Indikator se prikazuje u gornjem levom delu displeja kada je (E)GPRS veza na raspolaganju.

Kada startujete neku aplikaciju koja koristi (E)GPRS, uspostavlja se veza između telefona i mreže, prikazuje se indikator i moguće je prenos podataka. Kada aplikacija prekine sa radom, (E)GPRS veza se raskida ali ostaje aktivna prijava na (E)GPRS mrežu.

Ako u toku (E)GPRS veze primite poziv ili tekstualnu poruku ili uputite poziv, u gornjem desnom uglu ekrana prikazaće se ikonica koja označava da je (E)GPRS veza zadržana (stavljena na čekanje).

Imajte na umu da se GPRS i EGPRS veze ne označavaju zasebno; indikator je isti za GPRS i EGPRS.

- Odaberite *Po potrebi*, da se (E)GPRS prijava i veza uspostavlja kada ih neka aplikacija koja koristi (E)GPRS treba, i raskidaju kada aplikacija prestane sa radom.

Imajte na umu da vaš telefon podržava tri istovremene (E)GPRS veze. Na primer, možete istovremeno pretraživati xHTML stranice, primati multimedija poruke i biti priključeni na mrežu sa PC računara.

Podešavanje (E)GPRS modema

Svoj telefon možete preko Bluetooth bežične veze, IC veze ili kabla povezati sa kompatibilnim PC računarom i koristiti ga kao modem da biste omogućili (E)GPRS vezu sa svog računara.

Da definišete parametre, podešavanja (E)GPRS veze svog PC računara, pritisnite **Meni**, odaberite redom *Podešavanja*, *Povezivanje*, *GPRS* pa *Podešavanja GPRS modema*.

- Odaberite *Aktivna tačka pristupa* i aktivirajte tačku pristupa koju želite da koristite.
- Odaberite *Izmeni aktivnu tačku pristupa* da izmenite parametre tačke pristupa.
 - Odaberite *Naziv tačke pristupa*. Ukucajte naziv aktivirane tačke pristupa i pritisnite **OK**.
 - Odaberite *GPRS tačka pristupa*. Unesite naziv tačke pristupa (APN) za povezivanje na (E)GPRS mrežu i pritisnite **OK**. Za APN, naziv tačke pristupa, obratite se operatoru mreže ili provajderu servisa.

Parametre (E)GPRS pristupa (APN) možete takođe podesiti i na svom PC računaru koristeći program Nokia Modem Options; vidite PC Suite na stranici 161. Ako ste parametre podesili i na računaru i u telefonskom aparatu, imajte na umu da će se u tom slučaju koristiti oni na računaru.

Podešavanje poziva

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja* pa *Podešavanje poziva*. Odaberite:

- *Preusmerenje* (mrežni servis). Ovom funkcijom možete preusmeriti svoje dolazne pozive na drugi broj, na primer, na broj svoje govorne pošte. Za detaljnije informacije, obratite se svom provajderu. Opcije preusmeravanja koje ne podržava vaša SIM kartica ili vaš operator mreže se ne prikazuju. Odaberite željenu opciju preusmeravanja, na primer, odaberite *Preusmeri ako je zauzeto* da preusmerite govorne pozive kada je linija zauzeta ili kada odbijete dolazni poziv.

Da opciju preusmerenja uključite, odaberite **Aktiviraj**, pa zatim odaberite i vremenski period posle kojeg će se poziv preusmeriti, ako je to na raspolaganju za datu opciju preusmerenja. Da opciju preusmerenja isključite, odaberite **Poništi**, ili odaberite **Proveri stanje**, ako je na raspolaganju za datu opciju preusmerenja, da proverite da li je preusmerenje poziva uključeno ili ne. Istovremeno može biti aktivno nekoliko opcija preusmerenja.

Da vidite koje su oznake preusmerenja u pasivnom režimu, pogledajte deo Pasivni režim rada na stranici 30.

- **Odgovor bilo kojim tasterom** i **Uključen** i na poziv možete da odgovorite kratkim pritiskom na bilo koji taster, osim na ①, selekcionione tastere i , i .
- **Automatsko ponavljanje biranja** i **Uključeno** i telefon će maksimalno deset puta pokušati da ponovo pozove neuspešno pozivani broj.
- **Brzo biranje** i **Uključeno** i imena i brojeve dodeljene tasterima za brzo biranje, od **2abc** do **9wxyz**, ćete moći da birate pritiskom i držanjem odgovarajućeg numeričkog tastera.
- **Poziv na čekanju** i **Aktiviraj** i mreža će Vas obavestavati o dolaznom pozivu u toku aktivne veze (mrežni servis). Vidite Poziv na čekanju na stranici 38.
- **Izveštaj po pozivu** i **Uključen** i telefon će pokazivati približno trajanje i cenu (mrežni servis) poziva na kraju razgovora.
- **Šalji moj identitet** pa **Da**, i vaš broj telefona će se prikazivati pozvanoj strani (mrežni servis). Odaberite **Uobičajeno u mreži**, i koristiće se opcija ugovorena sa vašim provajderom.
- Odaberite **Linija za odlazne pozive**; ovo je mrežni servis koji omogućava izbor linije 1 ili 2, tj. pretplatničkog broja, za odlazne pozive. Na primer, možete imati privatnu i poslovnu liniju, pretplatnički broj. Za detaljnije podatke o raspoloživosti ove funkcije, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu.

Ukoliko odaberete [Linija 2](#), a niste pretplaćeni na ovaj mrežni servis, nećete moći da pozivate. Međutim, bez obzira na odabranu liniju, dolazne pozive ćete moći da preuzimate, primete na obe linije.

Ako to vaša SIM kartica podržava, imate mogućnost zabrane izbora linije tako što ćete odabrati opciju [Zaključaj](#).

Savet: U pasivnom režimu sa jedne linije na drugu prelazite pritiskom i držanjem tastera **#** **↑**.

Podešavanje telefona

Pritisnite [Meni](#), i odaberite [Podešavanja](#), [Podešavanje telefona](#).

- [Jezik telefona](#), da postavite jezik za ekranske tekstove, korisnički interfejs. Ako odaberete opciju [Automatski](#), aparat bira jezik na osnovu informacija sa SIM kartice.
- [Stanje memorije](#) pa izaberite nešto od narednog:
 - [Telefon](#), da vidite utrošenu ili slobodnu memoriju svog telefonskog aparata.
 - [Memorij. kartica](#), da vidite slobodnu memoriju, utrošenu memoriju i veličinu (kapacitet) svoje memorijske kartice.

Podatke o memoriji možete pronaći i u okviru menija nekih od tih funkcija, kao na primer, prikaz foldera Galerija.

- Odaberite [Automatska zaštita tastature](#) da podesite da se tastatura vašeg telefona automatski zaključava posle određenog vremenskog perioda u pasivnom režimu, ili neaktivnosti telefona. Odaberite [Uključena](#) i taj period podesite u rasponu od 5 sekundi do 60 minuta.

Pogledajte i deo Zaključavanje tastature na stranici 34.

- **Zaštita tastature**, ukucajte sigurnosnu šifru i odaberite **Uključena**, da podesite telefonski aparat da zahteva unos sigurnosne šifre kod deblokade, otključavanja tastature.

Pogledajte i deo Zaključavanje tastature na stranici 34.

Napomena: Kada je zaštita tastature postavljena, mogući su pozivi broja službe pomoći koji je programiran u Vašem telefonu (na pr. 911, 112 ili drugi zvanični broj službe pomoći). Unesite broj službe pomoći i pritisnite . Broj će biti prikazan tek pošto unesete poslednju cifru.

- Odaberite **Prikaz informacije o ćeliji**, pa **Uključeno**, da od operatora mreže primete obaveštenja vezana za komunikacionu ćeliju koju koristite (mrežni servis).
- Odaberite **Pozdravna poruka**, pa ukucajte poruku za koju želite da bude prikazana na kratko kod uključivanja aparata. Da je sačuvate, pritisnite **Sačuvaj**.
- Odaberite **Izbor operatora** pa **Automatski**, da telefonski aparat automatski bira jednu od celularnih mreža koje su na raspolaganju na vašoj lokaciji.

Ako odaberete **Ručni**, moći ćete da sami birate mrežu koja ima sporazum o romingu sa operatorom vaše matične mreže. Ako se prikaže **Nemaš pristup**, morate odabrati neku drugu mrežu. Telefon ostaje u režimu ručnog izbora mreže sve dok se ne odabere automatski, ili dok se u njega ne ubaci druga SIM kartica.

- Odaberite **Potvrda akcija SIM servisa**. Vidite SIM servisi na stranici 160.
- Odaberite **Pomoćna objašnjenja**, da podesite telefonski aparat da prikazuje ili ne prikazuje tekst pomoći. Vidite i deo Korišćenje menija na stranici 44.
- Odaberite **Ton pri uključanju**, da podesite aparat da se, kada se uključi, oglašava ili ne odabranim tonom.

Podešavanja Ćaskanja i praćenja prisutnosti

U vezi podešavanja modula Ćaskanje i praćenje prisutnosti, obratite se svom operatoru komunikacione mreže ili provajderu servisa. Za prijem podešavanja modula Ćaskanje i praćenje prisutnosti u formi konfiguracione poruke, vidite deo Servis konfiguracionih podešavanja na stranici 35.

Ručno unošenje podešavanja

1. Pritisnite **Meni**, izaberite redom *Podešavanja*, *Podešav. Ćask. i moje prisustnosti* pa *Aktivna podeš. Ćaskanja i prisutn..*

2. Dodite do skupa koji želite da aktivirate i pritisnite **Aktiviraj**.

Potrebno je da aktivirate skup veze u kojem želite da sačuvate parametre, podešavanja. Skup veze je grupa parametara neophodnih za uspostavljanje veze sa servisom Ćaskanja i praćenja prisutnosti.

3. Izaberite *Izmeni aktivna podeš. Ćask. i prisutn..*

Izaberite svaki od parametara pojedinačno i unesite potrebne vrednosti na osnovu podataka koje ste dobili od svog operatora mreže ili provajdera servisa. Imajte na umu da se podešavanja veze nalaze u meniju *Podešavanja veze*.

Podešavanje proširenja

Meni podešavanje proširenja se prikazuje jedino ako je na telefon priključeno, ili ranije bilo priključeno, kompatibilno mobilno proširenje, na primer, punjač ili hendsfri jedinica.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja* pa *Podešavanje proširenja*. Meni proširenja možete odabrati ako je na telefon trenutno priključeno, ili ranije bilo priključeno, neko odgovarajuće proširenje. Zavisno od samog proširenja, možete odabrati neku od narednih opcija:

- *Uobičajeni režim*, da odaberete način rada koji će se automatski aktivirati kada priključite odabrano proširenje. Dok je proširenje priključeno na aparat, možete odabrati i neki drugi način rada.
- *Automatski odgovor*, da podesite aparat da automatski odgovara na dolazni poziv posle pet sekundi. Ako je *Upozorenje na dolazni poziv* postavljeno na *Kratok ton* ili *Isključeno*, automatsko primanje poziva neće biti aktivno.
- *Osvetljenje*; da osvetljenje bude stalno uključeno, odaberite *Uključeno*. Odaberite *Automatsko*, da osvetljenje ostaje uključeno 15 sekundi po pritisku tastera.
- Kada je telefon priključen na puni komplet za kola, odaberite *Detektor paljenja* i *Uključen*, da se telefon automatski isključuje približno 20 sekundi nakon što isključite kontakt u automobilu.
- Za *Tekst. telefon*, odaberite *Koristi tekst. telefon*, pa zatim *Da*, da koristite podešavanja za tekstualni telefon umesto podešavanja za slušalice ili za adapter za slušni aparat (lupset).

Ako vaš TTY aparat (tekstualni telefon za korisnike sa oštećenim sluhom) podržava slanje i Bodovih znakova i CTM, odaberite Bodove znakove. Uvek koristite samo originalne kablove dobijene uz telefonski aparat.

Podešavanje zaštite

Napomena: Kada se koriste zaštitne mogućnosti koje ograničavaju pozivanje (zabrana pozivanja, zatvorene grupe korisnika i fiksno biranje) u nekim mrežama može biti moguće pozivanje određenih brojeva službe pomoći (na pr. 911, 112 ili drugog zvaničnog broja službe pomoći).

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja* pa *Podešavanje zaštite*. Odaberite:

- *Zahtev za PIN šifrom*, da podesite aparat da zahteva PIN šifru pri svakom uključivanju. Neke SIM kartice ne dozvoljavaju isključivanje zahteva za PIN šifrom.
- *Usluga zabrane poziva* (mrežni servis), da ograničite dolazne i odlazne pozive. Za ovo Vam je neophodna šifra zabrane.
- *Fiksno biranje*, da ograničite odlazne pozive i tekstualne poruke samo na odabrane telefonske brojeve, ako to podržava vaša SIM kartica. Neophodna Vam je PIN2 šifra.

Kada je aktivirano fiksno biranje, nisu moguće (E)GPRS veze osim slanja tekstualnih poruka putem (E)GPRS veze. U tom slučaju neophodno je da telefonski broj primaoca i centra za razmenu poruka budu ubačeni u listu fiksnog biranja.

- *Zatvorena grupa korisnika*. Zatvorena grupa korisnika je mrežni servis koji definiše grupu osoba koje jedino možete pozivati i samo od njih primiti pozive. Za detaljnije informacije, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu.
- *Stepen zaštite*. Odaberite *Telefon*, i aparat će zahtevati sigurnosnu šifru uvek kada se u aparat ubaci nova SIM kartica.

Odaberite *Memorija*, i telefon će zahtevati sigurnosnu šifru kada se bira memorija SIM kartice i kada se želi promeniti aktivna memorija (vidite Izbor podešavanja kontakata na stranici 84) ili kopirati iz jedne memorije u drugu (Kopiranje kontakata na stranici 93).

- *Pristupne šifre*, da promenite sigurnosnu šifru, PIN šifru, PIN2 šifru i šifru za zabranu poziva. Šifre se mogu sastojati samo od cifara 0 do 9.

Vrati fabrička podešavanja

Da biste neke parametre menija vratili na prvobitne vrednosti, pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja* pa *Vrati fabrička podešavanja*. Ukucajte sigurnosnu šifru i pritisnite **OK**. Imajte na umu da se ne brišu podaci koje ste Vi sami ukucali ili preuzeli u telefon, kao na primer imena i telefonski brojevi sačuvani u kontaktima.

■ Meni operatora

Ovaj meni Vam omogućava pristup svim servisima koje nudi vaš operator komunikacione mreže. Imena i ikonice zavise od samog operatora komunikacione mreže. Za detaljnije informacije, obratite se svom operatoru komunikacione mreže. Ako se ovaj meni ne prikazuje, shodno tome se menjaju i brojevi menija koji slede.

Operator može i da ažurira ovaj meni putem servisne poruke. Za dalje informacije, pogledajte deo Servisni prijem na stranici 156.

■ Galerija

U ovom meniju možete manipulirati vinjetama, slikama, audio zapisima i tonovima koje ste sačuvali, recimo iz primljenih multimedija poruka. Ove datoteke su organizovane u foldere.

Napomena: Vaš telefonski aparat mora biti uključen da biste mogli koristiti ovu funkciju. Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Vaš telefon podržava DRM (Digital Rights Management, upravljanje pravima svojina nad digitalnim sadržajima) sistem za zaštitu sadržaja u uređaju. Deo sadržaja, recimo melodija zvona, može biti

zaštićen i povezan sa određenim pravilima korišćenja, na primer, broj upotreba ili određeni vremenski period korišćenja. Ova pravila su definisana u okviru ključa datog sadržaja koji se dobija ili u sklopu samog sadržaja ili zasebno, zavisno od provajdera servisa. Ove ključeve možete obnavljati. Uvek proverite uslove isporuke svih sadržaja kao i ključ pre same nabavke, pošto mogu podrazumevati plaćanje.

Podaci sačuvani u folderu *Galerija* koriste memoriju telefona koja ima kapacitet od približno 8 megabajta. Ako telefon prikaže upozorenje da je memorija puna, pre nastavka rada obrišite neke datoteke u folderu *Galerija*. Kompatibilnu multimedija karticu možete da koristite da proširite kapacitet memorije za čuvanje slika, melodija, video i audio snimaka u galeriji. Imajte na umu da se Java igre i aplikacije ne mogu držati na multimedija kartici.

1. Pritisnite **Meni** i odaberite *Galerija*. Prikazuje se lista foldera. *Fotografije*, *Video snimci*, *Muz. fajlovi*, *Slike*, *Melodije* i *Audio snimci* su sistemski folderi telefona. Ako je multimedija kartica ubačena u telefon, prikazuje se ikonica multimedija kartice.
2. Dodite do željenog foldera i pritisnite **Otvori** da vidite listu datoteka u njemu, ili pritisnite **Opcije** i biće Vam na raspolaganju neke od narednih opcija:
 - *Dodaj folder*, *Obrisi folder*, *Premesti*, *Promeni naziv*, *Detalji*, *Složi*, *Vrsta pregleda*, *Stanje memorije*, *Lista ključeva* i *Preuzimanja*. Standardne foldere koji dolaze sa softverom telefona ne možete brisati, premeštati niti im menjati naziv.

Sa ubačenom multimedija karticom, mogu se javiti i dodatne opcije: *Postavi lozinku* (za zaštitu multimedija kartice od neovlašćene upotrebe u drugom uređaju), *Promeni lozinku*, *Obrisi lozinku*, *Preim. mem. kart.* i *Form. mem. karticu*.

Kada se postavi lozinka multimedija kartice (dužine 1 do 8 cifara), kartica se i zaključa. Telefon čuva listu u kojoj se može nalaziti do pet lozinki. Ako telefon prepozna lozinku, multimedija kartici se može pristupiti bez unošenja lozinke. Ako se lozinka ne nalazi u listi, multimedija

kartica se prijavljuje kao zaključana. Ako se lozinka multimedija kartice izbriše, multimedija kartica se otključava.

Upozorenje: Formatizovanjem multimedija kartice obrisće se svi sačuvani podaci i folderi na njoj.

- *Preuzimanja*, za preuzimanje dodatnih slika, melodija i video sadržaja. Odaberite *Preuzimanja slika*, *Preuzim. melodija* ili *Preuzimanja videa*. Prikazuje se lista raspoloživih adresa pretraživača. Odaberite *Još adresa*, da pristupite listi adresa u meniju *Web*; vidite deo Adrese (bukmark oznake) na stranici 155.

Odaberite odgovarajuću adresu za povezivanje na željeni sajt. Ako uspostavljanje veze ne uspe, verovatno je nemoguće pristupiti datoj stranici preko servisa čije parametre veze trenutno koristite. U tom slučaju, uđite u meni *Web* i aktivirajte drugi skup parametara servisa; vidite Uspostavljanje veze sa servisom na stranici 151. Pokušajte da se ponovo povežete na sajt.

Koji su Vam servisi na raspolaganju, kao i za cene i pretplatu, proverite kod svog lokalnog operatora celularne mreže ili provajdera servisa. Sadržaje preuzimajte samo sa izvora, sajtova, u koje imate poverenje.

3. Ako ste otvorili neki folder, odaberite datoteku koju želite da vidite pa pritisnite **Otvori**.

ili: Pritisnite **Opcije** pa upotrebite neku od narednih funkcija koje Vam mogu biti na raspolaganju za odabranu datoteku:

- *Obrisi*, *Pošalji*, *Izmeni sliku*, *Premesti*, *Promeni naziv*, *Post. za pozadinu*, *Post. kao melodiju*, *Detalji*, *Vrsta pregleda*, *Složi*, *Obrisi sve*, *Otvori u nizu*, *Pusti*, *Uvećaj*, *Utišaj audio* (*Vrati audio*), *Podesi kontrast*, *Dodaj folder*, *Stanje memorije*.
- *Pošalji*, da odabranu datoteku pošaljete putem MMS servisa, IC (infracrvene) veze ili preko Bluetooth bežične veze.

- *Obriši sve*, da obrišete sve podatke i foldere u odabranom folderu.
- *Izmeni sliku*, da dodate tekst, okvir ili vinjetu odabranoj slici, ili da je isećete.
- *Otvori u nizu*, da vidite datoteke u folderu jednu po jednu.
- *Pusti*, da čujete ili vidite audio ili grafičku datoteku iz poruke.
- *Uvećaj*, da uvećate sliku koju sadrži poruka.
- *Utišaj audio* (*Vrati audio*), da utišate, isključite (uključite) zvuk.
- *Podesi kontrast*, da podesite kontrast slike.
- *Aktivir. sadržaja*, da obnovite, ažurirate, ključ odabrane datoteke, sadržaja. Ova opcija se prikazuje jedino ako datoteka podržava obnavljanje ključa.
- *Lista ključeva*, da vidite listu svih raspoloživih ključeva. Ključeve možete i obrisati, na primer, ključeve koji su istekli.

Institucija zaštite autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosleđivanje nekih slika, tonova zvona ili drugog sadržaja.

■ Mediji

Napomena: Vaš telefonski aparat mora da bude uključen da biste mogli da koristite funkcije menija *Mediji*. Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Kamera

Napomena: Pridržavajte se svih lokalnih propisa koji regulišu fotografisanje. Ne koristite ovu mogućnost protivzakonito.

Koristeći ugrađenu kameru svog telefonskog aparata, možete praviti fotografije i video snimke. Objektiv kamere se nalazi na zadnjoj strani telefona, a ekran telefona služi kao vizir. Kamera daje fotografije u JPEG formatu i video snimke u 3GP formatu.

Kada nema dovoljno memorije za nove snimke, neophodno je osloboditi memoriju brisanjem nekih ranijih snimaka ili datoteka u galeriji.

Fotografisanje

1. Pritisnite **Meni**, odaberite **Mediji, Kamera** pa **Standardna fotog.**, **Portretna fotog.** ili, ako je osvetljenje slabo, odaberite **Noćni režim**. Ako nameravate da snimak dodelite imenu ili telefonskom broju u imeniku, odaberite **Portretna fotog.**.

Savet: Da brzo otvorite vizir fotoaparata za standardnu fotografiju, pritisnite u pasivnom režimu. Da brzo promenite režim kamere, na primer snimanje videa, pritisnite i držite ili .

2. Živa slika se pojavljuje na ekranu telefona koji možete koristiti kao vizir za kadriranje.
3. Da napravite snimak, pritisnite **Slikaj**. U trenutku slikanja čuje se ton okidača. Telefonski aparat memoriše snimak u folder **Fotografije** u meniju **Galerija** kada se odabere **Uobičajeni folder**. Iz **Ostali folderi** možete da izaberete neki drugi folder. Vidite Podešavanje kamere na stranici 120.
Da odredite standardni, uobičajeni naziv fotografije, vidite **Uobičajeno ime** u sklopu Podešavanje kamere na stranici 120.

4. Odaberite **Nazad** da napravite novi snimak, ili pritisnite **Opcije** pa odaberite neku od opcija, recimo, da obrišete ili promenite naziv sačuvanog snimka, da ga pošaljete kao multimedija poruku ili da fotografiju dodelite imenu ili telefonskom broju u kontaktima, ili da pristupite galeriji.

Savet: Za pravljenje pojedinačnih snimaka možete koristiti, aktivirati samookidač. Pritisnite **Meni**, odaberite *Mediji, Kamera* i *Standardna fotograf.*, *Portretna fotograf.* ili *Noćni režim*. Pritisnite **Opcije** pa odaberite *Samookidač*. Pritisnite **Start**, i posle određenog vremena, fotoaparat će napraviti snimak i memorisati ga u meni *Galerija*. Dok samookidač radi, čuje se pištanje.

Pravljenje video snimka

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Mediji, Kamera* pa *Video*.
2. Da započnete snimanje video zapisa, snimka, pritisnite **Snimi**. Dok snimate video zapis, u vrhu ekrana se prikazuje indikator kao i preostalo vreme za video snimak.
Da privremeno zaustavite snimanje, pritisnite **Pauza**, a da nastavite snimanje, pritisnite **Nastavi**.
3. Da snimanje prekinete, pritisnite **Prekini**. Telefonski aparat memoriše snimak u folder *Video snimci* u meniju *Galerija* kada se odabere *Uobičajeni folder*. Iz *Ostali folderi* možete da izaberete neki drugi folder. Vidite Podešavanje kamere na stranici 120.

Pritisnite **Opcije** i odaberite, recimo, da obrišete ili promenite ime video snimka, da ga pošaljete kao multimedija poruku ili da pristupite galeriji.

Podešavanje kamere

Pritisnite **Meni**, odaberite *Mediji, Kamera* pa *Podešavanja*. Odaberite:

- *Kvalitet slike*, da odredite koliko će grafička datoteka biti komprimovana kod memorisanja snimka. Odaberite *Visok*, *Normalan* ili *Osnovni*. *Visok* obezbeđuje najbolji kvalitet snimka ali i zauzima više memorije.

- *Dužina video snimka*, da odaberete dužinu video snimaka koje pravite. Najveća dužina video snimka je, zavisno od okolnosti, oko četiri minuta. Kao multimedija poruke mogu se slati samo video snimci koji su standardne dužine, ili kraći.
- *Zvuci kamere*, da podesite ton okidača (zatvarača) i samookidača na *Uključeni* ili *Isključeni*.
- *Uobičajeno ime*, da odredite koji će biti uobičajeni naziv za memorisanje fotografije. Ako odaberete *Automatski*, koristiće se uobičajeni naziv, a ako odaberete *Moj naslov*, moći ćete da izmenite ili ukucate novi naziv.
- *Memorisanje slike* da definišete folder u koji će se memorisati fotografije i video snimci. Odaberite *Uobičajeni folder* da se za to koristi podrazumevani, osnovni folder, ili odaberite *Ostali folderi* da definišete neki drugi folder.

Media player

Pomoću modula Media player možete gledati, puštati i preuzimati datoteke, na primer, slike, audio, video i animacije iz različitih izvora.

Dalje, Media player Vam omogućava i praćenje kompatibilnog video sadržaja strimovanog sa mrežnog servera. Funkcija strimovanja je mogućnost zavisna od operatora i za nju je neophodno da je podržava komunikaciona mreža. Za raspoloživost servisa, kao i za cene i pretplatu, proverite kod svog lokalnog operatora celularne mreže i/ili provajdera servisa čiji servis želite da koristite. Provajderi će Vam takođe dati i uputstva o korišćenju njihovih usluga.

Pritisnite *Meni*, odaberite *Mediji* pa *Media plejer*. Odaberite:

- *Otvori Galeriju*, da otvorite *Galeriju*. Vidite Galeriju na stranici 115.
- *Adrese*, da otvorite *Adrese*. Vidite Adrese (bukmark oznake) na stranici 155.
- *Idi na adresu*, ukucajte adresu servisa pa pristupite *OK*.

- *Preuzim. medija*, da u svoj telefon preuzmete dodatne grafike, melodije ili video sadržaje. Sadržaje preuzimajte samo sa izvora, sajtova, u koje imate poverenje.

Podešavanje telefonskog aparata za striming servis

Podešavanja za strimovanje sadržaja možete dobiti u vidu konfiguracione poruke od operatora mreže ili od provajdera servisa koji nudi servis koji želite da koristite.

Za više informacija i pravilne parametre, podešavanja, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu koji nudi servis koji želite da koristite. Za prijem podešavanja u formi konfiguracione poruke, vidite deo Servis konfiguracionih podešavanja na stranici 35.

Parametre možete da unosite i ručno, ili da ih dodajete i menjate pomoću paketa PC Suite.

Da ručno unesete parametre:

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Mediji*, *Media plejer* pa *Podeš. strimov.*
2. Odaberite *Aktivna podešavanja veze*.
3. Dođite do skupa veze koji želite da aktivirate i pritisnite **Aktiviraj**.

Potrebno je da aktivirate skup veze u kojem želite da sačuvate parametre, podešavanja servisa. Skup veze je grupa podešavanja, parametara, neophodnih za povezivanje na neki servis.

4. Odaberite *Izmena aktivnih podešavanja veze*.

Odaberite svaki od parametara pojedinačno i unesite potrebne vrednosti na osnovu podataka koje ste dobili od svog operatora mreže ili provajdera servisa. Imajte na umu da se sva podešavanja vezana za nosač podataka nalaze u meniju *Podešavanja nosača*.

Muzički centar

Vaš telefon sadrži i muzički centar za slušanje i snimanje muzičkih numera, audio snimaka ili drugih MP3 ili AAC audio datoteka koje su prenešene u telefon koristeći aplikaciju Nokia Audio Manager.

Muzičke datoteke koje su memorisane u memoriju telefonskog aparata ili u neki folder memorijske kartice će automatski biti prepoznate i dodate u primarnu, podrazumevanu, listu numera.

Audio datoteke možete slušati preko kompatibilnih slušalica, kao što su HDS-3, ili preko zvučnika samog telefonskog aparata.

Pritisnite **Meni**, odaberite **Mediji** pa **Muzički centar**.

Za način prenošenja muzičkih numera iz kompatibilnog PC računara i obradu muzičkih numera i lista numera, vidite uputstva za aplikaciju Nokia Audio Manager koji je deo programskog paketa Nokia PC Suite.

U toku korišćenja muzičkog centra, možete i pozivati i odgovarati na pozive. U toku razgovora, veze, reprodukcija se privremeno zaustavlja.

Reprodukcija muzičkih numera koje su prenešene u telefon

Kada otvorite meni **Muzički centar** prikazuju se detalji prve muzičke numere u podrazumevanoj, osnovnoj listi numera. Da pustite neku od numera, dođite do nje i pritisnite **Kreni** ili pritisnite ➤.

- Za podešavanje jačine zvuka reprodukcije koristite tastere za podešavanje jačine zvuka na boku telefona.
- Da prekinete reprodukciju, pritisnite **Prekini** ili pritisnite ◀.
- Da skočite na početak naredne numere, pritisnite ⏮ dole. Da skočite na početak prethodne numere, pritisnite ⏭ dva puta.

- Da trenutnu numeru premotate unazad, pritisnite i držite . Da trenutnu numeru premotate unapred, pritisnite i držite . Otpustite taster kada dođete do željenog dela numere.

Upozorenje! Muziku slušajte umereno glasno. Produženo izlaganje glasnoj muzici Vam može oštetiti sluh.

Podešavanja muzičkog centra

U meniju *Muzički centar* pritisnite **Opcije** da pristupite narednim funkcijama.

- **Opcije redosleda:** Odaberite *Slučajan izbor*, da numere iz aktivne liste numera slušate bez nekog posebnog redosleda, po slučajnom izboru. Odaberite *Ponavljjanje*, da se trenutna numera ili cela aktivna lista numera ponavlja.
- **Dopuna muzike:** Možete se povezati na servis koji se odnosi na datu numeru. Ova funkcija Vam je na raspolaganju jedino kada je adresa takvog servisa data uz numeru.

Za dalje informacije, pogledajte deo Preuzimanje sadržaja i aplikacija na stranici 17.

- **Zvučnik:** Muzički centar možete slušati preko zvučnika.
- **Hedset:** Muzički centar možete slušati preko kompatibilnih slušalica koje su priključene na telefon.

Savet: Kada koristite slušalice, na narednu numeru možete preći kratkim pritiskom tastera na slušalicama. Da zaustavite reprodukciju, pritisnite i držite taster na slušalicama.

- **Lista numera:** Možete videti sve numere neke liste numera i pustiti onu koju želite. Da pustite neku od numera, dođite do nje i pritisnite **Kreni** ili pritisnite .

Ako pritisnete **Opcije** moći ćete da osvežite listu numera (npr., pošto u listu dodate nove numere) i da promenite listu numera koja se prikazuje kada otvorite meni *Muzički centar* ako u telefonu postoji više lista numera.

Radio

Da slušate radio svog telefonskog aparata, utaknite kompatibilne slušalice u konektor na donjoj strani telefona. Provodnik slušalice služi i kao radio antena, zato ga ostavite da slobodno visi.

Imajte na umu da kvalitet prijema zavisi od pokrivanja date radio stanice na trenutnoj lokaciji.

1. Da uključite radio, pritisnite **Meni**, odaberite **Mediji** pa **Radio**. Na ekranu se prikazuje:
 - Broj memorijskog mesta i naziv radio stanice, ako ste stanicu memorisali.
 - Frekvencija radio stanice.
2. Ako ste neke radio stanice već memorisali, do željene stanice možete doći pretraživanjem ili biranjem njenog memorijskog mesta 1 do 9 pritiskom na odgovarajući numerički taster. Kada koristite kompatibilne slušalice koje poseduju taster, pritisnite taster da dođete do željene radio stanice.
3. Kada je radio uključen, da ga isključite, pritisnite **Opcije** pa odaberite **Isključi**.

Savet: Da brzo isključite radio, pritisnite i držite **↵**.

Podешavanje radio stanice

Kada je radio uključen, pritisnite i držite taster **↕** ili **⬆** da započnete traženje kanala, stanica. Traženje se prekida kada se pronađe neka stanica, kanal. Da stanicu memorišete, pritisnite **Opcije**, pa odaberite **Zapamti stanicu**. Ukucajte ime stanice i pritisnite **OK**. Odaberite memorijsko mesto na kojem želite da sačuvate tu stanicu.

Savet: Da brzo sačuvate neku stanicu na memorijska mesta 1 do 9, pritisnite i držite odgovarajući numerički taster, zatim ukucajte ime stanice i pritisnite **OK**.

Korišćenje radio prijemnika

Kad je radio uključen, pritisnite **Opcije** pa odaberite:

- **Isključi**, da radio isključite.
- **Zapamti stanicu**, da memorišete radio stanicu koju ste našli; vidite Podešavanje radio stanice gore u tekstu. Može se memorisati do 20 radio stanica.
- **Autopodešavanje**. Kratko pritisnite ili da započnete traženje stanica nagore ili nadole. Traženje se prekida kada se nađe neka stanica; pritisnite **OK**. Da stanicu memorišete, vidite deo **Zapamti stanicu** gore u tekstu.
- **Ručno podešav..** Kratko pritisnite ili da kanale pretražujete u koracima od 0,05 MHz nagore ili nadole, ili ih pritisnite i držite za brzo pretraživanje nagore ili nadole. Da memorišete stanicu, pritisnite **OK**; vidite **Zapamti stanicu** gore u tekstu.

Savet: Da brzo odaberete funkciju **Ručno podešav.**, pritisnite   dok se nalazite u meniju **Radio**.

- **Podesi frekvenciju**. Ako znate frekvenciju radio stanice koju želite da slušate (između 87,5 MHz i 108,0 MHz) ukucajte je i pritisnite **OK**. Da stanicu memorišete, vidite deo **Zapamti stanicu** gore u tekstu.

Savet: Da brzo odaberete funkciju **Podesi frekvenciju**, pritisnite   dok se nalazite u meniju **Radio**.

- **Obriši stanicu**. Da obrišete memorisanu radio stanicu, dođite do nje i pritisnite **Obriši**, pa **OK**.
- **Promeni naziv**. Unesite novo ime za memorisanu stanicu i pritisnite **OK**.
- **Zvučnik** (ili **Hedset**) da radio slušate preko zvučnika (ili slušalice). Neka su slušalice stalno priključene na telefon. Provodnik slušalice služi i kao radio antena.

- **Mono izlaz** (ili **Stereo izlaz**), da radio slušate u mono ili stereo varijanti.

Dok slušate radio, normalno primete i upućujete pozive. Zvuk iz radija se isključuje. Kada završite poziv, zvuk iz radija će se automatski ponovo uključiti.

Kada neka aplikacija koja koristi (E)GPRS ili HSCSD vezu šalje ili prima podatke, može doći do smetnji radio prijema.

Diktafon

Imate mogućnost snimanja delova govora, zvuka ili aktivnog razgovora u trajanju od tri minuta. Ovo je korisno, na primer, kada želite snimiti ime i broj da biste ih kasnije zapisali.

Napomena: Pridržavajte se svih lokalnih zakona koji regulišu snimanje poziva. Ne koristite ovu mogućnost protivzakonito.

Snimanje

1. Pritisnite **Meni**, odaberite **Mediji** pa **Diktafon**.
2. Da snimanje započnete, odaberite **Snimi**. Da snimanje započnete u toku veze, pritisnite **Opcije**, pa odaberite **Snimi**. Kada snimate telefonski razgovor, svi učesnici u vezi čuju tihi pisak na približno svakih pet sekundi.
Kada snimate telefonski razgovor, držite telefon u normalnom položaju, uz uvo.
3. Da snimanje prekinete, pritisnite **Prekini**. Telefonski aparat memoriše snimak u folder **Audio snimci** u meniju **Galerija**.
4. Da preslušate prethodni snimak, odaberite **Pusti posl. snimlj..**
5. Da pošaljete prethodni snimak, odaberite **Pošalji posl. snimlj..** Snimak se može poslati preko IC veze, Bluetooth bežične veze ili MMS servisa.

Lista snimaka

Pritisnite **Meni**, odaberite *Mediji*, *Diktafon* pa *Lista snimaka*. Prikazaće se lista foldera u okviru *Galerija*. Otvorite *Audio snimci* da pogledate listu snimaka. Pritisnite **Opcije** i možete odabrati neku od opcija za datoteke u folderu *Galerija*. Vidite Galerija na stranici 115.

Definisanje foldera za smeštaj

Da odaberete neki drugi folder, a ne primarni folder, *Audio snimci*, u meniju *Galerija*, pritisnite **Meni**, odaberite *Mediji*, *Diktafon* pa *Izaberi memoriju*. Odaberite folder iz liste foldera u *Galerija*.

Ekvilajzer

Pomoću ekvilajzera možete da kontrolišete kvalitet zvuka kada se koristi muzički centar tako što ćete pojačati ili utišati određene frekventne opsege.

Pritisnite **Meni** i odaberite *Mediji* pa *Ekvilaj. za medije*.

Da ga aktivirate, dođite do nekog od skupova ekvilajzera (audio profila) i pritisnite **Aktiviraj**.

Da vidite ili izmenite odabran skup, pritisnite **Opcije** i odaberite *Vidi*, *Izmeni* ili *Preimenuj*. Ne mogu se svi skupovi menjati ili preimenovati.

■ Rokovnik

Napomena: Vaš telefonski aparat mora da bude uključen da biste mogli da koristite funkcije menija *Rokovnik*. Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Alarm

Alarm koristi format prikazivanja vremena koji je podešen za sat. Alarm funkcioniše i kada je telefon isključen, ako ima dovoljno energije u bateriji.

Pritisnite **Meni**, odaberite **Rokovnik**, pa **Alarm**.

- Odaberite **Vreme alarma**, unesite vreme alarma i pritisnite **OK**.
Da izmenite vreme alarma, odaberite **Uključi**.
- Odaberite **Ponavljanje alarma** da podesite alarm za odabrane dane u nedelji.
- Odaberite **Ton alarma**, pa odaberite standardni, uobičajeni, ton za alarm, prilagodite ga svojim potrebama tako što ćete odabrati neki iz liste tonova u Galeriji, ili postavite neku radio stanicu kao alarm.

Ako za alarm postavite radio, priključite slušalice na telefon. Telefon koristi stanicu koju ste poslednju slušali za alarm koji se reprodukuje preko zvučnika. Ako su slušalice iskopčane ili je telefon isključen, umesto radija će se koristiti uobičajeni ton alarma.

Kada istekne vreme podešeno za alarm

Telefon će se oglasiti alarmom i paliti i gasiti **Alarm!** kao i trenutno vreme.

Da prekente alarm, pritisnite **Prekini**. Ako pustite aparat da zvoni jedan minut, ili pritisnete **Ponovi**, alarm prestaje i obnavlja se posle desetak minuta.

Ako je u vreme podešeno za alarm aparat isključen on će se automatski uključiti i oglasiti alarmom. Ako pritisnete **Prekini**, telefon pita da li želite da ga aktivirate za upotrebu: **Uključi telefon?** Pritisnite **Ne** da aparat isključite, ili **Da** da pozivate ili primete pozive.

Napomena: Ne pritiscajte **Da** ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili kada njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Kalendar

Kalendar vašeg telefonskog aparata Vam pomaže da vodite evidenciju o podsetnicama, pozivima koje imate obaviti, sastancima i rođendanima.

Kalendar koristi zajedničku memoriju; vidite Zajednička memorija na stranici 20.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Rokovnik*, pa *Kalendar*.

Savet: Da brzo otvorite meni *Kalendar*, u pasivnom režimu pritisnite ➤.

Dođite do željenog dana. Trenutni dan je uokviren. Ako su za dan postavljene neke napomene, on je ispisan masnim slovima. Da vidite napomene za taj dan, pritisnite **Vidi**. Da vidite neku sedmicu, pritisnite **Opcije** i odaberite *Sedmični pregled*.

- Da vidite određenu napomenu, dođite do nje i pritisnite **Vidi**. Pregled napomena Vam omogućava da pogledate detalje odabrane napomene. Kroz napomenu možete da se krećete, tj. da je prelistavate.
- Postoje i opcije dodavanja napomene, njenog slanja preko IC veze, preko bežične Bluetooth veze ili kao napomene direktno u kalendar drugog kompatibilnog telefona, ili njenog slanja kao tekstualne ili multimedija poruke.

Na raspolaganju su opcije brisanja, izmena, premeštanja i ponavljanja napomena kao i kopiranja napomene u neki drugi dan.

Da obrišete sve napomene iz kalendara, odaberite mesečni ili sedmični prikaz, pritisnite **Opcije** i odaberite *Obriši sve napom.*

Podešavanje, da postavite datum, vreme, format datuma i vremena, ili dan kojim počinje sedmica. Opcija *Automatski obriši napomene* Vam omogućava da podesite telefonski aparat da automatski posle određenog vremena briše stare napomene. Međutim, napomene sa ponavljanjem, na primer rođendani, se neće brisati.

Unos napomene u kalendar

Za detalje o načinu unosa slova i brojeva pogledajte deo Pisanje teksta na stranici 40.

Pritisnite **Meni**, odaberite **Rokovnik**, pa **Kalendar**. Dodite do željenog datuma, pritisnite **Opcije** pa odaberite **Stavi napomenu**. Odaberite jednu od sledećih vrsta napomena:

- **Sastanak** - Ukucajte tekst (ili pritisnite **Opcije** i potražite ime u kontaktima). Pritisnite **Opcije** pa odaberite **Sačuvaj**. Ukucajte mesto sastanka pa pritisnite **Opcije** i odaberite **Sačuvaj**. Ukucajte vreme početka sastanka i pritisnite **OK**, zatim vreme završetka i pritisnite **OK**. Da postavite alarm, upozorenje, za napomenu, odaberite **Sa zvukom** ili **Nečujan** (bez tona upozorenja) pa postavite vreme alarma.
- **Poziv** - Ukucajte telefonski broj, pritisnite **Opcije** pa odaberite **Sačuvaj**. Ukucajte ime, pritisnite **Opcije** pa odaberite **Sačuvaj**. (Uместо unosa broja telefona, pritisnite **Opcije** da ime i telefonski broj potražite u kontaktima.) Zatim unesite vreme za poziv, pa pritisnite **OK**. Da postavite alarm, upozorenje, za napomenu, odaberite **Sa zvukom** ili **Nečujan** (bez tona upozorenja) pa postavite vreme alarma.
- **Rodendan** - Ukucajte ime osobe (ili pritisnite **Opcije** pa ime potražite u kontaktima), pritisnite **Opcije** i odaberite **Sačuvaj**. Zatim ukucajte godinu rođenja i pritisnite **OK**. Da postavite alarm, upozorenje, za napomenu, odaberite **Sa zvukom** ili **Nečujan** (bez tona upozorenja) pa postavite vreme alarma.
- **Memo** - Ukucajte napomenu, pritisnite **Opcije** pa odaberite **Sačuvaj**. Unesite krajnji dan, rok, napomene pa pritisnite **OK**. Da postavite alarm, upozorenje, za napomenu, odaberite **Sa zvukom** ili **Nečujan** (bez tona upozorenja) pa postavite vreme alarma.
- **Podsetnik** - Ukucajte predmet za podsetnicu i pritisnite **Opcije** pa odaberite **Sačuvaj**. Da postavite alarm za napomenu, odaberite **Alarm uključen** pa postavite vreme upozorenja, alarma.

Kada je postavljen alarm za napomenu, u pregledu se prikazuje indikator .

Kada Vas telefonski aparat upozorava alarmom na napomenu

Telefon pišti i prikazuje napomenu. Kada je na ekranu prikazana napomena tipa Poziv , prikazani broj možete da pozovete pritiskom na taster .

- Da prekinete alarm a da ne pogledate napomenu, pritisnite **Izađi**.
- Da prekinete alarm i pogledate napomenu, pritisnite **Vidi**. Pritisnite **Ponovi** i alarm će se ponovo oglasiti za deset minuta.

Lista obaveza

Imate mogućnost da memorišete napomenu za neku obavezu, da odredite stepen prioriteta napomene i da je markirate kao urađeno kada obavezu, zadatak, obavite. Napomene možete razvrstavati po prioritetu ili po datumu.

Lista obaveza koristi zajedničku memoriju; vidite Zajednička memorija na stranici 20.

Pritisnite **Meni**, izaberite **Rokovnik**, pa **Lista obaveza**.

Pritisnite **Dod. nap.** da unesete neku napomenu. Ukucajte tekst pa pritisnite **Sačuvaj**. Izaberite stepen prioriteta za napomenu, **Visok**, **Srednji** ili **Nizak**. Telefon automatski postavlja rok bez alarma za napomenu. Da izmenite rok, prikažite napomenu pa izaberite opciju rok.

Ili dođite do neke napomene, pa pritisnite **Vidi**, ili pritisnite **Opcije**.

- Da dodate novu napomenu, izaberite **Dodaj**.
- Možete takođe pogledati i obrisati odabranu napomenu, kao i obrisati sve napomene koje ste označili kao obavljeno. Možete razvrstati napomene po prioritetu i roku, poslati poruku na drugi

telefon kao tekstualnu ili kao multimedijalnu poruku, sačuvati poruku kao napomenu u kalendar ili pristupiti kalendaru.

U toku pregleda napomene, možete izabrati opciju izmene odabrane poruke, izmene roka ili prioriteta napomene, ili je označiti kao obavljeno.

Napomene

Aplikaciju **Napomene** možete koristiti za sastavljanje i slanje napomena kompatibilnim uređajima preko IC veze, bežične Bluetooth veze, SMS ili MMS servisa.

Aplikacija Napomene koristi zajedničku memoriju; vidite Zajednička memorija na stranici 20.

1. Da pristupite aplikaciji **Napomene**, pritisnite **Meni**, odaberite **Rokovnik** pa **Napomene**. Ako vreme i datum nisu podešeni, telefon će tražiti da to učinite pre početka sastavljanja, pisanja napomene.
2. Da dodate neku napomenu, pritisnite **Napom.**, ili pritisnite **Opcije** i izaberite **Stavi napomenu**.
3. Ukucajte napomenu, pa odaberite **Sačuvaj**.

U napomenu možete ubaciti trenutno vreme i datum. Ako nema dovoljno mesta da se ubace, telefon će od Vas tražiti da obrišete odgovarajući broj karaktera iz napomene.

Napomenu možete i da pošaljete na kompatibilni uređaj putem IC veze, Bluetooth bežične veze, MMS servisa ili kao tekstualnu poruku (SMS). Ako je napomena previše dugačka da bi mogla da se pošalje kao tekstualna poruka, telefon će od Vas tražiti da obrišete odgovarajući broj karaktera iz napomene.

Ostale opcije za napomene su pregled, brisanje i unošenje izmena, editovanje, napomene. U toku unosa izmena, iz editora teksta možete izaći i bez memorisanja unetih izmena.

Novčanik

U modulu *Novčanik* možete da memorišete lične podatke, na primer, brojeve kreditnih kartica i adrese. Podacima koji se čuvaju u novčaniku se lako pristupa u toku pretraživanja i oni se mogu koristiti za automatsko popunjavanje podataka, na primer, pri onlajn kupovini ako provajder podržava funkciju novčanika. Ovdje takođe možete čuvati i pristupne šifre za razne mrežne servise za koje se traži korisničko ime i lozinka.

Podaci u novčaniku su zaštićeni šifrom novčanika koju definišete kada mu prvi put pristupite. Kada se prikaže *Kreiraj šifru novčanika*: ukucajte šifru i pritisnite **OK** da je potvrdite, pa u *Potvrdi šifru novčanika*: ukucajte tu šifru ponovo i pritisnite **OK**. Vidite i deo Šifra novčanika (4 do 10 cifara) na stranici 17.

Ako želite da obrišete sve podatke u novčaniku, kao i šifru novčanika, u pasivnom režimu ukucajte **#7370925538#* (ili slovima **#res wallet#*). Biće Vam potrebna i sigurnosna, zaštitna šifra telefonskog aparata; vidite Pristupne šifre na stranici 16.

Da biste uneli, ili izmenili neke podatke u novčaniku, pristupite meniju Novčanik. Da biste koristili podatke u novčaniku za onlajn servise, pristupite Novčaniku iz pretraživača; vidite Web na stranici 149.

Pristupanje meniju Novčanik

Da pristupite novčaniku, pritisnite **Meni**, odaberite *Rokovnik* pa *Novčanik*. Unesite svoju šifru novčanika i pritisnite **OK**; vidite Podešavanja novčanika na stranici 137. Odaberite:

- *Nač. novčanika*, da kreirate kombinacije kartica za različite servise. Način, skup novčanika je koristan ako neki servis zahteva unos velikog broja podataka. Možete da odaberete odgovarajući skup novčanika umesto da pojedinačno birate različite kartice sa podacima.
- *Kartice*, da memorišete lične podatke kartice. Za platne kartice, popustne kartice (pojedinih lanaca prodavnica) i pristupne kartica možete memorisati podatke kao što su, na primer, kombinacije

korisničkih imena i lozinki, kao i adresni i lični podaci korisnika. Vidite Memorisanje detalja kartice na stranici 135.

- *Karte*, da sačuvate obaveštenja o elektronskim ulaznicama koje ste kupili preko nekog mobilnog, onlajn servisa. Da pogledate ulaznice, pritisnite **Opcije** pa odaberite *Vidi*.
- *Računi*, da sačuvate priznanice onlajn kupovina.
- *Lične napomene*, da sačuvate razne lične podatke koje želite da budu zaštićeni PIN šifrom novčanika. Vidite Lične napomene na stranici 136.
- *Podešavanje*; vidite Podešavanja novčanika na stranici 137.

Memorisanje detalja kartice

1. Pristupite novčaniku i odaberite *Kartice*.
2. Odaberite tip kartice čije detalje želite da memorišete:
 - *Platne kartice*, za platne (debitne) i kreditne kartice.
 - *Kart. lojalnosti*, za interne, popustne kartice pojedinih prodavnica, ili lanaca prodavnica.
 - *Kartice pristupa*, za korisnička imena i lozinke za pristup onlajn servisima.
 - *Kar. s info o kor.*, za specifična lična podešavanja za onlajn servise.
 - *Adrese*, za kontakt podatke, na primer, adresa fakturisanja i adresa dostave.
3. Ako još nijedna kartica nije dodata, pritisnite **Dodaj**, u suprotnom, pritisnite **Opcije** i odaberite *Dodaj novu*.
4. Popunite polja podacima, pa pritisnite **Završi**.

Ako to podržava vaš provajder servisa, podatke kartice možete primati u telefon kao konfiguracionu poruku. Bićete obavešteni kojoj kategoriji data kartica pripada. Primljenu karticu sačuvajte ili odbacite.

Karticu možete pogledati ili joj promeniti ime, ali u nju ne možete unositi izmene. Za mogućnost dobijanja kartičnih podataka u formi konfiguracione poruke, obratite se izdavaocu kartice ili provajderu servisa.

Lične napomene

Takođe možete memorisati i lične podatke, kao što su brojevi bankovnih računa, lozinke, šifre ili napomene.

Pristupite novčaniku i izaberite *Lične napomene*. Pritisnite **Opcije** da pogledate, dodate ili izmenite odabranu napomenu, kao i da napomene razvrstate po nazivu ili datumu, ili da ih obrišete. Dok gledate neku napomenu, možete je izmeniti ili obrisati. Opcija *Pošalji kao tekst* služi za kopiranje napomena u tekstualne ili multimedija poruke, a opcija *Kopiraj u kalendar* za kopiranje napomene u kalendar. *Uzmi detalje*, služi za preuzimanje brojeva, e-mail adresa i veb adresa iz napomene.

Kreiranje skupa novčanika

Pošto sačuvate svoje lične podatke kartice, možete ih objediniti u neki skup novčanika. Skup novčanika možete koristiti da u toku pretraživanja preuzmete podatke novčanika iz različitih kartica.

1. Pristupite novčaniku i odaberite *Nač. novčanika*.
2. Da kreirate novi način, skup novčanika ako još nijedan nije dodan, pritisnite **Dodaj**. U suprotnom, pritisnite **Opcije** i odaberite *Dodaj novu*.
3. Popunite naredna polja, pa pritisnite **Završi**. Neka polja sadrže podatke koji se biraju iz novčanika. Te podatke morate sačuvati, memorisati, pre nego što budete mogli da kreirate neki skup, način rada novčanika.
 - *Sledeće izaberite platnu karticu* – odaberite neku karticu iz liste platnih kartica.
 - *Sledeće izaberite karticu lojalnosti* – odaberite neku karticu iz liste internih, popustnih kartica.

- *Sledeće izaberite karticu pristupa* – odaberite neku karticu iz liste pristupnih kartica.
- *Sledeće izaberite karticu s info o korisniku* – odaberite neku karticu iz liste korisničkih kartica.
- *Sledeće izaberite adresu plaćanja* – odaberite neku adresu iz liste adresnih kartica.
- *Sledeće izaberite adresu isporuke* – odaberite neku adresu iz liste adresnih kartica.
- *Sledeće izaberite adresu isporuke računa* – odaberite neku adresu iz liste adresnih kartica.
- *Sledeće izaberite metodu isporuke računa* – odaberite način dostave priznanice; *Na broj telefona* ili *Na e-mail adresu*.
- *Ime načina novčanika*: unesite ime za dati skup.

Podešavanja novčanika

Pristupite novčaniku i odaberite *Podešavanja*. Odaberite:

- *Promeni šifru*, da promenite šifru novčanika.
- *ID radio frekven.* da podesite RFID ID telefona pomoću *Šifra ID-a radio frekvencije* i *Vrsta ID-a radio frekvencije*. (RFID – radiotalasna identifikacija, je tehnologija za bezbednije sprovođenje komercijalnih transakcija preko vašeg telefona)

Vodič za plaćanje pomoću novčanika

- Da biste obavili kupovinu, pristupite željenom veb sajtu koji podržava korišćenje novčanika. Neophodno je da servis podržava ECML (jezik za modeliranje elektronske trgovine) specifikaciju. Vidite Uspostavljanje veze sa servisom na stranici 151.

Odaberite proizvod koji želite da kupite i pre kupovine pažljivo pročitajte sve informacije koje su date.

Napomena: Tekst možda ne stane u jedan ekran. Zato obavezno prelistajte i pročitajte kompletan tekst pre same kupovine.

- Da biste platili svoju kupovinu, telefon Vas pita da li želite da koristite novčanik ili ne. Telefon takođe traži i vašu PIN šifru novčanika.
- Odaberite iz liste platnih kartica onu karticu kojom želite da platite. Pod uslovom da obrazac koji primite od provajdera servisa podržava ECML specifikaciju, telefon automatski popunjava podatke iz kreditne kartice ili skupa novčanika u novčaniku.
- Potvrdite kupovinu i informacija će se proslediti.
- Eventualno ćete primiti potvrdu prijema ili digitalnu priznanicu za kupovinu.
- Da zatvorite novčanik, odaberite **Zatvori novčanik**. Ako novčanik ne koristite 5 minuta, on se automatski zatvara.

Napomena: Ako ste pokušali da pristupite, ili ste pristupili poverljivim podacima koji zahtevaju unos šifre (recimo, vaš bankovni račun), ispraznite keš memoriju svog telefonskog aparata posle svake takve upotrebe.

Za pražnjenje keš memorije, vidite Keš memorija na stranici 157.

Sinhronizacija

Ovaj modul, Sinhronizacija, Vam omogućava da podatke iz svog kalendara i podatke o kontaktima sačuvate na neki Internet server (mrežni servis) ili u kompatibilni PC računar. Ako ste podatke sačuvali na nekom Internet serveru, svoj telefon možete sinhronizovati startovanjem sinhronizacije sa svog telefonskog aparata. Takođe možete sinhronizovati podatke kontakata, kalendara sa podacima i napomenama koje se nalaze u vašem PC računaru startovanjem sinhronizacije sa računara. Kontakti na SIM kartici se neće sinhronizovati.

Imajte na umu da odgovaranje na dolazni poziv u toku sinhronizacije istu prekida, pa je potrebno da je startujete ponovo.

Sinhronizacija sa telefonskog aparata

Pre sprovođenja sinhronizacije sa vašeg telefonskog aparata, neophodno je da uradite sledeće:

- Da se pretplatite na neki servis sinhronizacije. Za detalje u vezi raspoloživosti i parametre podešavanja servisa sinhronizacije, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu servisa.
- Da preuzmete parametre sinhronizacije od svog operatora mreže ili provajdera servisa: vidite Podešavanje sinhronizacije na stranici 140.
- Da podesite parametre, podešavanja veze neophodne za sinhronizaciju. Vidite Podešavanje telefonskog aparata za neki servis na stranici 150.

Da započnete sinhronizaciju sa svog telefonskog aparata:

1. Aktivirajte parametre, podešavanja veze neophodne za sinhronizaciju. Vidite Podešavanje telefonskog aparata za neki servis na stranici 150.
2. Pritisnite **Meni**, odaberite redom *Rokovnik*, *Sinhronizacija*, *Podešavanja* pa *Aktivna Internet sinh. podešavanja*. Dođite do skupa koji želite da aktivirate i pritisnite **Aktiviraj**. Markirajte podatke koje želite da sinhronizujete. Vidite *Podaci koji se sinhronizuju* u delu Podešavanja sinhronizacije na stranici 140.
3. Pritisnite **Meni**, odaberite *Rokovnik*, *Sinhronizacija* pa *Sinhroniši*.
4. Pošto potvrdite, markirani podaci aktiviranog skupa će biti sinhronizovani.

Imajte na umu da prva sinhronizacija, ili ponovljena prekinuta sinhronizacija, može potrajati i do 30 minuta ako su kontakti ili kalendar ispunjeni.

Podešavanja sinhronizacije

Konfiguracionu poruku za podešavanja sinhronizacije možete dobiti od operatora mreže ili od provajdera servisa. Za prijem podešavanja u formi konfiguracione poruke, vidite deo Servis konfiguracionih podešavanja na stranici 35.

Ručno unošenje parametara

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Rokovnik*, *Sinhronizacija* pa *Podešavanja*.

2. Odaberite *Aktivna Internet sinh. podešavanja*.

3. Dodite do skupa koji želite da aktivirate i pritisnite **Aktiviraj**.

Potrebno je da aktivirate skup u kojem želite da sačuvate parametre, podešavanja sinhronizacije. Skup je grupa parametara neophodnih za uspostavljanje veze sa nekim servisom.

4. Odaberite *Izmeni aktivna podeš. Internet sinh..* Odaberite pojedinačno parametre i unesite potrebne podatke.

- *Naziv podešavanja*. Unesite ime za skup i pritisnite **OK**.
- *Podaci koji se sinhronizuju*. Markirajte podatke koje želite da sinhronizujete, *Kontakti*, *Kalendar* ili *Napomene*, pa pritisnite **Završi**.
- *Adrese baze podataka*. Odaberite *Baza podataka kontakata*, *Baza podataka kalendara* ili *Baza podataka napomena*. Ukucajte naziv baze podataka i pritisnite **OK**.
- *Korisničko ime*. Ukucajte korisničko ime i pritisnite **OK**.
- *Lozinka*. Ukucajte lozinku i pritisnite **OK**.
- *Sinhronizacioni server*. Ukucajte naziv servera i pritisnite **OK**.
- *Podešavanja veze*, da definišete podešavanja veze neophodna za sinhronizaciju. Vidite Ručno unošenje parametara servisa na stranici 150.

Odaberite pojedinačno svaki od parametara i unesite potrebne vrednosti. Za parametre, podešavanja, obratite se operatoru mreže ili provajderu servisa.

Odaberite *PC sinhronizaciona podešavanja* da unesete podešavanja sinhronizacije koju inicira server. Odaberite:

- *Korisničko ime*. Ukucajte korisničko ime i pritisnite **OK**.
- *Lozinka*. Ukucajte lozinku i pritisnite **OK**.

Sinhronizacija sa PC računara

Za sinhronizaciju podataka imenika, kalendara i napomena sa PC računara, možete koristiti IC vezu, Bluetooth vezu ili kabl za prenos podataka. Takođe je potrebno i da na računaru bude instalisan programski paket PC Suite. Startujte sinhronizaciju sa računara koristeći PC Suite programski paket.

■ Aplikacije

Napomena: Telefonski aparat mora da bude uključen da biste mogli da koristite ovu funkciju. Nemojte uključivati telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Igre

Softver vašeg aparata sadrži igre posebno programirane za ovaj Nokia telefon.

Startovanje igre

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Aplikacije*, *Igre* pa *Izaberi igru*.

2. Dodite do igre ili grupe igara (naziv zavisi od same igre).
3. Pritisnite . Ako ste odabrali pojedinačnu igru, ona će se startovati.

U suprotnom, prikazaće se spisak igara u odabranoj grupi igara. Da startujete pojedinačnu igru, dodite do željene igre pa pritisnite .

Imajte na umu da igranje nekih igara brže prazni bateriju (pa je eventualno potrebno telefon priključiti na punjač).

Ostale opcije koje su na raspolaganju za igru ili grupu igara

Opcije igara; pogledajte Ostale opcije koje su na raspolaganju za aplikaciju ili grupu aplikacija na stranici 144.

Dopuna igara

Pritisnite **Meni**, odaberite *Aplikacije*, *Igre* pa *Dopuna igara*. Prikazuje se lista raspoloživih adresa pretraživača. Odaberite *Još adresa*, da pristupite listi adresa u meniju *Web*; vidite deo Adrese (bukmark oznake) na stranici 155.

Odaberite odgovarajuću adresu za povezivanje na željenu stranicu. Ako uspostavljanje veze ne uspe, verovatno je nemoguće pristupiti datoj stranici preko servisa čije parametre veze trenutno koristite. U tom slučaju, uđite u meni *Web* i aktivirajte drugi skup parametara servisa; vidite Uspostavljanje veze sa servisom na stranici 151. Pokušajte ponovo da se povežete na stranicu.

Koji su Vam servisi na raspolaganju, cene i pretplatu proverite kod svog lokalnog operatora celularne mreže ili provajdera servisa.

Sadržaje preuzimajte samo sa izvora, sajtova, u koje imate poverenje.

Za preuzimanje dodatnih igara, pogledajte i deo Preuzimanje aplikacije na stranici 144.

Imajte na umu da kada preuzimate neku igru, ona može biti sačuvana u okviru menija *Aplikacije* umesto u okviru menija *Igre*.

Stanje memorije za igre

Da vidite količinu memorije raspoložive za instalisanje igre ili aplikacije, pritisnite **Meni**, odaberite *Aplikacije*, *Igre* pa *Memorija*. Vidite i deo Stanje memorije za aplikacije na stranici 146.

Igre koriste zajedničku memoriju; vidite Zajednička memorija na stranici 20.

Podešavanja igre

Pritisnite **Meni**, odaberite *Aplikacije*, *Igre* pa *Podeš. aplikacije* da podesite zvuk, svetla i vibracije za datu igru.

Aplikacije

Softver vašeg aparata sadrži Java aplikacije posebno programirane za ovaj Nokia telefon.

Startovanje aplikacije

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Aplikacije*, *Kolekcija* pa *Izaberi aplikaciju*.
2. Dodite do aplikacije ili grupe aplikacija (naziv zavisi od same aplikacije).
3. Pritisnite **Otvori**. Ako ste odabrali pojedinačnu aplikaciju, ona će se startovati.

U suprotnom, prikazaće se spisak aplikacija u odabranoj grupi. Da startujete pojedinačnu aplikaciju, dodite do željene aplikacije pa pritisnite **Otvori**.

Imajte na umu da rad nekih aplikacija brže prazni bateriju (pa je eventualno potrebno telefon priključiti na punjač).

Ostale opcije koje su na raspolaganju za aplikaciju ili grupu aplikacija

- **Obriši**, da obrišete aplikaciju ili grupu aplikacija iz telefonskog aparata.

Imajte na umu da ako obrišete fabrički instalisanu aplikaciju ili grupu aplikacija, iste možete ponovo preuzeti u telefon sa dela za podršku Nokia veb sajta, na adresi www.nokia.com.

- **Detalji**, za dodatne informacije o aplikaciji.
- **Ažuriraj verziju**, da proverite da li je na raspolaganju novija verzija aplikacije (mrežni servis).
- **Web strana**, za dodatne informacije ili podatke za aplikaciju na Internetu. Ovu mogućnost mora da podržava komunikaciona mreža. Prikazuje se jedino ako je takva Internet adresa data u aplikaciji.
- **Pristup aplikaciji**, da ograničite pristup aplikacije mreži. Prikazuju se različite kategorije. Odaberite u svakoj kategoriji, ako je na raspolaganju, jednu od sledećih dozvola:
 - **Pitaj svaki put** i telefon će uvek pitati za pristup mreži,
 - **Pitaj samo prvi put** i telefon će pitati samo za prvi pokušaj pristupa mreži,
 - **Uvek dozvoljeno** da pristup mreži bude uvek dozvoljen,
 - **Nije dozvoljeno** da se ne dozvoli pristup mreži,
- **Spoji preko**, za neke aplikacije koje zahtevaju specifična podešavanja servisa. Vaš telefon je podešen da standardno, podrazumevano, koristi podešavanja servisa pretraživača.

Preuzimanje aplikacije

Vaš telefon podržava J2ME™ Java aplikacije. Pre preuzimanja neke aplikacije, proverite da je ona kompatibilna sa vašim telefonom. Sadržaje preuzimajte samo sa izvora, sajtova, u koje imate poverenje.

Nove Java aplikacije možete preuzimati na više načina:

- Pritisnite **Meni**, odaberite *Aplikacije*, *Kolekcija* pa *Dopuna aplikacija* i prikazaće se lista raspoloživih adresa. Odaberite *Još adresa*, da pristupite listi adresa u meniju *Web*; vidite deo Adrese (bukmark oznake) na stranici 155.

Odaberite odgovarajuću adresu za povezivanje na željenu stranicu. Ako uspostavljanje veze ne uspe, verovatno je nemoguće pristupiti datoj stranici preko servisa čije parametre veze trenutno koristite. U tom slučaju, uđite u meni *Web* i aktivirajte drugi skup parametara servisa; vidite Uspostavljanje veze sa servisom na stranici 151. Pokušajte ponovo da se povežete na stranicu.

Koji su Vam servisi na raspolaganju, kao i za cene i pretplatu, proverite kod svog lokalnog operatora celularne mreže ili provajdera servisa.

- Pritisnite **Meni**, odaberite *Web* pa *Linkovi preuzim..* Odaberite odgovarajuću aplikaciju ili igru za preuzimanje. Vidite Preuzimanje na stranici 156.
- Upotrebite funkciju preuzimanja igara; vidite deo Dopuna igara na stranici 142.
- Upotrebite program Nokia Application installer iz paketa PC Suite da preuzmete aplikaciju u svoj aparat.

Imajte na umu da Nokia ne garantuje za aplikacije preuzete sa drugih, a ne svog sajta. Ako se odlučite da sa njih preuzimate Java aplikacije, potrebno je da preduzmete svu predostrožnost u smislu bezbednosti i sadržaja kao i za bilo koji drugi sajt.

Imajte na umu da aplikacija koja se preuzima može da bude sačuvana u meni *Igre* umesto u meni *Aplikacije*. Java igre i aplikacije se ne mogu držati na multimedija kartici.

Stanje memorije za aplikacije

Da vidite količinu memorije koja je na raspolaganju za instalisanje igre ili aplikacije, pritisnite **Meni**, odaberite **Aplikacije**, **Kolekcija** pa **Memorija**. Aplikacije koriste zajedničku memoriju; vidite Zajednička memorija na stranici 20.

Kalkulator

Kalkulator vašeg telefonskog aparata sabira, oduzima, deli, množi, diže na kvadrat, izračunava kvadratni koren i konvertuje valute.

Ovaj kalkulator ima ograničenu tačnost i može doći do grešaka u zaokruživanju, posebno kod dugih deljenja.

1. Pritisnite **Meni**, odaberite **Aplikacije**, **Dodaci** pa **Kalkulator**.
2. Kada se na ekranu pokaže "0" unesite prvi broj računске operacije; pritisnite **⌘** za decimalni zarez.
3. Pritisnite **Opcije** i odaberite **Dodaj**, **Oduzmi**, **Pomnoži**, **Podeli**, **Kvadriraj**, **Kvadratni koren** ili **Promeni znak**.

Savet: Ili, pritisnite ***+** jednom za sabiranje, dva puta za oduzimanje, tri puta za množenje i četiri puta za deljenje.

4. Unesite drugi broj.
5. Za rezultat, pritisnite **Rezultat**. Ponovite potreban broj puta korake 3 do 5.
6. Da biste započeli novi proračun, prvo pritisnite i držite **Obriši**.

Izračunavanje konverzije valuta

1. Pritisnite **Meni**, odaberite **Aplikacije**, **Dodaci** pa **Kalkulator**.

2. Da sačuvate kurs, pritisnite **Opcije** pa odaberite **Kurs**. Odaberite jednu od prikazanih opcija. Ukucajte kurs valuta, pritisnite **⌘** za decimalni zarez, pa **OK**. Kurs ostaje u memoriji dok ga ne promenite drugom vrednošću.
3. Da sprovedete konverziju valuta, ukucajte iznos valute koju konvertujete, pritisnite **Opcije**, i odaberite **U domaću** ili **U stranu**.

Savet: Konverziju valuta možete uraditi i u pasivnom režimu. Ukucajte iznos valute koji konvertujete, pritisnite **Opcije**, i odaberite **U domaću** ili **U stranu**.

Tajmer

Pritisnite **Meni**, odaberite **Aplikacije**, **Dodaci** pa **Tajmer**. Unesite vreme alarma u satima, minutima i sekundama i pritisnite **OK**. Ako želite, napišite tekst napomene koja će se prikazati po isteku postavljenog vremenskog perioda, pa pritisnite **Počni** da započnete odbrojavanje.

- Da promenite vremenski period za odbrojavanje, odaberite **Izmeni vreme**, ili da zaustavite tajmer, odaberite **Zaustavi tajmer**.

Ako je aparat u pasivnom režimu kada istekne vreme alarma, on će se oglasiti alarmom i paliti i gasiti tekst napomene ako je ona postavljena, ili u suprotnom, **Vreme tajmera je isteklo**. Alarm prekidate pritiskom na bilo koji taster. Ako se ne pritisne nijedan taster, alarm se automatski prekida u roku od 30 sekundi. Da zaustavite alarm i obrišete napomenu, pritisnite **Izađi**.

Štoperica

Pomoću štoperice možete da merite vreme, međuvremena ili prolazna vremena. U toku merenja vremena, mogu se koristiti ostale funkcije telefonskog aparata. Da ostavite štopovanje vremena u pozadini, pritisnite taster **⏏**.

Upotreba štoperice troši bateriju i vreme autonomije aparata biće skraćeno. Obratite pažnju da ne ostavite merenje vremena u pozadini dok obavljate druge radnje sa aparatom.

Praćenje i deljenje vremena

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Aplikacije, Dodaci, Štoperica* pa *Merenje iz delova*. Ako ste postavili merenje vremena u pozadini, možete odabrati *Nastavi*.
2. Pritisnite **Počni** da počnete praćenje vremena. Pritisnite **Podeli** uvek kada želite da očitajte međuvreme. Lista međuvremena se prikazuje na ekranu ispod isteklog vremena. Možete ih pregledati prelistavanjem.
3. Pritisnite **Prekini** da prekinete praćenje vremena.
4. Da sačuvate ova vremena, pritisnite **Sačuvaj** pa zatim unesite neko ime.

Pritisnite **Opcije** i izaberite *Počni* da ponovo započnete praćenje vremena. Novo vreme se dodaje prethodnom. Izaberite *Poništi* da vreme poništite bez memorisanja.

Prolazna vremena

Pritisnite **Meni**, izaberite *Aplikacije, Dodaci, Štoperica* pa *Merenje prolaza*. Pritisnite **Počni** da započnete praćenje vremena, a **Prolaz** da očitajte prolazno vreme. Pritisnite **Prekini** da prekinete merenje prolaznih vremena. Da sačuvate ova vremena, pritisnite **Sačuvaj** pa zatim unesite neko ime. Ili, pritisnite **Opcije** i moći ćete da memorišete ili da poništite prolazna vremena. Pogledajte deo Praćenje i deljenje vremena na stranici 148.

Pregled i brisanje vremena

Pritisnite **Meni**, odaberite *Aplikacije, Dodaci* pa *Štoperica*.

Ako štoperica nije poništena, možete odabrati *Pokaži zadnje* da pogledate poslednje izmereno vreme. Odaberite *Vidi vremena* i prikazaće Vam se lista imena ili konačnih vremena skupa merenja; odaberite koji skup želite da pogledate.

Da obrišete memorisana vremena, odaberite **Obriši vremena**. Odaberite **Obriši sve** pa pritisnite **OK**, ili odaberite **Jedno po jedno**, dođite do vremena koja želite da obrišete, pritisnite **Obriši**, pa **OK**.

■ Web

Uz pomoć pretraživača telefona možete pristupati različitim servisima mobilnog Interneta. Na primer, ti servisi mogu biti izveštaji o vremenu, vesti, redovi letenja i finansijske informacije.

Napomena: Vaš telefonski aparat mora biti uključen da biste mogli koristiti ovu funkciju. Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Za raspoloživost servisa, kao i za cene i pretplatu, proverite kod svog lokalnog operatora celularne mreže i/ili provajdera servisa čiji servis želite da koristite. Provajderi će Vam takođe dati i uputstva o korišćenju njihovih usluga.

Koristeći pretraživač svog telefona možete pretraživati sajtove koji koriste Wireless Mark-Up Language (WML) ili Extensible HyperText Markup Language (xHTML) jezik. Izgled stranica može da bude različit zavisno od veličine ekrana. Imajte na umu da nećete moći da vidite sve detalje neke Internet prezentacije, stranice.

Osnovni koraci za pristup i korišćenje servisa

1. Memorirate parametre servisa koji su neophodni za pristup servisu koji želite da koristite. Vidite stranicu 150.
2. Uspostavite vezu sa datim servisom. Vidite stranicu 151.

3. Započnite pretraživanje stranica servisa. Vidite stranicu 151.
4. Pošto završite pretraživanje, prekinite vezu sa servisom. Vidite stranicu 153.

Podešavanje telefonskog aparata za neki servis

Parametre servisa dobijate u obliku konfiguracione poruke od operatora mreže ili provajdera koji nudi servis koji želite da koristite. Parametre možete da unosite i ručno, ili da ih dodajete i menjate pomoću paketa PC Suite.

Za više informacija i pravilne parametre, podešavanja, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu koji nudi servis koji želite da koristite.

Za prijem podešavanja u formi konfiguracione poruke, vidite deo Servis konfiguracionih podešavanja na stranici 35.

Ručno unošenje parametara servisa

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Web*, *Podešavanja*, pa *Podešavanja veze*.
2. Odaberite *Aktivna web podešavanja*.
3. Dodite do skupa veze koji želite da aktivirate i pritisnite **Aktiviraj**.

Potrebno je da aktivirate skup veze u kojem želite da sačuvate parametre, podešavanja servisa. Skup je grupa parametara neophodnih za uspostavljanje veze sa nekim servisom.

4. Odaberite *Izmena aktivnih web podešavanja*.

Odaberite svaki od parametara pojedinačno i unesite potrebne vrednosti na osnovu podataka koje ste dobili od svog operatora mreže ili provajdera servisa. Imajte na umu da se sva podešavanja vezana za nosač podataka nalaze u meniju *Podešavanja nosača*.

Uspostavljanje veze sa servisom

Kao prvo, proverite da su aktivirani parametri servisa koji želite da koristite. Da aktivirate parametre:

- Pritisnite **Meni**, odaberite **Web**, **Podešavanje**, pa **Podešavanja veze**. Odaberite **Aktivna web podešavanja**, dođite do skupa (parametara) veze koji želite da aktivirate, pa pritisnite **Aktiviraj**.

Drugo, uspostavite vezu sa servisom. Postoje tri načina za povezivanje:

- Otvorite početnu stranu, houppejdž, provajdera servisa:

Pritisnite **Meni**, odaberite **Web** pa **Početna strana**, ili u pasivnom režimu, pritisnite i držite **0** .

- Izaberite bukmark, adresu, datog servisa:

Pritisnite **Meni**, odaberite **Web**, pa **Adrese** i odaberite bukmark, adresu.

Ako adresa ne funkcioniše sa trenutno aktivnim parametrima servisa, aktivirajte neki drugi skup parametara servisa i pokušajte ponovo.

- Odaberite poslednji URL:

Pritisnite **Meni**, odaberite **Web**, **Zadnja web adr..**

- Ukucajte adresu servisa:

Pritisnite **Meni**, odaberite **Web** pa zatim **Idi na adresu**. Ukucajte adresu servisa i pritisnite **OK**.

Pretraživanje stranica servisa

Pošto ste uspostavili vezu sa servisom, možete početi pretraživanje njegovih stranica. Funkcije tastera telefonskog aparata se mogu razlikovati od jednog do drugog servisa. Pratite tekst uputstva na ekranu telefonskog aparata. Za detaljnije informacije, obratite se svom provajderu.

Imajte na umu da ako je za tip veze, nosač podataka, odabran GPRS, u toku pretraživanja se prikazuje ikonica u levom gornjem uglu ekrana. Ako u toku (E)GPRS veze primite poziv ili tekstualnu poruku ili uputite poziv, u gornjem desnom uglu ekrana prikazaće se ikonica koja označava da je (E)GPRS veza zadržana (stavljena na čekanje). Po završetku poziva, telefon pokušava da povrati (E)GPRS vezu.

Upotreba tastera telefonskog aparata u toku pretraživanja

- Za kretanje po stranicama koristite tastere za pretragu.
- Da odaberete neku istaknutu stavku, pritisnite , ili pritisnite **Opcije** pa odaberite opciju otvaranja linka.
- Da unesete slova ili cifre, koristite tastere **0** - **9 wxyz**, a da unesete specijalni karakter, pritisnite taster ***+**.

Opcije u toku pretraživanja

Pritisnite **Opcije** i biće Vam na raspolaganju sledeće opcije. Provajder servisa može da nudi i druge opcije. Izaberite:

- **Početna strana**, da se vratite na početnu stranu.
- **Prečice**, da otvorite novu listu opcija samo za datu stranu. Ova opcija je na raspolaganju jedino ako strana sadrži prečice.
- **Dodaj adresu**, da stranu sačuvate kao adresu, bookmark.
- **Adrese**. Vidite Adrese (bookmark oznake) na stranici 155.
- **Prethodno**, da prikazete listu URL adresa (sajtova) koje ste posetili u skorije vreme.
- **Linkovi preuzim.**, da Vam se prikaže lista adresa sa kojih se može vršiti preuzimanje određenih sadržaja.
- **Ostale opcije**, da prikazete listu dodatnih opcija, recimo, opcija novčanika ili nekih opcija zaštite.

- [Učitaj ponovo](#), da ponovo učitate i ažurirate sadržaj otvorene strane.
- [Prekini](#). Vidite Raskinite vezu sa servisom na stranici 153.
- [Kontakti](#), da dodate ili da izmenite kontakte u svom telefonskom imeniku.

Napomena: Ako ste pokušali da pristupite, ili ste pristupili poverljivim podacima koji zahtevaju unos šifre (recimo, vaš bankovni račun), ispraznite keš memoriju svog telefonskog aparata posle svake takve upotrebe.

Za pražnjenje keš memorije, vidite Keš memorija na stranici 157.

Direktno pozivanje

Pretraživač podržava funkcije kojima možete da pristupate u toku pretraživanja. Možete uputiti govorni poziv, poslati DTMF tonske sekvence u toku govornog poziva i sačuvati ime i telefonski broj sa neke strane.

Da uputite telefonski poziv u toku aktivne sesije pretraživanja, pritisnite **Opcije**, izaberite *Ostale opcije* pa zatim *Kontakti*. Izaberite broj koji želite da pozovete i pritisnite . Da se vratite na Internet vezu, pritisnite **Nazad**.

Raskinite vezu sa servisom

Da prekinete pretraživanje i raskinete vezu, pritisnite **Opcije** i odaberite *Prekini*. Kada se prikaže *Prekini pretraživanje?* pritisnite **Da**.

Ili, pritisnite dva puta, ili pritisnite i držite .

Podešavanje izgleda pretraživača

U toku pretraživanja, pritisnite **Opcije**, odaberite *Ostale opcije* pa *Podešav. izgleda*, ili u pasivnom režimu, pritisnite **Meni**, odaberite *Web*, *Podešavanja* pa *Podešavanje izgleda*.

- Odaberite *Prelom teksta*. Odaberite *Uključen* i tekst će se nastavljati u naredni red. Ako odaberete *Isključen*, tekst će biti skraćen.
- Odaberite *Veličina slova* i odaberite *Mali*, *Normalna* ili *Velika*.
- Odaberite *Prikaz slika*. Odaberite *Ne*, pa se neće prikazivati slike koje se pojavljuju na stranicama. Ovo može da ubrza pretraživanje stranica koje sadrže dosta slika.
- Odaberite *Upozorenja*; odaberite *Upozor. za vezu koja nije bezbed.* pa zatim *Da* da podesite telefon da Vas upozorava kada u toku pretraživanja prelazite sa bezbedne (štićene) na neštićenu (otvorenu) vezu. Odaberite *Upozor. za stavke koje nisu bezbed.* pa zatim *Da* da podesite telefon da Vas upozorava kada se na nekoj bezbednoj (štićenoj) strani sajta nalaze neštićeni elementi, stavke. Imajte na umu da ova upozorenja ne garantuju bezbednost, zaštitu veze. Za dalje informacije, pogledajte deo Sigurnost, zaštita pretraživača na stranici 157.
- Odaberite *Kodiranje znakova*, da odaberete koji će kodni raspored pretraživač koristiti za prikaz teksta na stranicama koje same ne daju takvu informaciju kao i da odaberete da li će se za slanje veb adresa na kompatibilne telefone uvek koristiti UTF-8 kodni raspored.

Kukice

Kukica, ili "kolačić", je podatak koji neki sajt, lokacija, unosi u keš memoriju pretraživača vašeg telefona. Taj podatak mogu biti, na primer, vaše korisničke informacije ili vaše preference u pretraživanju. Kukice, "kolačići", se čuvaju dok ne ispraznite keš memoriju; vidite Keš memorija na stranici 157.

1. U toku pretraživanja pritisnite *Opcije*, odaberite *Ostale opcije*, *Zaštita*, pa *Kukice*, ili, u pasivnom režimu, pritisnite *Meni*, odaberite *Web*, *Podešavanja*, *Podešavanje zaštite*, pa *Kukice*.
2. Odaberite *Dozvoljene* ili *Odbacuju se*, da dopustite, odnosno zabranite postavljanje "kolačića", kukica.

Adrese (bukmark oznake)

U toku pretraživanja, imate mogućnost memorisanja adresa stranica u obliku bukmark oznaka, adresa, u memoriju aparata; vidite Opcije u toku pretraživanja na stranici 152. Da upotrebite bukmark oznaku (adresu):

1. U toku pretraživanja, pritisnite **Opcije** i izaberite *Adrese*, ili, u pasivnom režimu, pritisnite **Meni**, izaberite *Web*, pa *Adrese*.
2. Dodite do adrese (bukmark oznake) koju želite da upotrebite, pa pritisnite **Izaberi** da se povežete na stranu na koju se data adresa odnosi.
3. Izaberite **Opcije** da vidite naziv i mrežnu adresu odabrane bukmark oznake, da izmenite ili obrišete odabranu adresu, ili da je pošaljete direktno na drugi telefon kao bukmark adresu ili kao tekstualnu poruku, kao i da kreirate novu adresu ili da je sačuvate u neki folder.

Imajte na umu da su u vašem aparatu možda već instalisane neke adrese Internet sajtova koji nisu ni u kakvoj vezi sa firmom Nokia. Nokia ne odobrava niti garantuje za ove sajtove. Ako se odlučite da im pristupite, potrebno je da preduzmete svu predostrožnost u smislu bezbednosti i sadržaja kao i za bilo koji drugi Internet sajt.

Primanje adrese

Kada primite adresu, bukmark oznaku (poslatu kao bukmark, adresu), prikazuje se obaveštenje *1 adresa je primljena*. Pritisnite **Prikaži** da vidite adresu, bukmark oznaku. Da tu adresu sačuvate, pritisnite **Sačuvaj**, ili pritisnite **Opcije** pa izaberite *Vidi* da vidite detalje, ili *Obrisi* da je odbacite. Da adresu (bukmark) odbacite odmah po prijemu, pritisnite **Izađi** pa zatim **OK**.

Preuzimanje

1. Da preuzmete dodatne melodije, slike, igre ili aplikacije u svoj telefon (mrežni servis), pritisnite **Meni**, odaberite **Web** pa **Linkovi preuzim..**
2. Odaberite **Preuzim. melodija**, **Preuzimanja slika**, **Dopuna igara**, **Preuzimanja videa** ili **Dopuna aplikacija** da preuzmete dodatne melodije, slike, igre, video sadržaje ili aplikacije.

Sadržaje preuzimajte samo sa izvora, sajtova, u koje imate poverenje.

Servisni prijem

Telefonski aparat može da prima servisne poruke (dostavljene bez vašeg zahteva) koje Vam šalje provajder (mrežni servis). Servisne poruke su obaveštenja o, na primer glavnim vestima, naslovima i mogu da sadrže tekstualnu poruku ili adresu nekog servisa.

Da u pasivnom režimu pristupite funkciji **Servisni prijem**, kada primite servisnu poruku, pritisnite **Prikaži**.

- Ako pritisnete **Izadi**, poruka se premešta u **Servisni prijem**. Da opciji **Servisni prijem** pristupite naknadno, pritisnite **Meni**, odaberite **Web** pa **Servisni prijem**.

Da opciji **Servisni prijem** pristupite u toku pretraživanja, pritisnite **Opcije** i odaberite **Ostale opcije**, pa **Servisni prijem**. Dođite do željene poruke i pritisnite **Opcije**. Odaberite **Preuzmi** da aktivirate pretraživač i preuzmete u telefon markirani sadržaj, ili **Detalji** da Vam se prikažu detaljni podaci o servisnom obaveštenju, ili pak odaberite **Obrisi** da ga obrišete.

Podešavanje servisnog prijema

Pritisnite **Meni**, odaberite **Web**, **Podešavanja**, pa **Podešavanje servisnog prijema**.

- Izaberite **Servisne poruke**, pa zatim **Uključene** (ili **Isključene**), da podesite da telefon prima (odnosno ne prima) servisne poruke. Izaberite **Filter za poruke** pa **Uključene** (ili **Isključene**) da podesite telefon

da prima (odnosno, da ne prima) servisne poruke samo od autora sadržaja za koje postoji saglasnost provajdera servisa. Da vidite listu autora sadržaja za koje postoji saglasnost, izaberite *Provereni kanali*.

- Odaberite *Automatska veza*. Ako ste telefon podesili da prima servisne poruke i odaberete *Uključi*, telefon će automatski, iz pasivnog režima, aktivirati pretraživač kada primi servisnu poruku.

Ako odaberete opciju *Isključi*, telefon će aktivirati pretraživač tek kada odaberete *Preuzmi* pošto primite servisnu poruku.

Keš memorija

Podaci kao i servisi kojima ste pristupali čuvaju se u keš memoriji vašeg aparata. Keš memorija je baferski memorijski prostor koji se koristi za privremeno smeštanje podataka. Da ispraznite keš memoriju:

- u toku pretraživanja, pritisnite *Opcije*, odaberite *Ostale opcije* pa *Obriši keš*, ili
- u pasivnom režimu, pritisnite *Meni* odaberite *Web* pa *Obriši keš*.

Sigurnost, zaštita pretraživača

Sigurnosna zaštita je neophodna za neke servise kao što su bankarski servisi i onlajn kupovina sa sajtova. Za takve vrste veza neophodni su Vam sigurnosni sertifikati i eventualno sigurnosni, zaštitni modul koji se može nalaziti na vašoj SIM kartici. Za više informacija, obratite se svom provajderu.

Zaštitni modul

Zaštitni modul može da sadrži sertifikate kao i privatne i javne ključeve. Svrha zaštitnog modula je da poboljša bezbednost aplikacija koje se koriste iz pretraživača i omogućava upotrebu digitalnog potpisivanja. Sertifikate u zaštitni modul upisuje provajder servisa.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Web*, *Podešavanja*, *Podešavanje zaštite* pa *Podešavanje zaštitnog modula*.
Odaberite:

- *Detalji zaštitnog modula*, da se prikaže naziv zaštitnog modula, status, proizvođač i serijski broj.
- *Zahtev za PIN šifrom modula*, da podesite telefon da zahteva PIN šifru modula kada se koriste funkcije, servisi zaštitnog modula. Ukucajte šifru pa odaberite *Uključen*. Da deaktivirate zahtev za unos PIN šifre modula, odaberite *Isključen*.
- *Promeni PIN modula*, da promenite PIN šifru modula, ako to zaštitni modul dopušta. Unesite trenutnu PIN šifru modula, zatim unesite novu šifru dva puta.
- *Promeni potpisni PIN*. Odaberite potpisni PIN koji želite da promenite. Unesite trenutnu PIN šifru, zatim unesite novu šifru dva puta.

Vidite i deo Pristupne šifre na stranici 16.

Sertifikati

Postoje tri vrste sertifikata: serverski sertifikati, sertifikati ovlastioca i korisnički sertifikati.

- Telefon koristi serverski sertifikat da bi uspostavio bezbedniju vezu sa serverom na kojem se nalazi sadržaj. Telefon prima serverski sertifikat od provajdera servisa pre uspostavljanja veze i njegova ispravnost se proverava preko sertifikata ovlastioca koji su memorisani u telefonu. Serverski sertifikati se ne memorišu.

Ako je ikonica sigurne veze prikazana u toku veze, prenos podataka između telefonskog aparata i servera na kojem se nalazi sadržaj je šifrovan.

- Sertifikate ovlastioca koriste neki servisi, kao što su bankarski servisi, za proveru autentičnosti drugih sertifikata. Sertifikate ovlastioca ili u zaštitni modul upisuje provajder servisa, ili se oni preuzimaju sa mreže ako dati servis podržava upotrebu sertifikata ovlastioca.
- Korisničke sertifikate korisnik dobija od Davaoca sertifikata (Certifying Authority). Korisnički sertifikati su potrebni, na primer, za digitalne potpise i oni povezuju korisnika sa jedinstvenim privatnim ključem zaštitnog modula.

Važno: Imajte na umu da iako upotreba sertifikata u znatnoj meri umanjuje rizike koji prate povezivanje na mrežu i instalisanje softvera, oni se moraju ispravno koristiti da bi se obezbedile prednosti poboljšane zaštite. Postojanje sertifikata ne pruža samo po sebi nikakvu zaštitu; upravljač sertifikata mora imati ispravne, verodostojne, ili proverene sertifikate da bi se osigurala poboljšana zaštita.

Važno: Sertifikati su vremenski ograničeni. Ako se prikaže poruka "Sertifikat je istekao" ili "Sertifikat još uvek ne važi" iako bi sertifikat trebalo da je važeći, proverite da li su ispravno podešeni vreme i datum u telefonskom aparatu.

Važno: Pre nego što izmenite ove parametre, podešavanja, morate se uveriti da li zaista imate poverenje u vlasnika sertifikata, kao i da li dati sertifikat zaista pripada naznačenom vlasniku.

Digitalni potpisi

Koristeći svoj telefon možete stavlјati digitalne potpise ako vaša SIM kartica ima zaštitni modul. Potpis se može identifikovati kao vaš preko privatnog ključa zaštitnog modula i korisničkog sertifikata koji je korišćen za potpisivanje. Upotreba digitalnog potpisa može biti isto kao i stavlјanje potpisa na papirni račun, ugovor ili neki drugi dokument.

Da stavite digitalni potpis, odaberite neki link na datoj stranici, na primer, naslov knjige koju želite da kupite i njenu cenu. Prikazaće se tekst za potpis (eventualno i iznos, datum, itd.).

Proverite da je u tom momentu tekst u zaglavlju **Čitaj** i da je prikazana ikonica digitalnog potpisa .

Napomena: Ako se ikonica digitalnog potpisa ne pojavi, znači da je došlo do povrede tajnosti, sigurnosti, i ne bi trebalo da unosite nikakve lične podatke kao što je vaš potpisni PIN.

Da tekst potpišete, prvo ga kompletnog pročitatje pa onda možete da odaberete **Potpiši**.

Napomena: Tekst možda ne stane u jedan ekran. Zato obavezno prelistajte i pročitatje kompletan tekst pre potpisivanja.

Odaberite korisnički sertifikat koji želite da upotrebite. Ukucajte potpisni PIN (vidite deo Opšte informacije na stranici 16) i pritisnite **OK**. Ikonica digitalnog potpisa će se izgubiti, a dati servis može eventualno da prikaže potvrdu vaše kupovine.

■ SIM servisi

Pored funkcija koje nudi telefonski aparat i vaša SIM kartica može nuditi dodatne usluge, servise kojima pristupate iz Menija 11. Meni 11 će se prikazivati samo ako ga vaša SIM kartica podržava. Nazivi i sadržaji menija u potpunosti zavise od raspoloživih usluga.

Napomena: Za podatke u vezi raspoloživosti, cene i informacije o načinu korišćenja SIM servisa obratite se prodavcu SIM kartice, tj. operatoru mreže, provajderu ili drugom dobavljaču.

Imate mogućnost da svoj telefonski aparat podesite tako da Vam prikazuje potvrđne poruke koje se razmenjuju između vašeg telefonskog aparata i mreže kada koristite SIM servise, izborom opcije **Da** u okviru menija **Potvrda akcija SIM servisa** u **Podešavanje telefona**.

Imajte na umu da pristup ovim servisima može da podrazumeva slanje poruke ili obavljanje telefonskog poziva koji se naplaćuju.

7. Komunikacije sa PC računarom

Kada je vaš telefon povezan na kompatibilni PC računar preko IC veze, Bluetooth bežične veze ili kablom (DKU-2) za prenos podataka (USB veza), možete da šaljete i primete e-mail poruke kao i da pristupate Internetu. Svoj telefon možete da koristite sa velikim brojem programa za povezivanje sa PC računarom i data komunikacije. Koristeći programski paket PC Suite možete, na primer, da sinhronizujete kontakte, kalendare i liste obaveza i napomene svog telefona i kompatibilnog PC računara ili nekog Internet servera (mrežni servis).

Dodatne informacije kao i datoteke za preuzimanje, na primer paket PC Suite, možete naći u delu podrške na Nokia veb sajtu, www.nokia.com.

■ PC Suite

Programski paket PC Suite sadrži sledeće aplikacije:

- **Nokia Application Installer**, koji služi za instalisanje J2ME Java aplikacija sa kompatibilnog PC računara u telefonski aparat, recimo igara i rečnika.
- **Nokia Audio Manager** za pravljenje muzike za vaš telefon.
- **Nokia Image Converter**, koji služi za konverziju grafičkih datoteka u podržane formate pogodne za primenu u multimedija porukama ili za tapete, kao i za njihovo prebacivanje u telefonski aparat.
- **Nokia Sound Converter**, koji služi za optimizaciju tonskih zapisa podržanih formata kako bi bili kompatibilni sa vašim telefonskim aparatom, kao i za njihovo prebacivanje u telefonski aparat.

- **Nokia Content Copier** za pravljenje rezervnih kopija podataka telefona na PC računaru, kao i za njihovu rekonstrukciju, povraćaj u telefon. Takođe omogućava i prenos podataka, sadržaja, u drugi kompatibilni Nokia telefon.
- **Nokia Phone Editor**, koji služi za slanje tekstualnih poruka i vršenje izmena kontakata u vašem telefonskom aparatu.
- **Nokia Phone Browser**, koji služi za pregled sadržaja foldera Galerija vašeg telefona na kompatibilnom PC računaru. Možete pretraživati grafičke i audio datoteke, vršiti izmene datoteka u memoriji vašeg telefona, kao i prenositi datoteke iz telefona u PC računar i obrnuto.
- **Nokia Multimedia Player** za puštanje melodija, slika, video snimaka i multimedija poruka na PC računaru. Multimedia Player vam omogućava da prikazujete multimedijalne sadržaje primljene preko telefona ili e-maila.
- **Nokia PC Sync**, koji služi za sinhronizovanje, usaglašavanje kontakata, kalendara i lista obaveza vašeg telefona i kompatibilnog PC računara.
- **Nokia Modem Options** sadrži parametre, podešavanja za HSCSD i GPRS veze.
- **Nokia Connection Manager** služi za biranje tipa veze između PC računara i telefona.
- **Nokia 6230 drajveri za modem** Vam omogućavaju korišćenje vašeg telefona kao modema.
- **Language Selection**, koji služi da izaberete jezik na kojem će se odvijati instalacija programa PC Suite i koji će se koristiti u radu aplikacije.
- **HTML Help** kao pomoć u korišćenju aplikacije.

Zaštita autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosleđivanje nekih slika, melodija zvona i drugog sadržaja.

(E)GPRS, HSCSD i CSD

Svoj telefon možete koristiti i za (E)GPRS (poboljšani GPRS), GPRS (opšti paketski prenos podataka), HSCSD (brzi prenos podataka sa komutacijom linije) i CSD (prenos podataka sa komutacijom linije, *GSM podaci*), komunikacione servise za prenos podataka.

Za detalje u vezi raspoloživosti i pretplate na data servise (prenos podataka) obratite se svom operatoru mreže ili provajderu.

Imajte na umu da korišćenje HSCSD servisa prazni bateriju vašeg aparata brže od standardnih govornih i data veza. Za vreme prenosa podataka telefon ćete morati eventualno da prikopčate na punjač.

Vidite Podešavanje (E)GPRS modema na stranici 108.

■ Korišćenje komunikacionih programa za prenos podataka

Informacije u vezi upotrebe komunikacionih programa za prenos podataka potražite u dokumentaciji koja ide uz njih.

Imajte na umu da se ne preporučuje pozivanje ili primanje poziva dok je aparat povezan na računar pošto može dovesti do prekida rada.

Da biste ostvarili bolje rezultate, u toku prenosa podataka aparat postavite na stabilnu podlogu sa tastaturom okrenutom nadole. Nemojte aparat pomerati držeći ga u ruci u toku prenosa podataka.

8. O bateriji

■ Punjenje i pražnjenje

Vaš telefonski aparat se napaja energijom iz akumulatorske baterije sa mogućnošću ponovnog punjenja.

Imajte na umu da se potpune eksploatacione karakteristike nove baterije postižu tek posle dva ili tri kompletna ciklusa punjenja i pražnjenja!

Baterija se može puniti i prazniti stotine puta ali će se na kraju istrošiti. Kada je radno vreme (vreme razgovora i vreme spremnosti za rad) znatno kraće od normalnog, vreme je da se kupi nova baterija.

Koristite samo one baterije koje je odobrio proizvođač telefona i puniti ih samo punjačima koje je isti odobrio. Iskopčajte punjač kada se ne koristi. Ne ostavljajte bateriju priključenu na punjač duže od jedne sedmice, jer joj prekomerno punjenje može skratiti vek trajanja. Ako se i ne koristi, potpuno puna baterija će se vremenom sama isprazniti.

Ekstremni temperaturni uslovi mogu uticati na sposobnost punjenja Vaše baterije.

Upotrebljavajte bateriju samo za ono za šta je namenjena.

Nikada ne koristite oštećeni punjač ili bateriju.

Ne izlažite bateriju kratkom spoju. Slučajan kratak spoj može da nastane ako neki metalni predmet (novčić, spajalica ili hemijska olovka) prouzrokuje direktno spajanje + i - izvoda baterije (metalne trake na bateriji), na primer, kada nosite rezervnu bateriju u džepu ili tašnici. Kratkim spajanjem izvoda može se oštetiti baterija ili predmet kojim se spaja.

Ostavljanje baterije na toplim ili hladnim mestima, kao što je zatvoreni automobil u letnjim ili zimskim uslovima, smanjuje kapacitet i vek trajanja baterije. Pokušavajte da uvek bateriju držite na temperaturi između 15°C i 25°C (59°F i 77°F). Telefon sa zagrejanom ili hladnom baterijom može privremeno da ne radi, čak i kada je baterija potpuno napunjena. Eksploatacione karakteristike baterija su posebno ograničene pri temperaturama znatno ispod tačke mržnjenja.

Ne bacajte baterije u vatru!

Baterije odložite u skladu sa lokalnim propisima (n.pr. reciklaža). Ne odložite ih kao kućni otpad.

Vaš telefon je proizvod visokog kvaliteta konstrukcije i izrade i njime treba postupati pažljivo. Dole dati saveti će Vam pomoći da ispunite obaveze koje su date u garanciji i da uživate u ovom proizvodu dugi niz godina.

- Držite telefonski aparat i sve njegove delove i pribor van dohvata dece.
- Održavajte ga suvim. Atmosferske padavine i vlaga, kao i sve vrste tečnosti ili vlage mogu sadržati minerale koji prouzrokuju koroziju elektronskih kola.
- Ne upotrebljavajte telefon, niti ga držite na prašnjavim i prljivim mestima. Njegovi pokretni delovi se mogu oštetiti.
- Nemojte držati telefon na mestima sa visokom temperaturom. Visoke temperature mogu da skrate vek trajanja elektronskih uređaja, da oštete baterije i da deformišu ili istope neke plastične materijale.
- Nemojte držati telefon na mestima sa niskom temperaturom. Kada se telefon zagreje (do svoje normalne temperature), u unutrašnjosti se može pojaviti vlaga koja može da ošteti štampane ploče sa elektronskim kolima.
- Ne pokušavajte da otvorite telefon. Nestručno rukovanje ga može oštetiti.
- Čuvajte telefon od padova, potresa ili udaraca. Grubo rukovanje može da prouzrokuje lomljenje unutrašnjih štampanih ploča sa elektronskim kolima.
- Za čišćenje telefona nemojte da upotrebljavate jake hemikalije, rastvarače za čišćenje, ili jake deterdžente.
- Ne bojte telefon. Boja može blokirati pokretne delove aparata i omesti pravilan rad.
- Za čišćenje objektiva (kamere, senzora rastojanja i svetla) koristite meku, čistu i suhu tkaninu.
- Koristite samo isporučenu antenu ili odobrenu zamenu. Neodobrene antene, modifikacije ili priključci mogu oštetiti telefon i predstavljati kršenje propisa kojima se regulišu radio uređaji.

Sve gornje sugestije se u istoj meri odnose na telefonski aparat, punjač i sav pribor. Ukoliko neki od njih ne funkcioniše ispravno odnesite ga u najbliži kvalifikovani servis. Osoblje servisa će Vam pomoći i, ukoliko je potrebo, obaviti servisiranje.

VAŽNE INFORMACIJE U VEZI BEZBEDNOSTI

■ Bezbednost saobraćaja

Ne koristite mobilni telefon dok vozite motorno vozilo. Uvek osigurajte telefon u njegovom držaču; ne stavljajte telefon na putničko sedište ili na mesta sa kojih u slučaju sudara ili iznenadnog kočenja može da sklizne.

Zapamtite, bezbednost saobraćaja je uvek na prvom mestu!

■ Radno okruženje

Imajte na umu da treba da se pridržavate svih posebnih propisa koji važe u svakoj oblasti i da isključite svoj telefon uvek kada je zabranjena njegova upotreba, ili kada ona može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Koristite telefon samo u njegovim normalnim radnim položajima.

Delovi telefonskog aparata imaju magnetna svojstva. Telefonski aparat privlači metale pa osobe sa slušnim aparatima ne treba da ga drže na uvu na kojem je slušni aparat. Telefon uvek držite u držaču pošto slušalica može da privuče metalne materijale. Ne stavljajte kreditne kartice ili druge medije sa magnetnim zapisom u blizinu telefona pošto se na njima upisani podaci mogu tako izbrisati.

■ Elektronski uređaji

Većina savremene elektronske opreme je zaštićena od radiofrekventnih signala. Ipak, izvesna elektronska oprema može da bude nezaštićena od radiofrekventnih signala Vašeg mobilnog telefona.

Pejsmejkeri

Proizvođači pejsmejкера preporučuju minimalno rastojanje od 20 cm (6 inči) između mobilnog telefona i pejsmejкера kako bi se izbegle moguće smetnje kod rada pejsmejкера. Ove preporuke se poklapaju sa nezavisnim istraživanjima i preporukama Wireless Technology Research. Osobe sa pejsmejkerima:

- Kada je telefon uključen treba uvek da ga drže na rastojanju većem od 20 cm (6 inči) od svog pejsmejкера;

- Ne bi trebalo da nose telefon u džepu na grudima;
- Treba da koriste uvo na suprotnoj strani od pejsmejkera kako bi mogućnost stvaranja smetnji svele na minimum.
- Ukoliko imate bilo kakav razlog da posumnjate da dolazi do smetnji, odmah isključite svoj telefon.

Slušni aparati

Neki digitalni mobilni telefoni mogu da stvaraju smetnje izvesnim slušnim aparatima. U slučaju takvih smetnji, konsultujte se sa svojim provajderom.

Ostali medicinski uređaji

Rad bilo kojih radiopredajnih uređaja, uključujući i celularne telefone, može da stvara smetnje u funkcionisanju neadekvatno zaštićenih medicinskih uređaja. Konsultujte lekara ili proizvođača medicinskih uređaja da biste utvrdili da li su uređaji adekvatno zaštićeni od spoljne energije radiofrekventnih talasa, ili ukoliko imate neka druga pitanja. Isključite svoj telefon u zdravstvenim ustanovama kada u njima istaknuta pravila nalažu da to učinite. Bolnice ili zdravstvene ustanove možda koriste opremu koja može da bude osetljiva na spoljnu energiju radiofrekventnih talasa.

Motorna vozila

Radiofrekventni signali mogu da utiču na nepropisno instalisane ili neadekvatno zaštićene elektronske sisteme u motornim vozilima (na pr. elektronski sistemi za ubrizgavanje goriva, elektronski sistemi za zaštitu od proklizavanja (zaštitu od blokiranja), elektronski sistemi za regulaciju brzine, sistemi sa vazдушnim jastukom). Za to se u vezi Vašeg vozila informišite kod proizvođača ili njegovog predstavnika. Takođe konsultujte i proizvođača druge opreme koja je dodatno instalisana u Vašem motornom vozilu.

Istaknuti natpisi

Isključite svoj telefon u svakom objektu gde to zahtevaju istaknuti natpisi.

■ Potencijalno eksplozivne atmosfere

Isključite svoj telefon kada se nalazite u nekoj sredini sa potencijalno opasnom atmosferom i pridržavajte se svih znakova i uputstava. Varnice u takvim sredinama mogu da prouzrokuju eksploziju ili požar što može dovesti do telesnih povreda ili čak i smrti.

Korisnicima se savetuje da isključe telefon kada se nalaze na mestima za točenje goriva (pumpnoj stanici). Korisnici se upozoravaju da treba da se pridržavaju ograničenja u pogledu upotrebe radio opreme u skladištima goriva (skladište goriva i distributivni centri), hemijskim postrojenjima ili na mestima gde se vrši miniranje.

Sredine sa potencijalno eksplozivnom atmosferom su često, ali ne uvek jasno obeležene. To su najčešće potpalublja čamaca, mesta za transport ili skladištenje hemikalija, motorna vozila sa pogonom na tečni (propan-butan) plin, zone u kojima vazduh sadrži hemikalije ili čestice, na primer žita, prašinu ili metalni prah, kao i sve druge sredine u kojima se obično preporučuje da isključite motor automobila.

■ Motorna vozila

Samo kvalifikovano osoblje bi trebalo da servisira telefon ili da ga instalira u motorno vozilo. Pogrešno instalisanje ili servisiranje može da budu opasno i da poništi sve garancije za aparat.

Proveravajte redovno da li je celokupna oprema mobilnog telefona u Vašem vozilu propisno montirana i da li pravilno funkcioniše.

Ne držite niti nosite zapaljive tečnosti, gasove ili eksplozivne materije na istom mestu gde držite telefon, njegove delove ili pribor.

Kod motornih vozila koja su opremljena vazдушnim jastukom, imajte u vidu da se vazdušni jastuk naduvava velikom silom. Ne postavljajte nikakve predmete, uključujući i fiksne i prenosne bežične uređaje, u prostor iznad vazдушnih jastuka, niti u zonu naduvavanja vazdušnog jastuka. Ukoliko je oprema mobilnog telefona za automobil nepropisno instalisana a vazdušni jastuk se naduva može doći do ozbiljnih povreda.

Upotreba Vašeg telefona u vazduhu je zabranjena. Isključite svoj telefon pre ulaska u avion. Upotreba mobilnih telefona u avionu može da predstavlja opasnost za funkcionisanje aviona, da dovede do prekida bežične telefonske mreže, i da bude protivzakonita.

Nepoštovanje ovih uputstava može da dovede do privremenog obustavljanja ili uskraćivanja korišćenja telefonskih usluga, ili do preduzimanja sudskog postupka, ili do oba.

■ Hitni poziv

Važno: Ovaj telefon kao i svaki bežični telefon radi koristeći radio signale, bežične i zemaljske mreže kao i funkcije koje programira sam korisnik. Iz tog razloga uspostavljanje veze u svim uslovima se ne može garantovati. Zato se ne biste nikada trebalo oslanjati samo na mobilni telefon za uspostavljanje važnih komunikacija (na pr., pozivi za hitnu medicinsku pomoć).

Hitni pozivi možda nisu mogući na svim mrežama mobilne telefonije ili pri korišćenju neke usluge mreže i/ili neke mogućnosti telefona. Proverite to kod lokalnog provajdera.

Slanje hitnih poziva:

1. Uključite telefon ukoliko nije uključen. Proverite da li je jačina signala adekvatna.
Neke mreže zahtevaju da je važeća SIM kartica pravilno uložena u telefon.
2. Pritisnite potreban broj puta (na primer da biste prekinuli vezu, izašli iz menija i sl.) da obrišete sadržaj ekrana i aparat aktivirate za telefoniranje.
3. Unesite broj službe pomoći za svoju trenutnu lokaciju (na pr. 911, 112 ili neki drugi zvanični broj službe pomoći). Brojevi službe pomoći su različiti za različite lokacije.
4. Pritisnite taster .

Ako su aktivirane određene funkcije, možda ćete prvo morati da ih isključite pre nego što budete mogli da uputite poziv službi pomoći. Konsultujte ovo Uputstvo i Vašeg lokalnog provajdera usluga celularne mreže.

Kada šaljete poziv službi pomoći, obratite pažnju na to da date sve neophodne informacije što je moguće tačnije. Upamtite da je Vaš mobilni telefon možda jedino sredstvo komunikacije na mestu događaja nesrećnog slučaja; ne prekidajte vezu sve dok Vam se ne dozvoli da to učinite.

■ Informacije o sertifikaciji (SAR)

OVAJ MODEL TELEFONSKOG APARATA ZADOVOLJAVA MEĐUNARODNE SMERNICE KOJE SE ODOSE NA EKSPOZICIJU RADIO TALASIMA

Vaš bežični telefonski aparat je radio predajnik i prijemnik. On je projektovan i proizveden tako da ne prelazi granične vrednosti zračenja za ekspozicije energiji radiofrekventnih talasa koje preporučuju međunarodne smernice (ICNIRP). Te granične vrednosti su deo sveobuhvatnih smernica i one određuju dopuštene nivoe energije radiofrekventnih talasa za opštu populaciju. Ove smernice su razvile nezavisne naučne organizacije putem periodičnih i detaljnih procena naučnih studija. Ove smernice sadrže i značajnu sigurnosnu rezervu koja je namenjena da osigura bezbednost svih osoba bez obzira na starosnu dob ili zdravstveno stanje.

Standard za ekspoziciju za mobilne telefone koristi jedinicu mere poznatu kao Step en specifične absorpcije, ili SAR (Specific Absorption Rate). SAR granična vrednost naznačena u tim međunarodnim smernicama iznosi 2,0 W/kg*. Testovi za određivanje SAR vrednosti sprovode se za standardne radne položaje sa telefonskim aparatom koji emituje na svojoj najvećoj atestiranoj snazi u svim ispitivanim frekventnim opsezima. Mada je SAR vrednost ustanovljena za najveći atestirani nivo snage, stvarna SAR vrednost telefonskog aparata u radu može biti značajno ispod te maksimalne vrednosti. Ovo je stoga što je aparat projektovan da radi na više nivoa snage kako bi koristio samo onoliku snagu koja je potrebna da dospe do mreže. Generalno, što ste bliže baznoj stanici, snaga predaje telefonskog aparata je niža.

Najviša SAR vrednost za ovaj model telefonskog aparata testirano za držanje na uvu je 0,59 W/kg. Mada mogu postojati razlike u SAR vrednostima za različite telefone i različite položaje, sve one zadovoljavaju odgovarajuće međunarodne smernice za ekspoziciju radiofrekventnim talasima.

Ovaj proizvod zadovoljava smernice za ekspoziciju radiofrekventnim talasima kada se koristi bilo u normalnom položaju, uz uvo, ili kada je odvojen od tela najmanje 1,5 cm. Kada se koristi futrola, kopča za pojas ili držač za nošenje na telu, isti ne bi trebalo da sadrži metal a trebalo bi da održava proizvod odvojen od tela najmanje 1,5 cm.

* SAR granična vrednost za mobilne telefone u javnoj upotrebi iznosi 2,0 W/kg. u proseku raspoređeno na deset grama telesnog tkiva. Smernice sadrže i značajnu sigurnosnu rezervu radi dodatne zaštite ljudi kao i na račun kompenzacije mogućih odstupanja u izmerenim vrednostima. SAR vrednosti mogu biti različite u zavisnosti od nacionalnih zahteva za izveštavanjem kao i od frekventnog opsega komunikacione mreže. Podatke o SAR vrednostima u drugim regionima možete naći u sklopu informacija o proizvodu na adresi www.nokia.com.